

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí
(případová studie města Březnice)**

Michaela Hašková

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Michaela Hašková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí (případová studie města Březnice)

Název anglicky

Political aspects of management and development of the selected municipalities (case of study of town Březnice)

Cíle práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoje obcí. Výzkum bude zaměřen na vybrané město Březnice (okres Příbram).

Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce.
2. Identifikovat aktéry politického procesu ve vybraném malém městě (lokální politické subjekty, zájmové skupiny a podobně).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce.

Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce bude postavena jako případová studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování.

Doporučený rozsah práce

60-70 stran

Klíčová slova

Březnice; samospráva; rozvoj obce; rozpočet obce; komunální volby; volební strana; spolek

Doporučené zdroje informací

- BALÍK, S. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
- BERNARD, J.; ILLNER, M.; KOSTELECKÝ, T.; VOBECKÁ, J. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.
- ČMEJREK, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009. ISBN 978-80-87168-10-3.
- ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.
- ČOPÍK, J.; KOPŘIVA, R.; ČMEJREK, J. Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic. *Local Government Studies*, 47(2), 2021, s. 167-185. DOI: 10.1080/03003930.2019.1699069.
- HEINELT, H.; MAGINER, A.; CABRIA, M.; REYNAERTH, H. (eds.) Political leaders and Changing Local Democracy. *The European Mayor*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2018. ISBN 978-3-319-67410-0.
- JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue*, 10(2), 2004, s. 80–101.
- MOURITZEN, P. E.; SVARA, J. H. Leadership at the Apex: Politicians and Administrators in Western Local Governments. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 2002. ISBN 978-0-8229-5785-0.
- PROVAZNIKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 12. 7. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 03. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí (případová studie města Březnice)" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.3.2023_____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu mé diplomové práce Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D. za odbornou pomoc a cenné rady, jeho čas, spolupráci a hlavně trpělivost. Také tímto děkuji starostovi a členům zastupitelstva obce Březnice za poskytnutí rozhovorů a Aleně Heverové při pomoci s vyhledáváním dat.

Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí (případová studie města Březnice)

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou řízení a rozvoje obce Březnice. Je rozdělena na dvě části.

V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy vztahující se k oblasti veřejné správy, zejména územní samosprávy. Charakterizuje komunální volební systém v České republice a participaci místních občanů.

Praktická část se soustředí na socioekonomickou oblast a složení samosprávy obce. Dále na charakter rozhodovacího procesu v obci. Analyzuje výsledky voleb od roku 2006-2022. Cílem diplomové práce je zanalyzovat rozhodovací mechanismy na úrovni územní samosprávy a zhodnotit vliv na rozvoj obce.

Práce má charakter případové studie a k jejímu zpracování byly mimo jiné použity i řízené strukturované rozhovory s místními představiteli obce.

Klíčová slova: Březnice; samospráva; rozvoj obce; rozpočet obce; komunální volby; volební strana; spolek

Political aspects of management and development of the selected municipalities (casestudy, the town of Březnice)

Abstract

The diploma thesis covers the management and development of the municipality of Březnice. It is divided into two parts.

In a theoretical part, basic concepts associated to the field of public administration, especially local self-government, are defined. It characterizes the municipal electoral system in the Czech Republic and the involvement of local citizens.

The practical part focuses on the socio-economic area and the composition of the municipality's self-government. Furthermore it deals with the nature of the decision-making process in the associated villages. Analyzes election results from 2006-2022.

The aim of the diploma thesis is to analyze the decision-making mechanisms at the level of local government and to evaluate the influence on the development of the municipality.

Keywords: Březnice, local government, municipal development, municipal budget, municipal elections, political party, association

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	13
3.1 Veřejná správa.....	13
3.1.1 Státní správa.....	15
3.1.2 Územní samospráva.....	16
3.2 Obec	16
3.2.1 Funkce obce	16
3.2.2 Občané obce.....	18
3.2.3 Působnost obce	18
3.3 Orgány obce	19
3.3.1 Starosta, místostarosta obce.....	20
3.3.2 Zastupitelstvo.....	20
3.3.3 Rada obce.....	22
3.3.4 Obecní úřad.....	23
3.4 Spolupráce obcí.....	24
3.5 Rozpočet obce	25
3.6 Komunální volební systém.....	26
3.6.1 Politická participace občanů	30
3.7 Lokální politické stranictví	31
3.8 Kvalita života obyvatel	33
3.9 Zapojování veřejnosti.....	33
4 Vlastní práce	34
4.1 Charakteristika obce Březnice.....	34
4.1.1 Historie.....	36
4.2 Obecní samospráva	43
4.2.1 Organizační struktura obce	43
4.3 Sociodemografická charakteristika	45
4.3.1 Vývoj počtu obyvatel.....	46
4.3.2 Věk.....	48
4.3.3 Vzdělání	49
4.3.4 Dojíždění do zaměstnaní a škol	51
4.3.5 Odvětví ekonomické činnosti obyvatel.....	52

4.3.6	Ekonomické subjekty.....	55
4.3.7	Spolky, sdružení a nadační fond.....	56
4.3.8	MAS PODBRDSKO.....	58
4.3.9	Občanská a technická vybavenost obce.....	59
4.3.10	Památky	61
4.4	Strategický plán rozvoje 2016–2025.....	62
4.5	Hospodaření obce.....	64
4.6	Analýza lokální politické scény v obci v roce 2006-2022	68
4.6.1	Kontinuita zastupitelů	72
4.6.2	Účast zastupitelů města na veřejných jednání a časová náročnost veřejných jednání 74	
4.6.3	Místní politika na základě rozhovorů	74
4.7	Politická participace občanů	80
5	Závěr.....	81
6	Zdroje.....	84
7	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	88
7.1	Seznam obrázků	88
7.2	Seznam grafů.....	89
7.3	Seznam tabulek	89
7.4	Seznam použitých zkratk.....	89
8	Seznam příloh.....	90
	Přílohy.....	91

1 Úvod

Česká republika má velmi specifickou sídelní strukturu s velkým počtem malých obcí. Každá z těchto jednotek má za úkol zabezpečování potřeb občanů, pečovat o ně a o všestranný rozvoj svého území. K tomu je především zapotřebí umět hospodařit s majetkem a rozpočtem obce. Další vývoj ale ovlivňují i další aspekty jako geografická poloha, aktivita občanů a dalšího potenciálu obce.

Činnost jednotlivých zastupitelů působí na každého z nás, ať chceme či ne. Každý z nás je členem některé z obcí, ve které lokální samospráva ovlivňuje řízení obcí a jejich následný rozvoj, který ovlivňuje všechny občany, co zde žijí. Volby jsou v každé obci jedinečné, liší se volebními kandidáty i výsledky.

Tato diplomová práce je zaměřena na problematiku samosprávy, hospodaření a rozvoje města Březnice, jež se nachází v okrese Příbram se Středočeském kraji. Téma bylo zvoleno především z důvodu zájmu o lokální politiku v místě bydliště. Zjištěná data v práci budou zobrazována v grafech a tabulkách pro lepší přehlednost.

Na základech zjištěných informací bude zhodnocen průběh místní politiky.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoje obcí. Výzkum je zaměřen na vybrané město Březnice (okres Příbram).

Březnice se dá označit za malé město. Historicky město a panství drželi představitelé významných šlechtických rodů (mj. Lokšanové). Po zavedení moderní veřejné správy v polovině 19. století bylo město sídlem soudního i samosprávného okresu. Po desítky let vykazuje prakticky neměnný počet obyvatel (přes 3 000 osob.). Samospráva se snaží podpořit rozvoj města podporou výstavby (nové parcely pro rodinné domy). Polemiky v samosprávných orgánech města v posledních letech (desátá léta 21. století) se nezdají příliš ostré. Bude tedy zajímavé blíže prozkoumat správu a místní politické mechanismy tohoto města.

Cílem práce je v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele města Březnice.
2. Identifikovat aktéry politického procesu ve vybraném malém městě (lokální politické subjekty a podobně).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje města.

V souladu s těmito cíli byly stanoveny následující výzkumné otázky diplomové práce:

- Vykazuje město nějaké významné potíže? Jsou řešitelné na rovní samosprávy města a s dostupnými finančními a kapacitními zdroji malého města?
- V obcích podobné velikosti většinou klesá zastoupení politických stran v místní samosprávě. Platí to i pro Březnici?
- Znakem relativně málo vypjaté místní politické soutěže bývá stabilní personální zastoupení v obecním zastupitelstvu (velká kontinuita zastupitelů v průběhu let). Platí to i pro Březnici?

2.2 Metodika

Práce je postavena jako případová studie. Při vypracování práce je tedy využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Ke sběru dat byly využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování aktérů místní samosprávy. Relevantní data byla získána především z dat Českého statistického úřadu, ze serveru volby.cz a oficiální stránky města Březnice. Pro analýzu rozpočtu byl podkladem informační portál MONITOR. Primárním zdrojem informací o místní politické scéně je dotazování pomocí polostandardizovaných rozhovorů se zastupiteli obce a starostou, kteří budou mít zásadní při pochopení místních politických procesů. Se zastupiteli probíhaly formou e-mailu, dle jejich přání. Rozhovor se starostou byl ústního charakteru, proto v jeho případě budou vypsány pouze otázky, na které má odpovídat a dané odpovědi budou zpracované nedoslovně přímo v práci. Jak rozhovory se zastupiteli, tak otázky, které budou kladeny starostovi, bude možnost nalézt v přílohách. Dále byly používány standardní metodologické postupy, především deskripce a komparace. Komparace bude využita především u demografických údajů, rozpočtu, volební účasti a výsledku voleb.

3 Teoretická východiska

3.1 Veřejná správa

Veřejná správa nemá jednu konkrétní definici. Zahrnuje správu věcí veřejných a subjekty, jež ji vykonávají, dle toho se hovoří o materiálním či formálním pojetí veřejné správy. Je to záměrná činnost k dosažení konkrétního cíle ve veřejném zájmu. Dle čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod může být uplatňována státní moc v tomto sektoru pouze v případech a mezích stanovených zákonem, způsobem přesně stanoveným.¹

Na její strukturu lze pohlížet buď z hlediska geografického (ústřední, místní, územní správa), nebo z hlediska, zda ji stát vykonává svými orgány jako státní správu či zda deleguje záležitosti na nestátní veřejnoprávní korporace k samosprávnému fungování. Hlavním subsystémem veřejné správy představuje státní správa a druhý subsystém samospráva, resp. veřejná samospráva.² Jejich role jsou upraveny zákony, zejména tzv. kompetenčním zákonem³, jež upravuje působnost vládních institucí, zejména ministerstev, dále zákon o zřízení krajů⁴ a zákon o obcích⁵, které upravují fungování samosprávy.⁶

¹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3., aktualiz. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, s.22 ISBN 978-80-7478-002-8.

²PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. Finance (Grada), s.11 ISBN 978-80-247-2789-9.

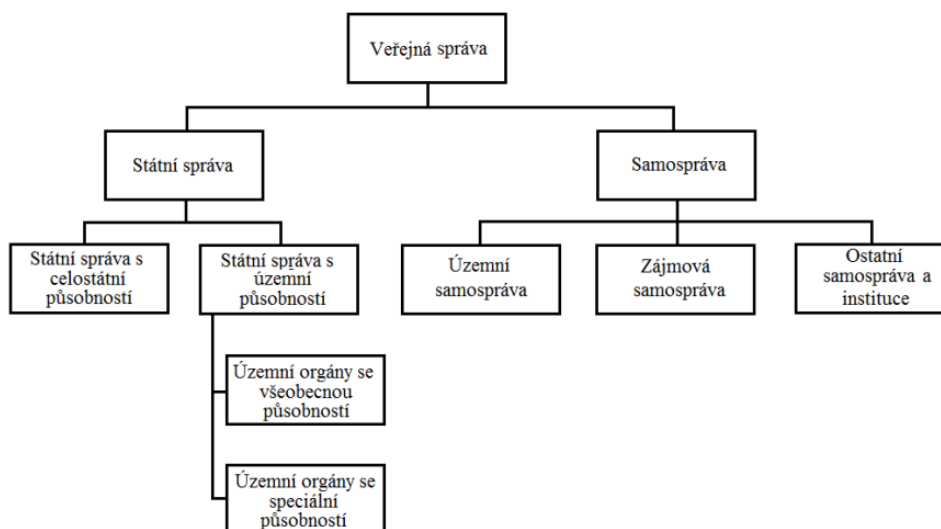
³ Zákon č. 2/1969, o zřízení ministerstev a jiných úředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁶OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada), s.17. ISBN 978-80-247-3228-2.

Obrázek 1: Schéma veřejné správy

Zdroj: Vlastní zpracování podle⁷

Subjekty veřejné správy

Subjekty nesoucí zodpovědnost za plnění veřejných úkolů – zejména:

- stát
- jiné subjekty stanovené ústavou či zákonem
- veřejnoprávní korporace
- veřejné ústavy a podniky
- státní fondy
- nadace a nadační fondy
- obecně prospěšné společnosti
- veřejné výzkumné instituce

Stát vykonává státní správu přímo prostřednictvím svých úřadů/orgánů, jiný subjekt než stát, jedná na základě přenesené působnosti – nepřímo prostřednictvím delegace na obce a kraje.⁸

⁷KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. Místní finance v ČR. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta, 2019, s. 11. ISBN 978-802-213-2850-1.

⁸ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. Organizace a činnost veřejné správy [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, ©2021 [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/kapitola-1-organizace->

Orgány veřejné správy

Mezi přímé vykonavatele patří:

- prezident republiky
- vláda
- ministerstva
- jiné ústřední správní úřady s celostátní působností
- jiné správní úřady
 - celostátní působnost (řízené ministerstvy)
 - územně vymezená působnost (podřízená jiným správním úřadům s celostátní působností)
- orgány samosprávy
 - orgány územních samosprávných celků
 - orgány profesních komor
 - orgány vysokých škol
- veřejné bezpečnostní sbory⁹

3.1.1 Státní správa

Část veřejné správy, jejímž výkonem jsou pověřeny orgány státní správy, ostatní orgány na základě zmocnění, např. orgány místní samosprávy. Má na starost aplikaci zákonů, rozhodování o právech a povinnostech právnických a fyzických osob při jejím výkonu, provádění státní politiky a sledování zájmů státu.¹⁰

a-cinnost-verejne-spravy-studijni-podklady-sss.aspx&sa=U&ved=2ahUKEwjD-

pPloJL8AhVMPOwKHSeZAJMQFnoECACQAQ&usg=AOvVaw2UfZEgEvN02xZaoE8BAhYy

⁹ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. Organizace a činnost veřejné správy [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, ©2022 [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/kapitola-1-organizace-a-cinnost-verejne-spravy-studijni-podklady-sss.aspx&sa=U&ved=2ahUKEwjD-pPloJL8AhVMPOwKHSeZAJMQFnoECACQAQ&usg=AOvVaw2UfZEgEvN02xZaoE8BAhYy>

¹⁰TOMEŠ, Igor. *Sociální správa: úvod do teorie a praxe*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2009, s. 26. ISBN: 978-80-7367-483-0.

3.1.2 Územní samospráva

Přímo v článku 8 zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, pod pojmem *Územní samospráva*, je psáno o právu na samosprávu, kde jsou vymezeny základní principy a pravidla jejího fungování.¹¹

Územní samospráva se dělí na základní územní samosprávné celky, myšleno obce a vyšší územní samosprávné celky. Stát přenechává v demokratickém zřízení moc územní samosprávě.¹²

3.2 Obec

Obec je základním prvkem územní samosprávy. Každá část území České republiky je součástí území některé z obcí, nestanoví-li zákon jinak. Obce nesou i jiná označení, některé využívají historické označení městys, jež má charakter spádového centra pro okolní obce se zajišťováním služeb občanům. Tento status je pro obce více otázkou prestiže, nepojí se s odlišným vymezováním rozsahu kompetencí.¹³ Obecní zřízení v ČR je popisováno zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ze kterého vyplývá, že obec je veřejnoprávní korporací, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost, jež z těchto vztahů vyplývá a hospodaří se svým majetkem.¹⁴

Obec se stává městem, pokud splňuje podmínku minimální hranice 3 000 obyvatel, podá podnět, který projde vyjádřením vlády a následně tak stanoví předseda poslanecké sněmovny. Při kladném vyjádření návrhu obce o změně na město/městys musí poslanecká sněmovna zaslat údaje a informovat o této změně Český zemědělský a katastrální úřad.¹⁵

3.2.1 Funkce obce

Následující funkce spadají do oblasti pravomocí v rámci samostatné působnosti:

- 1) Politická

¹¹TOTH, Petr. *Ekonomické aktivity obcí a měst*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014., s. 11 ISBN 978-80-7380-491-6.

¹²KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. 4. aktualizované vyd., Ostrava: MONTANEX, 2014. 400 s. ISBN 978-80-7225-407-1, s. 49.

¹³ČESKO, MINISTERSTVO VNITRA. *Organizace a činnost veřejné správy* [online]. [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: www.mvcr.cz › služba › soubor › kapitola-1-organizace-a-cinnost-verejne-spravy

¹⁴ČMEJREK, Jaroslav. *Veřejná správa*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích: Ekonomická fakulta, 2016, s. 53. ISBN 978-80-7394-578-7.

¹⁵Zákon o obcích c. 128/2000 Sb. (obecní zřízení), §3

Jedná se o vyhlášení místního referenda a jeho následného plnění, volba a ustavování orgánů obcí, rozhodování o členství v dobrovolných svazcích obcí (včetně mezinárodních), tvoření partnerství s dalšími obcemi, udělování cen a čestného občanství, pojmenovávání ulic a veřejných prostranství.¹⁶

2) Ekonomická

Do této funkce spadá hospodaření obce, konkrétně: sestavování rozpočtu, schvalování závěrečného účtu a hospodaření dle rozpočtu, hospodaření s majetkem, zakládání a rušení PO a organizačních složek ÚSC, rozhodování o účasti v nadacích a obchodních společnostech, poskytování a přijímání darů, zřizování peněžních fondů.¹⁷

3) Sociální

Do funkce sociální spadají činnosti, které mají vztah ke vzdělávání, zdravotnické péči, sportu, kulturní sféře: zakládání škol, sportovišť, zdravotnických zařízení, pečovatelských domů, klubů důchodců, kulturních zařízení, hřbitovů atd.

4) Ekologická

Tato funkce zahrnuje zajištění čistoty v obci, svoz a likvidaci odpadů, odvádění a čištění odpadních vod.

5) Bezpečnostní

Obec má pravomoc zřídit obecní policii.

6) Infrastrukturní

Velmi významná část z pravomocí obcí je infrastrukturní funkce zajišťující správu, údržbu, provozování zařízení k uspokojování potřeb občanů: údržba komunikací (silnice, chodníky, cyklostezky), vodovodů, kanalizace atd.

7) Prognostické

Prognostická funkce je v podstatě přípravná – patří sem především schvalování programu rozvoje obce, územního a regulačního plánu, přijímání koncepčních dokumentů v oblasti politického, ekonomického, sociálního, právního a organizačního rozvoje do budoucnosti.

¹⁶BALÍK, Stanislav. Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009, s.30-31 ISBN 978-80-24729084.

¹⁷Tamtéž

K plnění těchto funkcí využívá obec řadu nástrojů – usnesení zastupitelstva, rady, uzavírání smluv, práva zahrnující vydávání obecně závazných přihlášek v oblasti samostatné působnosti a ukládání sankcí.¹⁸

3.2.2 Občané obce

„Občanem obce je fyzická osoba, která je statním příslušníkem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu.“¹⁹

Právo volit a být volen do zastupitelstva obce má každý občan starší 18 let, dále má právo hlasovat v místních referendech, vyjadřovat se na zasedáních zastupitelstev, vyjadřovat se a nahlížet do rozpočtu obce a závěrečného účtu obce za uplynulý kalendářní rok. Dále mohou občané požádat radu či zastupitelstvo o přezkoumání záležitostí v oblasti samostatné působnosti, mohou vznášet připomínky a podávat návrhy a podněty.²⁰

3.2.3 Působnost obce

Samostatná působnost

Působnost je, dle zákona o obcích, rozlišována jako samostatná a přenesená. Do samostatné patří zejména záležitosti v zájmu obce a občanů, rovněž pravomoc zastupitelstva, kam patří schvalování rozpočtu obce, zřizování a rušení obecní policie, rozhodování o vyhlášení místního referenda apod. Je zde uplatňován princip subsidiarity, na jehož základě je územní samospráva v co nejvyšší míře spravována obcemi.²¹ Obec v rámci svého územního obvodu vytváří podmínky pro rozvoj sociální péče a uspokojování potřeb občanů. Jedná se především o potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, výchovy a vzdělávání, kulturního rozvoje, veřejného pořádku, dopravy a spojů, potřeby informací. Obec má pro výkon samostatné působnosti právo zakládat a zřizovat právnické osoby.²²

V rámci této působnosti obce mohou vydávat obecně závazné vyhlášky, které umožňují provádět regulace na území obce. Upravují problémy pouze lokálního charakteru

¹⁸ BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*, s. 30-31

¹⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 16 odst. 1 písm. a) a b)

²⁰ ČMEJREK, Jaroslav. *Veřejná správa*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích: Ekonomická fakulta, 2016, s. 64. ISBN 978-80-7394-578-7.

²¹ KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích. Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s.15 ISBN 978-80-7552-862-9

²² Zákon č. 128/2000 Sb. zákon o obcích (obecní zřízení), § 35, § 35a, § 84.

a musí být v zájmu obyvatel obce. Povinnosti je možné stanovit jen v takovém rozsahu, v jakém je nutné chránit např. veřejný pořádek, zdraví obyvatel atp.²³

Přenesená působnost

Obec vykonává státní správu delegovanou státem v rámci přenesené působnosti, kdy se řídí právními předpisy, usnesením vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů. Obce mohou projednávat přestupky, vést evidenci obyvatel, vydávat stavební povolení. Za tento výkon pobírá obec od státu dotace.²⁴

Přenesená působnost je členěna dle výkonu státní právy na

- 1) obce I. typu (se základním výkonem státní správy)
- 2) obce II. typu (s pověřeným obecním úřadem)
- 3) obce III. typu (s rozšířenou působností).

Mezi I. a II. typem se nachází také specifické stupně, konkrétně obce se základním rozsahem přenesené působnosti a matričním úřadem a obce se základním rozsahem přenesené působnosti a s matričním a stavebním úřadem.²⁵

3.3 Orgány obce

Obec navenek vystupuje jako veřejnoprávní korporace a může jednat pouze prostřednictvím obecních orgánů. Mezi ně patří zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad, zvláštní orgány obce a komise. Zvláštním typem samosprávy jsou statutární města, ta mají pravomoc členit území na městské obvody či městské části se svými samostatnými samosprávnými orgány.²⁶

²³ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. Místní finance v ČR. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta, 2019, s. 22. ISBN 978-802-213-2850-1.

²⁴ MALAST, Jan. Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice. 1. vyd., Plzeň Západočeská univerzita v Plzni, 2016. 360 12 s. ISBN 978-80-261-0657-9, s. 278-280

²⁵ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. Místní finance v ČR. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta, 2019, s. 24. ISBN 978-802-213-2850-1.

²⁶ ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. Demokracie v lokálním politickém prostoru. GRADA Publishing, a. s., České Budějovice, 2010, s. 38. ISBN 978-80-247-7377-3.

3.3.1 Starosta, místostarosta obce

Obec navenek je zastupována starostou. Je volen z řad zastupitelů absolutní většinou všech zastupitelů společně s místostarostou, který zastupuje starostu v případě nepřítomnosti či jiných zákonem určených důvodů.²⁷ Ačkoliv se jedná o nejviditelnější orgán, vzhledem k tomu že starosta vystupuje v zastupitelské funkci za obec, je bez významných pravomocí. Provedení všech úkonů vyžadujících schválení zastupitelstvem/radou může být vykonáno až po jejich souhlasu. Starosta i místostarostové musí být občany České republiky.²⁸

Kromě zastupování obce navenek a svolávání a řízení zasedání zastupitelstva má starosta pravomoc také volit tajemníka obecního úřadu, se svolením ředitele krajského úřadu, má odpovědnost za včasné projednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, má pravomoc plnit úkoly zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů, uzavírání a ukončování pracovních poměrů se zaměstnanci obce, stanovení platu, pokud není v obci tajemník OÚ, odpovědnost za informování veřejnosti o činnosti obce, atd.²⁹ Starosta má koordinační roli především před schvalováním rozpočtu či významných investic, kdy jsou iniciovány pracovní schůze s cílem připravení postoje k věci.³⁰

3.3.2 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo je kolektivní volený orgán, o jehož složení rozhodují občané přímo. Dle počtu obyvatel se rozhoduje o počtu členů zastupitelstva na daném územním samosprávném celku. Pro stanovení tohoto počtu je používán údaj o počtu obyvatel k 1. lednu roku, v němž se konají obecní volby, jednotlivé velikostní kategorie jsou vyjádřené níže v tabulce č. 1.

²⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení), § 103.

²⁸ BALÍK, Stanislav. Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009, s. 72-74. ISBN 978-80-24729084.

²⁹ SCHLESINGER, P.; NĚMCOVÁ, L.; LUKL, M.; DRAHOVZAL, P. Základní principy fungování obce a jejích orgánů. [cit. 2023-03-29] dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/b1fb85e1-199c-4d77-9329-68fa9467ee26.pdf>

³⁰ ČOPÍK, J.; KOPŘIVA, R.; ČMEJREK, J. Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic. *Local Government Studies*, 47(2), 2021, s. 167-185. DOI: 10.1080/03003930.2019.1699069.

Tabulka 1: Počet zastupitelů dle počtu obyvatel

Počet obyvatel obce	Počet členů zastupitelstva
do 500	5-15
500-3 000	7-15
3 000-10 000	11-25
10 000-50 000	15-35
50 000-150 000	25-45
nad 150 000	35-55

Zdroj: Vlastní zpracování dle³¹

Zastupitelský mandát je získán v okamžiku zvolení a každý zastupitel má povinnost složit slib na prvním zúčastněném zasedání.³²

Zastupitelstvo se schází v území obce dle potřeby, nejméně jedenkrát za 3 měsíce, přičemž ho svolává a řídí starosta obce. K platnému usnesení je potřeba nadpoloviční přítomnosti všech členů zastupitelstva, stejně tak nadpoloviční souhlas všech členů zastupitelstva při jakékoliv volbě, rozhodnutí či usnesení. Zasedání je veřejné, obecní úřad má povinnost občany informovat o místě, době a programu zasedání.³³

Zastupitelé mají právo iniciativy, které ukládá právo na předkládání návrhů zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím. Není možné, aby toto právo bylo regulováno ani prostřednictvím jednacího řádu. Následně existuje právo interpelace, zastupitelé mohou vznášet podněty, dotazy a připomínky. Také mají právo informace, jež umožňuje požadovat informace od zaměstnanců obecního úřadu, právnických osob založených či zřízených obcí nebo informace související s výkonem jeho funkce.³⁴

Účast na zasedání zastupitelstva a dalších orgánů, ve kterých je členem, je jedním z povinností zastupitelů. Také jako plnění úkolů, které jsou mu uloženy orgány obce a hájení zájmů obyvatel obce. Zároveň by se měli vyvarovat možnému střetu zájmů, pokud

³¹ ČMEJREK, Jaroslav. Veřejná správa. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích: Ekonomická fakulta, 2016, s. 57. ISBN 978-80-7394-578-7.

³² BALÍK, Stanislav. Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009, s. 67-72. ISBN 978-80-24729084.

³³ REK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. Demokracie v lokálním politickém prostoru. 1. vyd., Praha: Grada, 2010. 26 223 s. ISBN 978-80-247-3061-5, s. 41-43.

³⁴ KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. Zákon o obcích. Komentář. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s.161-162. ISBN 978-80-7552-862-9.

okolnosti ukazují, že by rozhodnutím měl být zvýhodněn on či osoba jemu blízká, je povinen před zahájením jednání tuto skutečnost sdělit.³⁵

V rámci výkonu funkce zastupitelstva je rozlišováno mezi tzv. uvolněnými a neuvolněnými členy. Ti jsou odměňováni v odlišných režimech. Uvolněnými členy zastupitelstva jsou ti, kteří v rámci jejich výkonu jsou uvolněni ze svého předchozího zaměstnání. Neuvolněnými členy jsou ti, kteří vykonávají funkci zastupitele souběžně se svým zaměstnáním. V České republice je absolutní převaha neuvolněných členů zastupitelstva obce.³⁶

Výbory

Poradní, kontrolní a iniciativní orgány zastupitelstva obce v oblasti samostatné působnosti se nazývají výbory. Povinné zřízení platí pro výbor finanční a kontrolní, ostatní jsou dobrovolné. Výjimkou pro další povinné zřízení je výbor pro národnostní menšiny, který se zřizuje v případě, že alespoň 10 % občanů se hlásí k jiné národnosti než české a minimálně polovinu členů musí tvořit příslušníci národnostní menšiny. Finanční a kontrolní výbor mají zákonem stanovenou náplň činnosti, ostatní výbory mají náplň činnosti stanovenou zastupitelstvem.³⁷

3.3.3 Rada obce

Rada je výkonným orgánem obce, který svou činností podléhá zastupitelstvu. Svou funkci vykonává v oblasti samostatné působnosti a pokud je stanoveno zákonem, i v oblasti působnosti přenesené. Obec není volena v obcích, kde je méně než 15 členů zastupitelstva, v tom případě její pravomoc přebírá starosta. Výjimku tvoří záležitosti, jež zákon svěřuje zastupitelstvu obce. Rada musí mít lichý počet členů, konkrétně 5-11 členů.

³⁶ KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. Zákon o obcích. Komentář. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s.161-162. ISBN 978-80-7552-862-9

³⁷ SCHLESINGER,P; NĚMCOVÁ, L; LUKL,M; DRAHOVZAL, P. Základní principy fungování obce a jejích orgánů. [cit. 2023-03-29] dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/b1fb85e1-199c-4d77-9329-68fa9467ee26.pdf>

Rada obce se skládá ze starosty, místostarosty (místostarostů) a dalších členů rady zvolených z řad členů zastupitelstva obce.³⁸

Jednání jsou uskutečňována dle potřeby a na rozdíl od zasedání zastupitelstva, nejsou veřejná. K tomu, aby byla rada schopna usnesení, je třeba nadpoloviční přítomnosti členů. Pro platné rozhodnutí/usnesení je zapotřebí nadpoloviční většiny hlasů všech členů rady obce.³⁹

Do působnosti rady obce patří zabezpečování hospodaření obce, plnění úkolů zakladatele organizačních složek či právnických osob, vydávání nařízení obce, zřizuje a ruší komise, odbory, jednotlivé oddělení obecního úřadu. Dále do činnosti rady obce spadá ukládání pokut ve věcech samostatné působnosti, uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčkách obce.⁴⁰

Komise

Rada má možnost zřízení komisí jako svých iniciativních a poradních orgánů. Po projednání s ředitelem krajského úřadu mohou být výkonným orgánem, komisi může být svěřen výkon přenesené působnosti v určitých věcech. Předsedou této komise je osoba, která musí prokázat zvláštní odbornou způsobilost, pokud zákon nestanoví jinak. Komise se při výkonu svěřeného úseku zodpovídá starostovi obce, avšak během správního řízení by byl nadřízeným orgánem krajský úřad.⁴¹

3.3.4 Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, který je v čele OÚ, místostarostou/místostarosty, tajemníkem obecního úřadu, pokud tato funkce byla zřízena, zaměstnanci obce zařazenými

³⁸ ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. Demokracie v lokálním politickém prostoru. České Budějovice: GRADA Publishing, a. s. 2010, s. 43-45. ISBN 978-80-247-7377-3.

³⁹ BALÍK, Stanislav. Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009, s. 72-74. ISBN 978-80-24729084.

⁴⁰ Tamtéž

⁴¹ SCHLESINGER,P; NĚMCOVÁ, L; LUKL,M; DRAHOVZAL, P. Základní principy fungování obce a jejích orgánů. [cit. 2023-03-29] dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/b1fb85e1-199c-4d77-9329-68fa9467ee26.pdf>

do OÚ. Pro jednotlivé úseky činnosti OÚ mohou být radou zřízeny odbory a oddělení, v nichž jsou začleněni zaměstnanci obce do OÚ.⁴²

V rámci samostatné působnosti plní OÚ úkoly uložené zastupitelstvem či radou obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Vykonává také přenesenou působnost svěřenou obci s výjimkou věcí patřících do působnosti jiného orgánu nebo které jsou delegovány na komise rady.⁴³

Tajemník

Tajemník je zřizován ze zákona v obcích s pověřeným OÚ a v obcích s rozšířenou působností, ostatní obce mohou zřídit tuto funkci dle potřeby. Tajemník OÚ je odpovědný za plnění úkolů v samostatné, ale i přenesené působnosti starostovi. Pokud tato funkce nebyla zřízena, úkoly jsou plněny starostou. Jedná se o plnění úkolu statutárního orgánu zaměstnavatele, zajišťuje výkon přenesené působnosti s výjimkou věcí svěřených radě obce či zvláštnímu orgánu obce, vydává spisový řád, skartační plán, pracovní řád OÚ. Plní úkoly, jež mu uložil starosta, rada či zastupitelstvo, dle předpisů stanoví platy všem zaměstnancům obce zařazeným do obecního úřadu. Tajemník se zúčastňuje zasedání zastupitelstva a schůzí rady, jeho hlas má poradní charakter. Důvody pro odvolání tajemníka jsou dané zákonem o úřednících.⁴⁴

3.4 Spolupráce obcí

Obce mají možnost při výkonu samostatné působnosti vzájemné spolupráce. Obce mají také možnost spolupracovat s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení územních samosprávných celků.⁴⁵

⁴² SCHLESINGER,P; NĚMCOVÁ, L; LUKL,M; DRAHOVZAL, P. Základní principy fungování obce a jejích orgánů. [cit. 2023-03-29] dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/b1fb85e1-199c-4d77-9329-68fa9467ee26.pdf>

⁴³SCHLESINGER,P; NĚMCOVÁ, L; LUKL,M; DRAHOVZAL, P. Základní principy fungování obce a jejích orgánů. [cit. 2023-03-29] dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/b1fb85e1-199c-4d77-9329-68fa9467ee26.pdf>

⁴⁴ Tamtéž

⁴⁵ ČESKO, MINISTERSTVO VNITRA. *Organizace a činnost veřejné správy* [online]. [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: www.mvcr.cz › služba › soubor › kapitola-1-organizace-a-cinnost-verejne-spravy

Dobrovolný svazek obcí

Je možné vytvářet svazky obcí, či vstupovat do již vytvořených svazků, za účelem ochrany a prosazování společných zájmů. Svazek má povinnost vést účetnictví, nabývá právní osobnosti zápisem do svazku obcí vedeného krajským úřadem.⁴⁶

Místní akční skupiny

Místní akční skupiny se týkají spolupráce obcí s jinými subjekty, spolky či obchodními korporacemi. Jsou vytvářené pro čerpání fondů z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a dalších OP financovaných z EU. Jsou zaměřené na rozvoj kulturního dědictví, stimulaci malého a středního podnikání, rozvoj infrastruktury, cestovního ruchu či životního prostředí.⁴⁷

3.5 Rozpočet obce

Rozpočet obce je nástrojem veřejné politiky a finančním plánem hospodaření v příslušném roce. Je klíčovým nástrojem pro plnění jednotlivých úkolů. Jedná se jak o soustavu veřejných rozpočtů, tak o účelové peněžní fondy. Rozpočet obce je decentralizovaný peněžní fond, ve kterém se soustřeďují různé typy veřejných příjmů. Ty jsou následně děleny a používány k financování čistých či smíšených veřejných statků.⁴⁸

Jeho funkce je alokační z hlediska financování potřeb obce a zajištění veřejných statků. Dále také redistribuční – vliv na rovnoměrný vývoj obcí díky rozdělení financí

⁴⁶ ČESKO, MINISTERSTVO VNITRA. *Organizace a činnost veřejné správy* [online]. [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: www.mvcr.cz › služba › soubor › kapitola-1-organizace-a-cinnost-verejne-spravy

⁴⁷ ČESKO, MINISTERSTVO VNITRA. *Organizace a činnost veřejné správy* [online]. [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: www.mvcr.cz › služba › soubor › kapitola-1-organizace-a-cinnost-verejne-spravy

⁴⁸ ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. Praha: Grada, 2011, s. 288. ISBN 978-80-247-3669-3.

z rozpočtu regionu do obcí. Poslední funkcí je stabilizační, jelikož má vliv na kvalitu života na daném území vlivem růstu ekonomického potenciálu.⁴⁹

3.6 Komunální volební systém

Volební systém definuje celý volební proces, do kterého spadá zpracování a kontrola seznamu voličů, zřizování příslušných volebních orgánů, sestavování kandidátních listin, organizace vlastního hlasování občanů či vyhlášení volebních výsledků. Jedním ze základních pilířů moderního demokratického systému jsou svobodné a pravidelně pořádané volby. Občané mají možnost vyjádřit svůj postoj k věcem veřejným, které jsou představovány jednotlivými stranami a kandidáty a umožňují stanovit legitimní politické a správní orgány.⁵⁰

Volební právo

Velká část debat ohledně českého komunálního systému se týká pojmů spravedlnost/nespravedlnost, avšak Stanislav Balík tvrdí, že ve volebních systémech se o spravedlnost nejedná. Pro zastupitelstvo obce zkrátka není možné zajistit úplný odraz rozvržení zájmů společnosti. Při volbách tudíž dochází k určitému zkreslení poměrů zastoupení zájmů.⁵¹

Avšak volby jsou nezastupitelným nástrojem v demokratické společnosti. Prostřednictvím výsledků z voleb jsou rozdělovány mandáty v zastupitelstvech obcí, tím je uplatňován demokratický princip rozhodování. Občané možností volby získávají možnost jisté míry kontroly, jelikož mají ve své moci rozdělení politických sil ve společnosti. Volby musí být uskutečňovány na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva.⁵²

⁴⁹ VOJTÍŠKOVÁ, M., Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí, Praha: Ministerstvo vnitra 2018, s. 9. ISBN 978-80-87544-98-3.

⁵⁰ ČMEJREK, J., V. BUBENÍČEK a J. ČOPÍK. Demokracie v lokálním politickém prostoru. s. 51-53

⁵¹ BALÍK, Stanislav. Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009, s. 84-85. ISBN 978-80-24729084.

⁵² Cmejrek, J. Obce a regiony jako politický prostor, s. 92

Volební systémy

Volební systém je způsob, jakým se během voleb určuje obsazení jednotlivých funkcí, jež jsou voleny na základě hlasů voličů. Zahrnuje způsob, jakým voliči volí a způsob přidělování volených funkcí kandidátům na základě voliči přidělených hlasů. V současnosti jsou rozlišeny na většinové, poměrné a smíšené systémy. V zastupitelstvech je voleno systémem poměrným, mandáty se rozdělují podle skutečného volebního výsledku. V poměrném systému se v obvodech volí více kandidátů, kde vítězí tolik členů, kolik zastupitelský sbor má, oproti tomu v případě většinovém se volí jeden kandidát za obvod a vítězí pouze jeden kandidát. Poměrný systém je složitější vzhledem k tomu, že výsledky hlasování je nutné přepočítávat. Základním problémem volebních systémů je nalezení kompromisu mezi spravedlností a proporcionalitou systému a jeho efektivitou vzhledem k tomu, že některé strany získají více mandátů, než je jejich zisk a naopak. Konkrétní volební systémy je možnost popsat pěti ukazateli, a to volebním obvodem, formou kandidatury, strukturou hlasu, volební klauzulí a volební formulí.⁵³

Volební obvod

Obec na počátku tvoří jeden volební obvod, avšak zastupitelstvo může rozhodnout o vytvoření více volebních obvodů. Jeho velikost ovlivňuje proporcionalitu voleb, která se zvyšuje se velikostí obvodu.⁵⁴

Forma kandidatury

Personální kandidatura je užívána u většinového systému, u proporcionalního je forma kandidatury uskutečňována prostřednictvím kandidátních listin. Kandidátní listiny se rozlišují na přísně vázané, kdy není možné ovlivnit pořadí kandidáta a odevzdává se pouze jeden hlas, a na vázané kandidátní listiny, kdy má volič volbu využití preferenčních hlasů, a na kandidátní listinu otevřenou, kdy volič může přidělovat hlasy na více kandidátních listinách.⁵⁵

⁵³ ČMEJREK, Jaroslav. 2008. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa nakladatelství, s. r. o., s 49-50. ISBN 978-80-87197-00-4

⁵⁴ Tamtéž

⁵⁵ Tamtéž

V případě voleb do zastupitelstev jsou užívány otevřené kandidátní listiny, čímž se částečně zamezuje zasahování do obsazování na kandidátní listiny ze strany vedení jednotlivých politických subjektů. Kromě toho je podpořena vnitrostranická konkurence. Zároveň kandidát smí být zapsán pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva/volebního obvodu.⁵⁶

Mezi voliči a kandidáty je transparentnější vztah a je podpořena demokratická participace. Politická strana a politické hnutí mohou být součástí jen jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce. Volební strany mohou uvádět jenom takové množství kandidátů, jaký je maximální udělovaný počet mandátů. Uplynutím 60. dne před dnem voleb již není možné do kandidátních listin zasahovat. Registrační úřad následně stanoví pořadí volebních stran losem. Jednotliví kandidáti volebních stran jsou uvedeni na pořadí určeném volebním lístku v pořadí určeném volební stranou. Kromě jména a příjmení kandidáta je z hlasovacího lístku možnost se dozvědět věk, povolání, místo trvalého pobytu, název politické strany/politického hnutí kterého je kandidát členem, či informaci o tom, že je bez politické příslušnosti.⁵⁷

Struktura hlasu

Struktura hlasu úzce souvisí s formou kandidatury. V jednomandátových obvodech či přísně vázaných kandidátních listin ve vícemandátových volebních obvodech je možnost odevzdat pouze jeden hlas, to je nazýváno personální kandidaturou. Ve vázaných kandidátních listinách je možnost preferenčních hlasů. V případě otevřených kandidátních listin je užíváno tzv. kombinovaného hlasu, kdy mají voliči možnost hlasovat pro kandidáty z různých kandidátních listin, jedná se o tzv. panašování.⁵⁸

V případě voleb do zastupitelstva má volič vícenásobný hlas, to znamená, že může rozdělit takový počet hlasů kolik je voleno mandátů. Volič není omezen na jednu kandidátní listinu, může hlasovat napříč volebními stranami. Také je možnost zvolit pouze

⁵⁶ ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. GRADA Publishing, a. s., České Budějovice, 2010, s. 61. ISBN 978-80-247-7377-3.

⁵⁷ ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. GRADA Publishing, a. s., České Budějovice, 2010, s. 61. ISBN 978-80-247-7377-3.

⁵⁸ ČMEJREK, Jaroslav. 2008. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Alfa nakladatelství, s. r. o., s 49-50. ISBN 978-80-87197-00-4

jednu stranu, tím dává hlas všem na listině uvedeným. Proto je kandidujícím stranám doporučováno obsadit všechna místa na kandidátní listině.⁵⁹

Uzavírací klauzule

Uzavírací klauzule, jinak také volební klauzule, je minimální podíl (počet) hlasů stanovený volebním zákonem, který je nutný získat během voleb, aby se do zastupitelského sboru dostala. Téměř výhradně je užívána v poměrných volebních systémech, ale teoreticky její uplatnění není vyloučeno ani z většinových volebních systémů. Účelem je zabránit přílišnému štěpení politických sil v parlamentu a z toho plynoucí politické nestability. Účinkem je také snižování reprezentativnosti vzhledem k tomu, že hlasy, které procentuální hranice nedosáhly, propadnou.⁶⁰

Ve volbách do zastupitelstev obcí je uzavírací klauzule 5 %. V tom případě se klauzule s přihlédnutím k počtu kandidátů na kandidátní listině a k podobě lokálního stranického systému upravuje.⁶¹

Volební formule

Volební formulí je myšlen matematický výpočet, jež se používá pro přepočítání volebních výsledků na mandáty na základě principu poměrného zastoupení. V komunálních volbách v České republice je užívána od roku 2002 d'Hondtova volební metoda.⁶²

Vznik a zánik mandátů

Mandát zastupitele vzniká jeho zvolením. Poté je třeba složení slibu člena zastupitelstva, v případě odmítnutí by jeho mandát zanikl a jeho místo zaujal náhradník. Mandát může zaniknout také smrtí zastupitele, prvním dnem voleb do zastupitelstva

⁵⁹ ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. Demokracie v lokálním politickém prostoru. GRADA Publishing, a. s., České Budějovice, 2010, s. 62. ISBN 978-80-247-7377-3.

⁶⁰ ČMEJREK, Jaroslav. 2008. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa nakladatelství, s. r. o., s 50. ISBN 978-80-87197-00-4

⁶¹ ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. Demokracie v lokálním politickém prostoru. GRADA Publishing, a. s., České Budějovice, 2010, s. 63. ISBN 978-80-247-7377-3.

⁶² ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Přepočítání hlasů na mandáty. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2023-02-29]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/metody_pro_prepocet_hlasu_na_mandaty

či dnem sloučení/připojení obcí. Dalšími případy zániku je odstěhování se zastupitele, dopuštění se trestného činu či v případě neslučitelnosti funkcí.⁶³

3.6.1 Politická participace občanů

Myšlenka zapojení místních občanů do samosprávy se na území České republiky objevuje již na počátku 90. let. Hlavním iniciátorem byl Spolek pro obnovu venkova, založený v roce 1993, na rozvoj venkova má vliv také soutěž organizovaná tímto spolkem, která nese název Vesnice roku. Cílem je snaha o participaci občanů a aktivní fungování místních komunit, což povede k rozvoji území dané lokality. Na podpoře venkovských lokalit se podílí po vstupu do EU také dotační programy, především program Leader.⁶⁴

Zapojování občanů do politického procesu je jedním z problémů zastupitelské demokracie dnešní doby. Často je sledován pokles volební účasti a malý zájem občanů o politický proces. Jedním z ukazatelů je volební účast, na kterou má vliv především typ voleb. Nejmenší byla sledována při volbách do Evropského parlamentu. Oproti tomu nejvyšší účast je pravidelně ve volbách do poslanecké sněmovny, kde v porovnání s volbami do senátu, krajských zastupitelstev a Evropského parlamentu dosahuje mnohdy dvojnásobného výsledku. Účast v komunálních volbách sice nemá nejvyšší hodnoty, ale vyšších než v předchozích uvedených.⁶⁵

V komunálních volbách existuje nepřímá úměra mezi vztahem volební účasti a velikostí obce. Malé obce mají v rámci obecních voleb podstatně vyšší volební účast a její pokles je mírnější.⁶⁶

Dalšími aspekty politické participace patří zapojení občanů do činnosti politických stran a zájmových skupin, občanské iniciativy, aktivity územní samosprávy, zájem o zasedání zastupitelstva a účast na něm. Také může nabývat formy protestní – petice,

⁶³ Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, § 50.

⁶⁴ BERNARD, Josef, KOSTELECKÝ, Tomáš, ILLNER, Michal, VOBECKÁ, Jana. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. 1. vyd., Praha: Sociologické nakladatelství (SLON): Sociologický ústav AV ČR, 2012. s. 17. ISBN 978-80-7419-069-8.

⁶⁵ ČMEJREK, Jaroslav. 2008. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa nakladatelství, s. r. o., str. 36., s. 70. ISBN 978-80-87197-00-4

⁶⁶ BALÍK, Stanislav. 2009. Komunální politika (obce, aktéři a cíle místní politiky). Praha: Grada Publishing, a. s., s. 166-168. ISBN 978-80-247-2908-4.

občanský odpor. Ucelenou představu je snazší získat kombinací dat o volební účasti, stranické příslušnosti kandidátů a zvolených zastupitelů s dalšími údaji.⁶⁷

3.7 Lokální politické stranictví

Na konci 19. století a na počátku 20. století započal vznik politických hnutí a bylo zavedeno všeobecné volební právo. Politické strany jsou hlavním prostředkem občanské participace na demokratickém procesu. Toho využívají občané aktivně se podílející na politice, vzájemně se sdružují díky společným názorům, postojům i cílům. Ve volbách politické strany hájí zájmy svých voličů a stoupenců, jejich cílem je získání co největšího podílu na moci.⁶⁸

Parlamentní strany v lokálním politickém prostoru

Na této úrovni politického procesu je nejsnadnější charakteristika postavení politických stran prostřednictvím výsledků voleb do zastupitelstev obcí. Ve volbách roku 2006 obdrželi kandidáti parlamentních stran téměř 70 % mandátů ve městech, opačně v neměstských obcích překročily nepatrně čtvrtinu všech mandátů. Toho je příčinou také to, že členská základna parlamentních stran v těchto obcích je menší, kandidátní listiny jsou doplňovány nezávislymi kandidáty. Zařazováním nezávislých kandidátů se strany snaží o zlepšení image, jelikož v lokálním politickém prostoru jsou oceňovány více osobnosti než politické ideje a programy.⁶⁹

Lokální politické strany

V rámci klasické teorie reprezentativní demokracie je kladen důraz především na politické strany. Na lokální úrovni je jejich role význačně hodnocena v literatuře. Klíčovou proměnnou se ukazuje velikost obce. Během období, kdy v České republice docházelo k vytváření struktury střediskových obcí administrativním slučováním dříve samostatných sídel, převládla tendence obcí integrovat. Po tomto integračním období

⁶⁷ ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav a ČOPÍK, Jan. 2010. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, a. s., s. 82-86. ISBN 978-80-247-3061- 5.

⁶⁸ ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav a ČOPÍK, Jan. 2010. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, a. s., s. 65. ISBN 978-80-247-3061- 5.

⁶⁹ Tamtéž, s. 68-70

vznikly práce potvrzující rostoucí politizaci lokální politiky a růst významu politických stran na lokální úrovni. I v západní literatuře se od 90. let minulého století objevují studie zdůrazňující oslabování role i prestiže klasických politických stran.⁷⁰

Nezávislí kandidáti a jejich sdružení

Na úrovni nejmenších obcí jsou právě nezávislí kandidáti a jejich sdružení jedním z hlavních aktérů a občas i jediným možným formováním zdejšího politického prostředí. Důvodem je nízký počet členů stran, navíc v malých obcích se hraje o poměrně omezenou moc a vliv. Pokud chtějí nezávislí pronikat do větších měst, mívají zpravila v cestě řadu legislativních překážek.⁷¹

V malých obcích mají politické strany často štítek zdroje konfliktů a politikaření, oproti tomu nezávislí kandidáti představují pracovitost a schopnost spolupráce. Dalším aspektem jsou také koaliční jednání, kde se nezávislost na politické straně může jevit jako výhoda nejen v malých, ale i středně velkých obcích.⁷²

Konfliktní linie

Konfliktními liniemi je myšlen střet určitých skupin na komunální úrovni v rámci jejich zájmů či názorů. Během utváření stranického systému je možné o nich hovořit pouze za předpokladu rozdílnosti daných skupin na ideologickém, etnickém, sociálním, národnostním, geografickém základu. Dané rozdílnosti by přerostly v otevřený konflikt, během kterého vznikají určité politické strany. V českém komunálním prostředí, které se vyznačuje socioekonomickou konfliktní linií, je možné nalézt střet mezi levicí a pravicí. Čím jsou obce menší, tím více se v obci snižují ideologické rozdílnosti místních aktérů a jsou nahrazovány osobními vztahy. Zásadní konfliktní linií je spor o budoucí vizi obce,

⁷⁰ RYŠAVÝ, Dan a Pavel ŠARADÍN. Zastupitelé českých měst a obcí v evropské perspektivě. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. Studie (Sociologické nakladatelství), s. 61-61. ISBN: 978-80-7419-042-1.

⁷¹ RYŠAVÝ, Dan a Pavel ŠARADÍN. Zastupitelé českých měst a obcí v evropské perspektivě. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. Studie (Sociologické nakladatelství), s. 63-64. ISBN: 978-80-7419-042-1.

⁷² ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. Politologie (Alfa Nakladatelství), s.67. ISBN 978-80-87197-00-4.

kde se spory mohou týkat např. nově přistěhovaných obyvatel. Příkladem další konfliktní linie může být spor na základě geografického charakteru mezi centrem a částmi obce.⁷³

3.8 Kvalita života obyvatel

V rámci lokálního rozvoje je důležitým pojmem kvalita života obyvatel. Pojem zahrnuje kvalitu bydlení v obci, ekonomické podmínky, celkovou atraktivitu obce. Jsou zde zdůrazňovány obytné funkce lokality a zahrnuje také subjektivní hodnocení charakteristik obce. Další zkoumané aspekty jsou kvalita života obyvatel a jejich spokojenost s obcí. V rámci života v obci je kladen důraz na co nejvšestrannější pojetí různých aspektů včetně kvality mezilidských vztahů a významné zapojení subjektivních indikátorů.⁷⁴

3.9 Zapojování veřejnosti

V případě veřejnosti velmi záleží na způsobu zapojování, je třeba, aby probíhalo profesionálně, systematicky, především s ohledem na potřeby rozvoje obce. V opačném případě hrozí nesystémová řešení, prosazování individuálních zájmů, ztráty důvěry občanů ve vedení obce, nárůst konfliktů související s vyššími náklady na jejich řešení apod.⁷⁵

Dlouhodobý a stabilní rozvoj obce, který odráží skutečný život a potenciál daného území by měl být plánován tak, aby vycházel z představ a potřeb těch, jichž se bezprostředně týká – obyvatel, podnikatelů, členů zájmových sdružení, návštěvníků obce. Tyto potřeby a představy je potřeba zakomponovat do možností a potřeb obce.⁷⁶

Obavy z tlaku veřejnosti na rozhodování, špatné zkušenosti s nezájmem veřejnosti, složitost vysvětlování místo pouhého rozhodování, vstupní investice – finančních zdrojů, kapacity lidí, časové náročnosti, nutné odbornosti, zapojování externích odborníků, dlouhodobá návratnost, potřeba školení a vzdělávání, náročná vnitřní a vnější komunikace, to vše jsou důvody, proč veřejnost nebývá zapojována.⁷⁷

⁷³ ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. Demokracie v lokálním politickém prostoru. GRADA Publishing, a. s., České Budějovice, 2010, s. 125-130. ISBN 978-80-247-7377-3.

⁷⁴ BERNARD, Josef. Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. 19 s. ISBN 978-80-7330-187-3.

⁷⁵ *Řízení obcí*. Praha: Professional Publishing, 2008., s.117 ISBN 978-80-86946-77-1.

⁷⁶ *Tamtéž*, s. 116

⁷⁷ *Řízení obcí*. Praha: Professional Publishing, 2008., s.117-119 ISBN 978-80-86946-77-1.

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika obce Březnice

Obec Březnice (NUTS 5) se nachází ve Středočeském kraji (NUTS 3) v okrese Příbram, počet obyvatel k lednu 2023 je zde 3 511 obyvatel, obec má statut města. Celkově se skládá z šesti částí: Březnice, Dobré Vody, Boru, Martinic, Předního a Zadního Poříčí. Municipality se strukturálně řadí mezi obce s pověřeným obecním úřadem.⁷⁸

V Březnici je také sídlo dobrovolného svazku obcí Březnicko, jehož cílem je rozvoj mikroregionu. Byl založen roku 2003, členy jsou Město Březnice, obec Drahenice, obec Hlubyně, obec Horčápsko, obec Chrást, obec Nestrašovice, obec Počáply, obec Svojšice, obec Starosedlský Hrádek, obec Tochovice, obec Tušovice.⁷⁹

Rozloha a pozemky

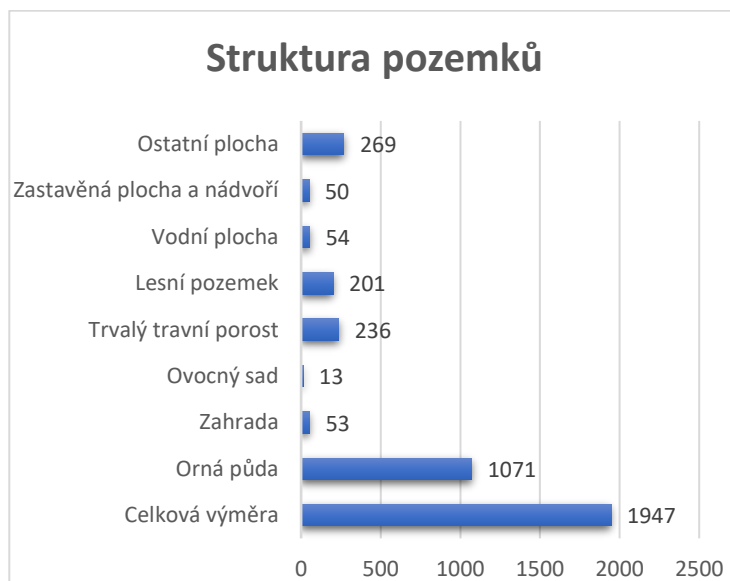
Rozloha činí 1947 ha a činí pouhých 2 % z celého správního obvodu obce s rozšířenou působností Příbram. Následující obrázek č. 2 zobrazuje jednotlivé výměry v ha, které se na území vyskytují. Je zřejmé, že majoritní zastoupení má využití půdního fondu jako orná půda, která zabírá 55 % plochy. Zbytek tvoří ostatní plochy (13,8 %), trvalý travní porost (12,1 %), lesní pozemek (10,3 %), vodní plocha (2,8 %), zahrada (2,7 %), zastavěná plocha a nádvoří (2,6 %) a ovocné sady (0,7 %).⁸⁰

⁷⁸ *Místopisný průvodce* [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/7580/breznice/>

⁷⁹ *Obec Drahenice* [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://www.obecdrahenice.cz/obec-7/svazek-obci-breznicko/>

⁸⁰ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Katastrální výměry. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2023-02-29]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&filtr=G%7EF M%7EF Z%7EF R%7EF P%7E S%7E U%7E501 null &kat alog=32327&pvo=RSO36&pvokc=65&pvoch=2120&c=v371~2 RP2022MP12DP31#w=>

Obrázek 2: Struktura pozemků obce

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Koeficient ekologické stability je poměrové číslo stanovující poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinnotvorných prvků v daném území. V Březnici činí 0,4, což znamená území nadprůměrně využívané zejména pro zemědělskou výrobu.⁸¹

Pro obec tento ukazatel znamená konkrétně vliv na životní úroveň, jako je např. znečištění ovzduší a vody, množství a druh vegetace atd. Na vyšší koeficientu má vliv i obec, jelikož má pravomoc rozhodovat o otázkách týkající se životního prostředí. Mohou ovlivňovat to, jak je nakládáno s odpady, jaká jsou opatření k ochraně zelených ploch, jestli jsou regulovány průmyslové podniky atd. V rámci Březnice jsou podmínky životního prostředí 2. klíčovou oblastí strategického plánu, kde hovoří konkrétně o Plánu odpadového hospodářství, nebo o realizaci studie veřejného osvětlení.⁸² Dokonce v rámci ZŠ Březnice je implementována environmentální výuka.⁸³ Dále jsou podmínky pro vytváření příznivého životního prostředí uvedeny i v rámci územní studie Březnice z října

⁸¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Popis indikátorů. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2023-02-29]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/13-1134-07-2006-2_3_popis_indikatoru_a_jejich_vyvoj

⁸² *Strategický plán udržitelného rozvoje města Březnice* [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: https://www.breznice.cz/mesto-1/strategicky-plan-rozvoje-mesta-2016-2025/?ftresult_menu=strategicky+plan

⁸³ *ZŠ Březnice: Environmentální výchova a vzdělávání* [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.zsbreznice.cz/skola/evvo/environmentalni-vychova-a-vzdelavani>

roku 2022. Konkrétně se jedná o území v ochranném pásmu železnice, kde je u staveb zmiňováno případné vytápění a ohřev vody alternativními zdroji.⁸⁴

Ohledně množství zastavených ploch je očekáván dle územního plánu do budoucna v obci nárůst stavebních parcel. Momentálně již probíhající příprava 34 stavebních pozemků v ulici Hlubyňská. Dále je v rámci územního plánu vedeno území nad ulicí Kamenická směrem ke Stráži jako potenciální stavební území do budoucna, za touto plochou je ještě vedena další územní rezerva obce. To samé platí pro oblast pod ulicí Na Výsluní. Zde již nějaká výstavba probíhá, jelikož není zpracován nový územní plán, není tam tato změna vidět. Stále je zde ale území, kde se nestaví a do budoucna by mohlo. Toto území opět dále rozšiřuje územní rezerva obce. Pro budoucí stavbu je v obci zahrnuto i území vedle ulice Na Tržišti. To pro obec znamená stavební potenciál pro rozšiřování obce a zvyšování počtu obyvatel, odhadem, při průměrné velikosti pozemku 800m², by zde mohlo vzniknout minimálně 100 novostaveb.⁸⁵

4.1.1 Historie

Ačkoli archeologické výzkumy dokládají existenci podstatně staršího osídlení, první zmínky o obci pochází z roku 1327, kdy při tvrzi obývané pány z Březnice z rodu Buziců, vzniká osada, jež se stala tržním městem. Velký vliv na vývoj obce měla zlatá stezka, což byla stezka spojující Čechy a Bavorsko. Po majetkových změnách na přelomu 14. a 15. století panství připadá králi Václavu IV., který ji ale roku 1415 prodal Petru Zmrzlíkovi ze Svojšína, což byl nejvyšší mincmistr království českého. Také byl nejen stoupencem učení Jana Husa, ale i jeho přítelem, jak bylo zjištěno z dopisu, který Zmrzlík obdržel těsně před Husovo smrtí. Panství Zmrzlíků končí v roce 1506, kdy Březnici koupil nejvyšší písař Zdeněk Malovec z Chýnova, po zapojení jeho syna Petra do povstání proti Ferdinandovi I. roku 1547 ho král potrestal odnětím Březnice. Od panovníka ji koupil Jiří z Lokšan, rezenský hejtman a místokancléř německé říše. Během lokšanské vlády dochází k přeměně gotického hradu v renesanční zámek. Za Jiřího ženou Kateřinou jezdila její

⁸⁴ *Územní studie Březnice* [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.breznice.cz/urad-2/uredni-deska-1/verejna-vyhlaska-koncept-uzemni-studie-breznice-us10-2044.html?ftresult=%C3%9Azemn%C3%AD+studie>

⁸⁵ Územní plán. *Březnice* [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.breznice.cz/mesto-1/uzemni-plan/>

Filipína Welserová, která se tajně vdala na březnickém zámku roku 1548 za Ferdinanda Tyrolského. Šlechta avšak tento svazek nikdy neuznala a Ferdinand i jeho potomci ztratili nárok na habsburský trůn. Konec Lokšanů souvisí s nezdařeným povstáním vůči Habsburkům roku 1618. V 16. století zde bylo sice jen 94 domů, ale ve městě začalo hospodářsky vzkvétat díky rozvoji řemesel. Město mělo školu v Bubovicích o které je první zmínka již z roku 1389, na konci 15. století jsou již zmínky o škole březnické. Dalším pánem Březnice se stal královský zástupce a prokurátor, jenž působil při procesu s 27 vůdci stavovského povstání, Přibík Jeníšek z Újezda. Během jeho působení započal stavební rozvoj – se svou ženou Kateřinou z Talmberka založili jezuitskou kolej a chrám sv. Ignáce a sv. Františka Xaverského, který byl postaven italskými staviteli Carlem a Martinem Luragovými v letech 1642-1650. V této době vznikl i hřbitovní kostelík sv. Rocha. V Březnici byli velice aktivní jezuité, do jejich správy byla svěřena i Svatá Hora u Přírami. Po smrti Přibíka Jeníška z Újezda bylo ve městě potvrzeno plné vlastnictví nemovitostí, právo várečné a svoboda obchodování. Město se dále rozrůstalo a roku 1757 mělo 137 domů a v roce 1786 dokonce 200. Židé měli svoji vlastní uzavřenou čtvrť Lokšany od roku 1726. Po Jeníšcích dědictví převzali Kolovratové, nejpopulárnější jejich rodu je hrabě Hanuš z Kolovrat, vlastenec a mecenáš českých spisovatelů jako Božena Němcová. Když zemřel bez dědiců, jeho majetek zdědil rod Pálffyů, který vlastnil zámek a panství až do roku 1945.⁸⁶

Březnice byla v minulosti zemědělským městem. Její rozvoj urychlila trasa Zdice – Protivín z roku 1875. Po založení městské spořitelny roku 1899 se kolem tohoto peněžního ústavu soustředil hospodářský i kulturní ruch. Rozvoj průmyslu započal později, roku 1918 byla založena továrna na kovové zboží Vera, která se roku 1925 přeměnila na továrnu na tuby. V roce 1921 byla zprovozněna pila u nádraží, 1931 vznikl impregnační závod Sublima.⁸⁷

Během druhé světové války probíhala partyzánská činnost v blízkých brdských lesích. Třicet březnických Židů bylo 26. listopadu odvezeno do Klatov, odkud byli dále deportováni do Terezína a Osvětimi, zpět se vrátili pouze dva z nich. K dalším tragickým událostem patří události spojené s koncem války, konkrétně 10. květnem 1945, kdy bylo

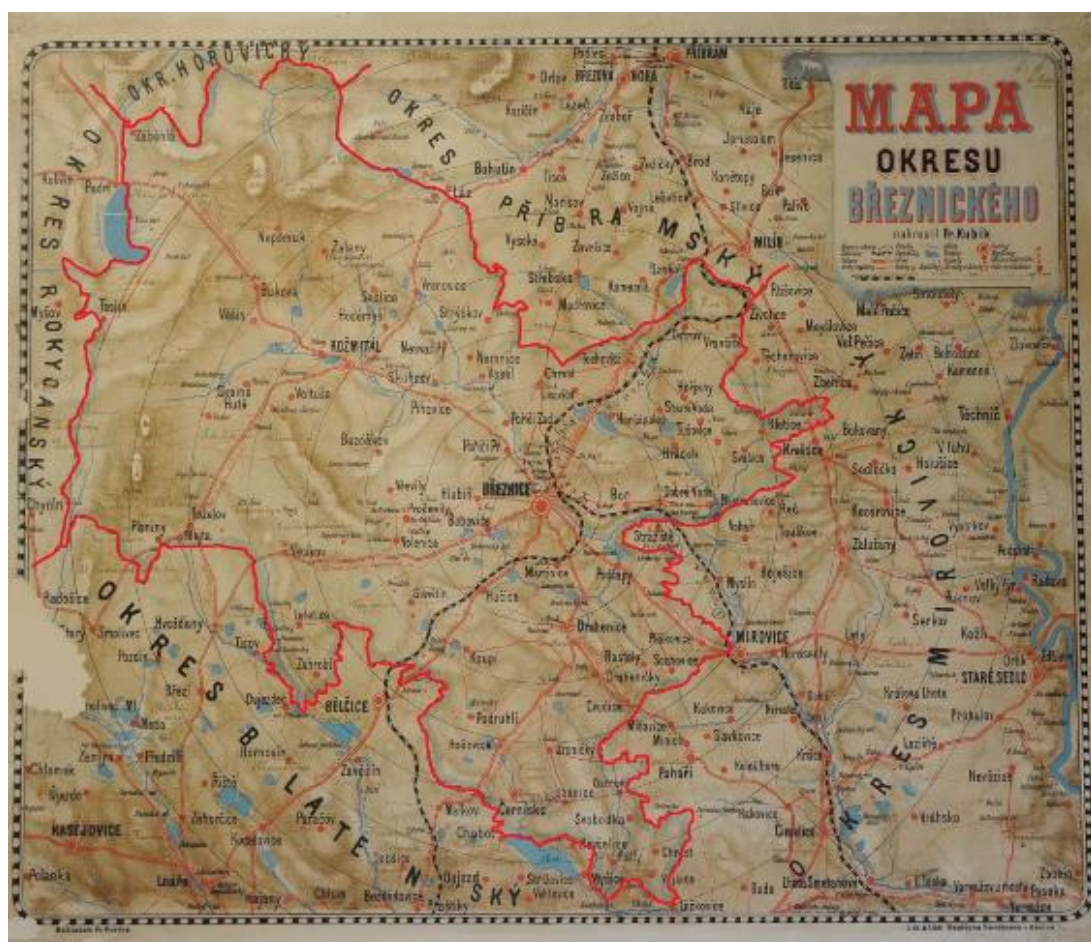
⁸⁶ *Březnice: Historie města* [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.breznice.cz/volny-cas/informace-o-meste/historie-mesta-breznice/>

⁸⁷ Tamtéž

německými vojáky zastřeleno 13 občanů. Oběti 2. světové války mají pomník na místním hřbitově. Po 2. světové válce byl vzhled obce změněn především výstavbou panelových domů. V letech 1981-1985 byl postaven kulturní dům, v roce 1979 byla dokončena stavba polikliniky. Byla také vybudována čistírna odpadních vod. Po roce 1989 byla provedena plynofikace města, proběhla revitalizace náměstí. Byl také postaven přivaděč vody na Stráž, kde je vybudována úpravná vody.⁸⁸

Mapa okresu březnického z roku 1872

Obrázek 3: Mapa okresu březnického

Zdroj: Interní dokumenty obce Starosedlcký Hrádek

Březnice byla jak politickým, tak i soudním okresem v letech 1850-1855. Od roku 1855 do 1939 byla okresem soudním a politickým okresem v letech 1868-1942. Poté

⁸⁸ KOZLÍK, Jaroslav. *Březnice: slovem i obrazem*. Příbram: Příbramská tiskárna, 2019., s. 48

spadala pod okres Strakonice, od roku 1945 spadala pod správní okres Blatná. Od roku 1960 spadá pod Středočeský kraj, okres Příbram.⁸⁹

Mapa byla namalována březnickým učitelem a pozdějším ředitelem rožmitálské školy Františkem Xaverem Kubíkem, byla nalezena v obci Starosedlcký Hrádek, kde ji obec nechala zrestaurovat a momentálně je v archivu Podbrdského muzea.⁹⁰

Tato mapa sice není zcela geograficky přesná, avšak pro přibližné představení toho, jaké obce v rámci okresu byly, jaké cesty a trasy jím vedly, je dostatečná. Kubík vycházel z druhého, tzv. Františkovo vojenského, mapování v polovině 19. století, ne vždy se je, z většinou německy psaných názvů obcí, podařilo pojmenovat, to ovšem nesnižuje historickou hodnotu mapy.⁹¹

Na mapě je zakreslená železniční trať, která v této době ještě prokazatelně neexistovala, jednalo se o Protivínsko-Hodkovickou dráhu. Také existovala koncese na více než 500 km dlouhou trať, která měla vést z Hodkovic nad Mohelkou do Kunžvartu u Bavorské hranice, projekt byl zastaven z důvodu krachu na burze. Nejspíše podle tohoto projektu byla Kubíkem zakreslena trať z Březnice do Blatné a z Písku do Příbrami. 16. května 1874 podepsal císař v Budapešti zákon o výstavbě trati Rakovník-Zdice-Příbram. S tímto projektem spolupracoval podnikatel a březnický rodák Jan Muzika, roku 1870 navrhl trasování technicky snazší trasy přes Tochovice a Milín, která funguje dodnes. Stavbou dráhy byla pověřena firma J. Muzika a spol., jelikož Muzika vycházel z dobré znalosti krajiny a jeho projekt byl přiměřený pro kopcovitý terén Brd. Všechnu truhlářskou a kovářskou práci pro drážní budovy byly objednány u březnických živnostníků a tovaryšů.⁹²

Mapa dále znázorňuje řeku, která od Rožmitálu nese název Skuhrovský potok, z Březnice do Myslína nese název Vlčava a od Čimelic Skalice.⁹³

⁸⁹ Interní dokumenty obce Starosedlcký Hrádek

⁹⁰ Tamtéž

⁹¹ Interní materiály obce Starosedlcký Hrádek

⁹² *Rakovnicko-Protivínská dráha: Historie* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://rpdraha.cz/historie/>

⁹³ Interní dokumenty obce Starosedlcký Hrádek

Volební historie v období 1. republiky

Volby v roce 1919

V roce 1919 se konaly volby dne 15. června, bylo voleno 30 členů zastupitelstva. Starostou byl zvolen Cyril Hošek, 1. náměstkem Josef Kropš a 2. náměstkem Konstantin Blahna.

Dle následující tabulky č. 2 je možné sledovat, že už v roce 1919 se do zastupitelstva dostalo 10 NK, kteří se společně s NS dělili o první místo.

Tabulka 2: Volební výsledky 1919

Volební strana	Počet hlasů	Počet mandátů
Československá strana sociálně demokratická (SD)	184	4
Československá strana národně socialistická (NS)	435	10
Československá strana lidová (SL)	136	3
Československá národní demokracie (ND)	148	3
Volné sdružení nepolitické (SN)	409	10

Zdroj: Vlastní zpracování dle⁹⁴

Volby 1923

Další volby se konaly 16. září 1923, opět bylo voleno 30 členů. Oproti předchozímu období se nezúčastnilo Volné sdružení nepolitické a přibyla strana Československá živnostensko-obchodnická (ŽO) a Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu (RE).

Tabulka 3: Volební výsledky 1923

Volební strana	Počet hlasů	Počet mandátů
Československá strana sociálně demokratická (SD)	127	3
Československá strana národně socialistická (NS)	242	6
Československá strana lidová (SL)	274	6
Československá národní demokracie (ND)	489	11
Československá strana živnostensko-obchodnická (ŽO)	156	4
Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu (RE)	42	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle⁹⁵

⁹⁴ KOZLÍK, Jaroslav. *Březnice: slovem i obrazem*. Příbram: Příbramská tiskárna, 2019., s. 42-44

⁹⁵ Tamtéž

SD ponížila o 1 a NS o 4 mandáty. Oproti tomu SL stoupl počet mandátů o 3, ND dokonce o 8. ŽO se podařilo získat 4 mandáty oproti straně RE, která byla neúspěšná.

Starostou se opět stal Cyril Hošek a 1. náměstkem Josef Kropš. 2. náměstkem se stal Josef Karas. Starosta Hošek zemřel 19. března 1927 po 23 letech výkonu funkce starosty a 32 letech v městském zastupitelstvu. Do dalších voleb jeho funkci převzal 1. náměstek.⁹⁶

Volby 1927

Třetí volby se konaly 20. listopadu 1927.

Tabulka 4: Volební výsledky 1927

Volební strana	Počet hlasů	Počet mandátů
Československá strana sociálně demokratická (SD)	95	2
Československá strana národně socialistická (NS)	271	6
Československá strana lidová (SL)	277	6
Československá národní demokracie (ND)	352	8
Československá strana živnostensko-obchodnická (ŽO)	130	3
Republikánská strana (RS)	107	2
Volné sdružení nepolitické (SN)	133	3

V tomto období SD a ŽO ponížila o 1, ND o 3 mandáty. U NS a SL zůstal počet mandátů stejný jako v předchozím volebním období. Nově se do zastupitelstva dostala Republikánská strana, které se podařilo získat 2 mandáty a zároveň se umístilo i Volné sdružení nepolitické. RE se toto období již nezúčastnila.

Starostou byl zvolen Emanuel Stehlík, 1. náměstkem starosty Josef Kropš, 2. náměstkem P. Stanislav Suda.⁹⁷

Čtvrté volby se konaly 27. září 1931, kdy se původně jednalo o jednotné kandidátce, ale nedocílilo se shody, proto se volilo osm volebních stran.⁹⁸

⁹⁶ KOZLÍK, Jaroslav. *Březnice: slovem i obrazek*. Příbram: Příbramská tiskárna, 2019, s. 42-44

⁹⁷ Tamtéž

⁹⁸ KOZLÍK, Jaroslav. *Březnice: slovem i obrazek*. Příbram: Příbramská tiskárna, 2019, s. 42-44

Tabulka 5: Volební výsledky 1931

Volební strana	Počet hlasů	Počet mandátů
Československá strana sociálně demokratická (SD)	163	3
Československá strana národně socialistická (NS)	215	5
Československá strana lidová (SL)	279	6
Československá národní demokracie (ND)	278	6
Československá strana živnostensko-obchodnická (ŽO)	168	4
Republikánská strana (RS)	103	2
Volné sdružení nepolitické (SN)	63	1
NŠk = nepolitická skupina	137	3

Zdroj: Vlastní zpracování dle⁹⁹

V tomto období měla více o 1 mandát SD a ŽO. Méně o 1 mandát získala NS a o 2 mandáty SN a ND. Pro RS a SL zůstal počet mandátů stejný. Nově se objevila NŠk, která získala 3 mandáty.

V tomto volebním období došlo k výměně rolí mezi starostou a 1. náměstkem, to znamená, že starostou se stal Josef Kropš, 1. náměstkem Emanuel Stehlík a 2. náměstkem zůstává P. Stanislav Suda. Na konci třicátých let se volby nekonaly. V příloze se nachází, v jakém složení zastupitelstvo zůstalo a jaké povolání jednotliví zastupitelé vykonávali. V období protektorátu bylo městské zastupitelstvo zrušeno a nahrazeno předsedou správní komise Janem Cibulkou.¹⁰⁰

Z uvedených tabulek je možné vyvodit, že parlamentní strany měly důvěru občanů, kromě roku 1919 neměli NK velký úspěch. Počáteční nadšení po vzniku Československa vytvořilo prostor pro důvěru v osobnosti, které se ztotožnili v rámci stran. Strany získaly důvěru především na základě konkrétních kandidátů, kterými byli především vzdělaní lidé.

Oproti tomu klasické parlamentní strany nemají dnes v obci takovou tradici, dnes si lidé, především v malých obcích, více uvědomují kvality konkrétních kandidátů oproti větším politickým stranám, vůči kterým ztrácí důvěru, proto mají nutkání volit spíše nezávislé kandidáty, kteří působí dojmem změny a nezávislosti. Také mají občané v dnešní době velké srovnání toho, jak vládly politické strany v předchozích obdobích a pokud s tím nejsou spokojeni, je pro ně nezávislý kandidát vhodnou alternativou.

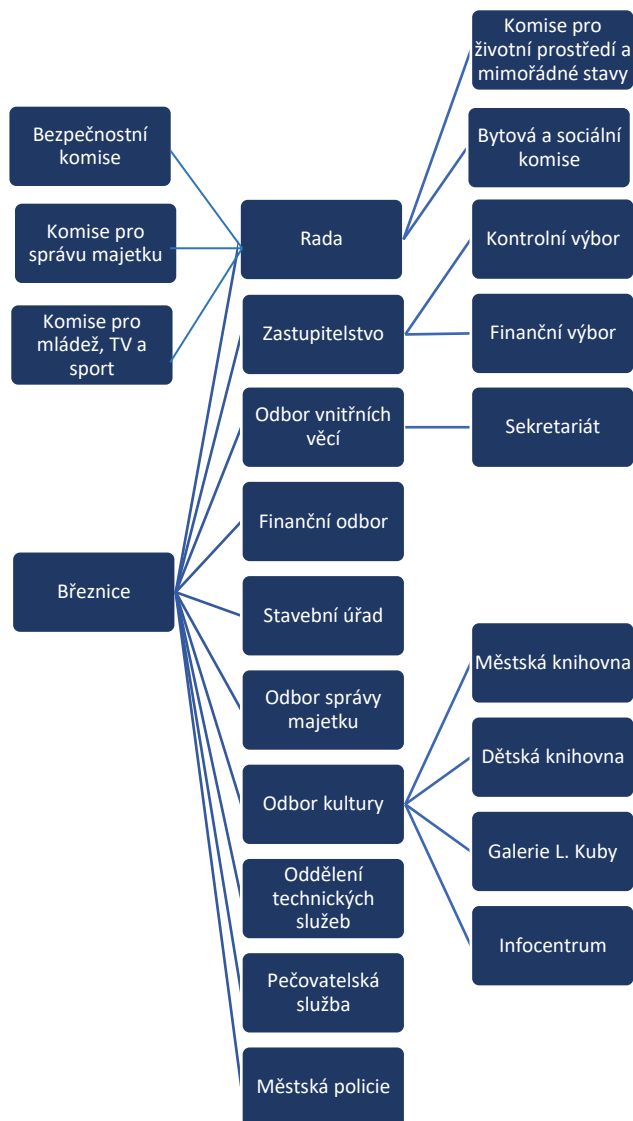
⁹⁹ KOZLÍK, Jaroslav. *Březnice: slovem i obrazek*. Příbram: Příbramská tiskárna, 2019. s 42-44

¹⁰⁰ Tamtéž

4.2 Obecní samospráva

4.2.1 Organizační struktura obce

Obrázek 4: Organizační struktura obce

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.breznice.cz

Ve vedení obce zastává funkci starosty Ing. Petr Procházka, jako místostarosta působí František Pinkava a tajemníkem je Ing. Jiří Bernard.

Rada obce má 5 členů, konkrétně ji tvoří Ing. Petr Procházka, Jan Liebner, Jaroslav Paprštejn za stranu Společně pro Březnici, Mgr. Roman Zárybnický za stranu Občané Březnicka a František Pinkava za stranu Nezávislí pro Březnici.

Rada zřizuje komise jako své iniciativní a poradní orgány. V Březnici je Komise pro mládež, tělovýchovu a sport, které předsedá Ing. Jiří Nepivoda, ostatní členové jsou Bc. Pavla Cibulková, Svatopluk Koňas, Roman Teska a Adam Nusl. Druhá je Komise pro správu majetku, které předsedá František Pinkava, ostatními členy jsou Roman Teska, Jan Liebner, Ing. Tereza Vaněčková a Jiří Hutr, DiS. Jako třetí je utvořena Bezpečnostní komise s předsedou JUDr. Milanem Kocíkem, MBA. Ostatními členy jsou Bc. Lukáš Manda, František Otta, Mgr. Tereza Slámová, Josef Šejna, Mgr. Miroslav Bělka, MBA, Mgr. Roman Zárybnický. Následně vzniká Komise pro životní prostředí a mimořádné stávy, které předsedá Jaroslav Paprštejn, zbylí členové jsou Jana Bendová, František Petrášek, JUDr. Milan Kocík, MBA, Václav Liška, Josef Bubeníček, Ing. Jiřina Hartlová. Poslední vytvořenou komisí je Bytová a sociální komise s předsedou Jaroslavem Paprštejnem se členkami Marcelou Pinkavovou, Danou Váchovou, Mrg. Lenkou Labudovou a Janou Bendovou.¹⁰¹

Následující tabulka č. 6 zobrazuje momentální složení zastupitelstva, jež je rozděleno dle stran.

Tabulka 6: Aktuální složení zastupitelstva

Společně pro Březnici	Nezávislí pro Březnici	Občané Březnicka	KSČM
Ing. Petr Procházka	Mgr. Dušan Štika	JUDr. Milan Kocík, MBA	Lenka Labudová
Ing. Marie Fiřtíková	František Pinkava	Václav Liška	
Ing. Jiří Nepivoda	Bc. Stanislav Chochola	Mgr. Roman Zárybnický	
Jaroslav Paprštejn		Josef Bubeníček	
Roman Vácha			
Ing. Petr Chotívka			
Jan Liebner			

Zdroj: Vlatní zpracování dle www.volby.cz

Zastupitelstvo zřizuje finanční výbor, kterému předsedá Ing. Marie Fiřtíková a členy jsou Miroslav Koch, Ludmila Štefáníková, Jarmila Chalupná, Bc. Sylvie Brňáková. Dále zřizuje výbor kontrolní, kde je předsedou Mgr. Roman Zárybnický a členové jsou Ing. Jiřina Hartlová, Ing. Stanislav Chochola, JUDr. Milan Kocík, MBA, Mgr. Eliška Moravcová.

¹⁰¹ Březnice: Organizační struktura [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://www.breznice.cz/kontakty/organizacni-struktura/?ftresult_menu=organiza%C4%8Dn%C3%AD+struktura

Odbor vnitřních věcí zahrnuje Evidenci obyvatel, Matriku, Podatelnu a sociálního referenta odboru vnitřních věcí a referenta přestupků a hrobů. Podřízenou organizační složkou je Sekretariát.

Finanční odbor je veden Jaroslavou Kozubíkovou, dále zde pracují jako účetní Václava Vaňkátová, Dagmar Fírtová a jako referentka Marcela Burdová.

Vedoucí stavebního úřadu je Bc. Lucie Duspivová, dále zde pracují Bohumila Jorová a Nikola Vestfálová.

Vedoucím OSM je Jiří Hutr, byty a nebytové prostory mají na starost Dana Váchová a Olga Hrušovská. Referenti jsou Marek Petráň a Roman Teska.

V odboru kultury pracují Mgr. Pavlína Liebnerová a Petra Bartoníčková. Spadá pod něj Městská knihovna Březnice, kde je vedoucí a zároveň redaktorkou Březnických novin Kateřina Štěrbová. Dalším knihovníkem je Lukáš Novotný. Dětská knihovna se nachází v areálu ZŠ Březnice, kde je knihovnicí Martina Rejzlová. Galerii L. Kuby má na starost Alena Heverová. V infocentru pracují Irena Měřinská a Marie Kováříková.

Oddělení technických služeb je vedeno Petrem Bartůňkem.

Vrchní sestrou pečovatelské služby je zároveň zastupitelka Mgr. Lenka Labudová.

Městská policie má 3 zaměstnance. Velitele Františka Ottu, Miloše Nusla, Roberta Čížka.¹⁰²

4.3 Sociodemografická charakteristika

Všechna data z této kategorie byly získána především z údajů Českého statistického úřadu a ze sčítání lidu, domů a bytů 2011 a 2021. Následně proběhlo samostatné zpracování těchto dat.

Demografické údaje, počet obyvatel, jeho struktura ovlivňují fungování obce. Dle počtu obyvatel se stanovuje typ obecního zřízení, struktura obecních orgánů, počet členů zastupitelstva atd. Dále má počet obyvatel vliv na způsob organizování obecního, společenského i politického života.

¹⁰² Březnice: *Organizační struktura* [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://www.breznice.cz/kontakty/organizacni-struktura/?ftresult_menu=organiza%C4%8Dn%C3%AD+struktura

4.3.1 Vývoj počtu obyvatel

Dle dat z Českého statistického úřadu žilo v Březnici k 31.12.2021 3511 obyvatel. V následující tabulce č. 7 je zobrazen detailnější vývoj počtu obyvatel od roku 2011–2021. Záporný přírůstek je pozorován v letech 2011–2013, 2017–2019 a 2021. V roce 2021 je sledován stav obyvatel nižší než v počátečním roce 2011, rozdíl činí 98 obyvatel.

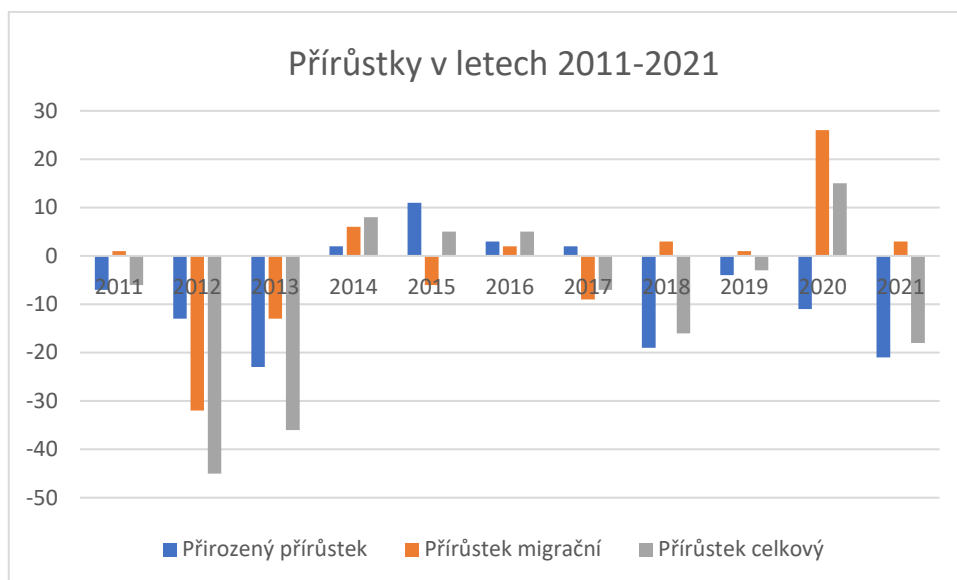
Tabulka 7: Vývoj počtu obyvatel 2011-2021

Rok	Stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přirozený přírůstek	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav 31.12.
2011	3 615	38	45	81	80	-7	1	-6	3 609
2012	3 609	22	35	61	93	-13	-32	-45	3 564
2013	3 564	26	49	72	85	-23	-13	-36	3 528
2014	3 528	38	36	74	68	2	6	8	3 536
2015	3 536	42	31	89	95	11	-6	5	3 541
2016	3 541	43	40	80	78	3	2	5	3 546
2017	3 546	36	34	79	88	2	-9	-7	3 539
2018	3 539	31	50	76	73	-19	3	-16	3 523
2019	3 523	39	43	74	73	-4	1	-3	3 520
2020	3 520	30	41	102	76	-11	26	15	3 535
2021	3 529	23	44	73	70	-21	3	-18	3 511

Zdroj: ČSÚ databáze demografických údajů za obce ČR, vlastní zpracování

Z následujícího grafu č. 1 je patrné, že velký vliv na nejvyšší záporný výsledek měla emigrace v roce 2012, v roce 2013, 2018 a 2021 počet obyvatel klesá důsledkem mortality. Naopak v roce 2020 je sledován vysoký migrační přírůstek. Celkově není možné sledovat trend ve vývoji přírůstků, počty mají opakovaně kolísavý charakter. Nejmenší počet k 31.12. je sledován v roce 2021, posledním roku tabulky, a nejvyšší počet v roce 2011, počátečním roku tabulky.

Graf 1: Demografické přírůstky 2011-2021

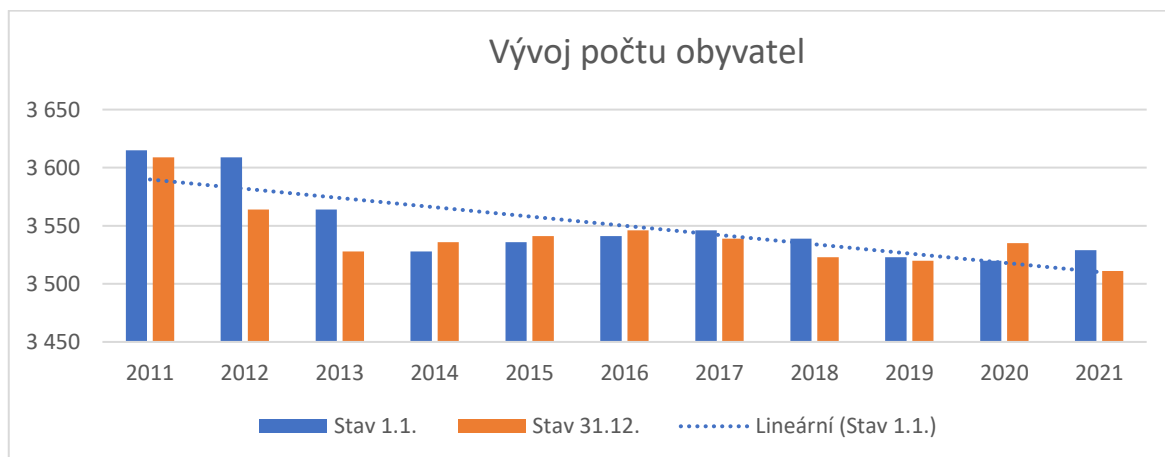

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

Z grafu č. 2 je však pozorován klesající trend celkového počtu obyvatel, také je sledován vyšší počet obyvatel ve většině případů k počátku roku.

Dle predikce na rok 2070 by se počet obyvatel ve Středočeském kraji měl zvýšit o 36,2 %, očekává se významný populační růst daný především stěhováním. Proto je možné předvídat populační nárůst i v Břežnici.¹⁰³

Graf 2: Vývoj počtu obyvatel

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, databáze demografických údajů

¹⁰³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Projekce obyvatelstva do roku 2070. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2023-02-29]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xs/projekce-obyvatelstva-ve-stredoceskem-kraji-do-roku-2070>

4.3.2 Věk

Největší věkové zastoupení v obci je ve věku 15-64 let. Dle tabulky č. 8 je sledován konstatní věkový nárůst průměrného věku občanů již od roku 2008. Dalo by se říct, že kopíruje celosvětový trend stárnutí populace. Za období od roku 2008-2022 činí průměrný věk 42,8 let.

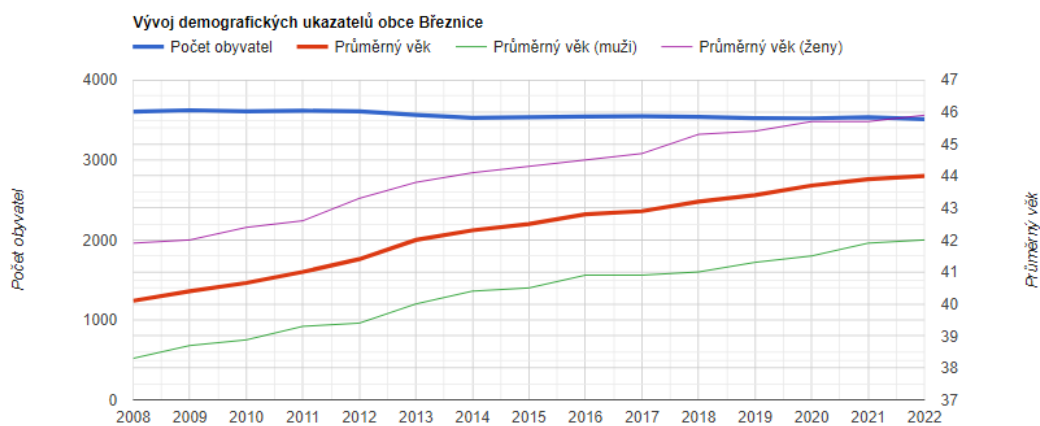
Tabulka 8: Věkové zastoupení

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Průměrný věk	40,1	40,4	40,7	41	41,4	42	42,3
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	42,8	42,9	43,2	43,4	43,7	43,9	44

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Graf č. 3 znázorňuje klesající počet obyvatel obce společně s ukazatelem rostoucího věku. Obecně mají vyšší průměrný věk ženy než muži. Konkrétně v roce 2022 byl sledován průměrný věk mužů 42 oproti průměrnému věku žen s hodnotou 45,9. Také je možné sledovat klesající křivku počtu obyvatel vedle rostoucích křivek průměrného věku obyvatel.

Graf 3: Vývoj demografických ukazatelů

Zdroj: *Obyvatelstvo České republiky* [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://obce.radekpapez.cz/obec.php?obec=540013#vyvoj>

Oproti Středočeskému kraji, který si z hlediska průměrného věku obyvatelstva získal pozici nejmladšího kraje republiky v roce 2021 s hodnotou 41,5 let, má Březnice

průměr podstatně horší. Relativně se blíží průměru správního obvodu Příbrami, který za rok 2021 činí 43,6 let.¹⁰⁴

4.3.3 Vzdělání

Tabulka č. 9 zobrazuje vzdělanostní strukturu o nejvyšším dosaženém vzdělání obyvatel obce Březnice z posledních dvou sčítání lidu. V roce 2011 zde žilo celkem 3 615 obyvatel a v roce 2021 3 529 obyvatel.

Tabulka 9: Vzdělanostní struktura obyvatel

Rok	2011	2021	Relativní podíl v % (stupeň vzdělání/obyvatelé nad 15 let) 2011	Relativní podíl v % (stupeň vzdělání / obyvatelé nad 15 let) 2021
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	3023	2920		
Bez vzdělání	12	19	0,40	0,65
základní vzdělání (vč. neukončeného)	635	485	21,01	16,61
nižší střední a střední vzdělání	1086	1005	35,92	34,42
úplné střední vzdělání (s maturitou)	844	818	27,92	28,01
nástavbové vzdělání	69	40	2,28	1,37
vyšší odborné vzdělání, konzervatoře a pomaturitní vzdělávání	36	68	1,19	2,33
vysokoškolské bakalářské vzdělání	47	82	1,55	2,81
vysokoškolské magisterské vzdělání	178	257	5,89	8,80
vysokoškolské doktorské vzdělání	4	4	0,13	0,14
Nezjištěno	112	142	3,70	4,86

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

¹⁰⁴ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Obyvatelstvo – věkové složení. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2023-02-29]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xs/vekove-slozeni-obyvatelstva-stredoceskeho-kraje-v-roce-2021>

ČSÚ od roku 2021 používá detailnější členění daných stupňů vzdělání, pro tento účel byly dané kategorie roku 2011 a 2021 sloučeny, aby je bylo možné porovnat dle dat ze sčítání lidu z předchozích let.

Podíl obyvatelstva ve věku 15 a více let a celkového počtu obyvatel v roce 2011 činí 83,62 % a byl vyšší oproti roku 2021, kdy tento podíl činil 82,74 %.

Z tabulky je možné sledovat oproti roku 2011 nárůst obyvatel se základním vzděláním o 4,4 %, s vyšším odborným vzděláním, konzervatoří či pomaturitním vzděláním o 1,14 %, vysokoškolským bakalářským o 1,26 % i magisterským vzděláním o 2,91 %. Počet obyvatel s doktorským vzděláním zůstává neměnný. Počet lidí bez vzdělání se mírně zvýšil o 0,25 %, s maturitou o 0,09 % a mírně snížil pro obyvatele s nástavbovým vzděláním o 0,91 %, s nižším a středním vzděláním o 1,5 %. V kategorii nezjištěno je sledován nárůst o 1,16 %.

Obecně by se dalo říci, že nejvyšších změn bylo dosaženo, kromě nástavbového vzdělání, v kategorii úplného středního vzdělání a vyššího, proto je podíl vzdělaných obyvatel v obci rostoucího charakteru.

Vzhledem k tomu, že během sčítání roku 2001 bylo dělení kategorií vzdělání ještě méně rozděleno, nebylo možné ho srovnat v předchozí tabulce, proto je zobrazeno následujícím způsobem:

Tabulka 10: Vzdělání dle 2001

	Obyvatelstvo - 15 let a více	základní vč. neukon- čeného	Střední bez mat. vč. vyučení	úplné střední a vyšší odborné	Vysoko- školské	bez vzdělání	nezjištěno
	3 088	705	1 220	916	175	6	66
Relativní podíl obyvatel nad 15 let/vzdělání		22,83	39,5	29,66	5,66	0,19	2,14

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

V letech 2011 a 2021 stoupl podíl obyvatel bez vzdělání, naopak klesl podíl obyvatel se základním vzděláním a středním odborným vzděláním bez maturity včetně vyučení. Tento pokles bude pravděpodobně zapříčiněn zvýšením vyššího stupně vzdělání obyvatel, protože z tabulky vyplývá, že vzrostl podíl obyvatel se středním vzděláním s maturitou, vyšším odborným vzděláním a také s vysokoškolským titulem.

To odpovídá výsledkům sčítání lidu 2021 pro celou Českou republiku, které ukázalo nárůst zastoupení osob s vyššími stupni vzdělání. Ačkoliv celorepublikový průměr středního vzdělání a vyššího činí 53,1 %, březnický výsledek s hodnotou 48,32 % se tomuto průměru velmi přibližuje. Celorepublikově je lidí s vysokoškolským vzděláním 17,6 %, v obci je hodnota nižší, konkrétně 11,75 %.¹⁰⁵

4.3.4 Dojíždění do zaměstnání a škol

Dle sčítání lidu z roku 2021 bylo zjištěno, že 39 % žáků/studentů dojíždí do místa školy. Jedná se ale především o studenty středních a vysokých škol.

Ze zaměstnaných 37,6 % pracuje v obci, 30,7 % za prací dojíždí v rámci okresu Příbram, 16,8 % dojíždí do jiného kraje, především do Prahy.

Tabulka 11: Dojíždění do zaměstnání/škol

	Zaměstnaní	Žáci/studenti
Na adrese obvyklého pobytu	331	-
Na jiné adrese v obci obvyklého pobytu	279	282
V jiné obci okresu	498	99
V jiném okrese kraje	24	5
V jiném kraji	272	70
V zahraničí	20	2
Bez stálého pracoviště (pro zaměstnané)	152	-
Nezjištěno	46	9

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Doprava

Dopravní spojení v rámci dojíždění do škol a zaměstnání na Příbram a Prahu je zde velmi dobré, jelikož je obec v rámci pásma PID. Do Příbrami jezdí spoje v vytížených ranních a odpoledních hodinách průměrně každých 30 minut, v těch méně frekventovaných přibližně jednou za hodinu. Do Prahy (či z Prahy) několikrát denně jezdí přímý spoj, a to buď rychlík či autobusový spoj 482/393, který jezdí celkem 7krát denně

¹⁰⁵ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vzdělání, Sčítání 2021. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2023-02-29]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/scitani2021/vzdelani>

v obou směrech. Pokud někdo potřebuje dojíždět do Plzně, podmínky jsou horší. Neexistuje žádný přímý spoj, jednou možností je přestup v Rožmitále pod Třemšínem odkud už přímý autobus do Plzně jede, druhá varianta je dojet osobním vlakem do Zdic a tam přestoupit na rychlík do Plzně. Dalším častým dojezdovým místem je Blatná, kam lidé jezdí do fabrik za prací, tam jsou spoje taky velice přívětivé, alespoň v časech, kdy je běžné střídání směn. Je znát, že dopravci jsou si této situaci vědomi a situaci to přizpůsobili. Ve velmi častém časovém intervalu jezdí autobusový spoj 482 či 496, také jezdí osobní vlak.¹⁰⁶

Autobusová zastávka se nachází v blízkosti základní školy. V rámci celkového frekventovaného dopravního provozu je zajištěný dozor strážníky Městské Policie Březnice v ranních hodinách u školy, kde bezpečně převádějí děti přes přechody pro chodce. V rámci toho se strážníci děti snaží informovat o úskalí pohybu v silničním provozu a vštěpovat jim zásady bezpečnosti.¹⁰⁷

4.3.5 Odvětví ekonomické činnosti obyvatel

Graf č. 4 vystihuje ekonomické zaměření obyvatel z roku 2021, porovnání s lety 2011 a 2001 nebylo možné z důvodu změny členění v odvětvích.

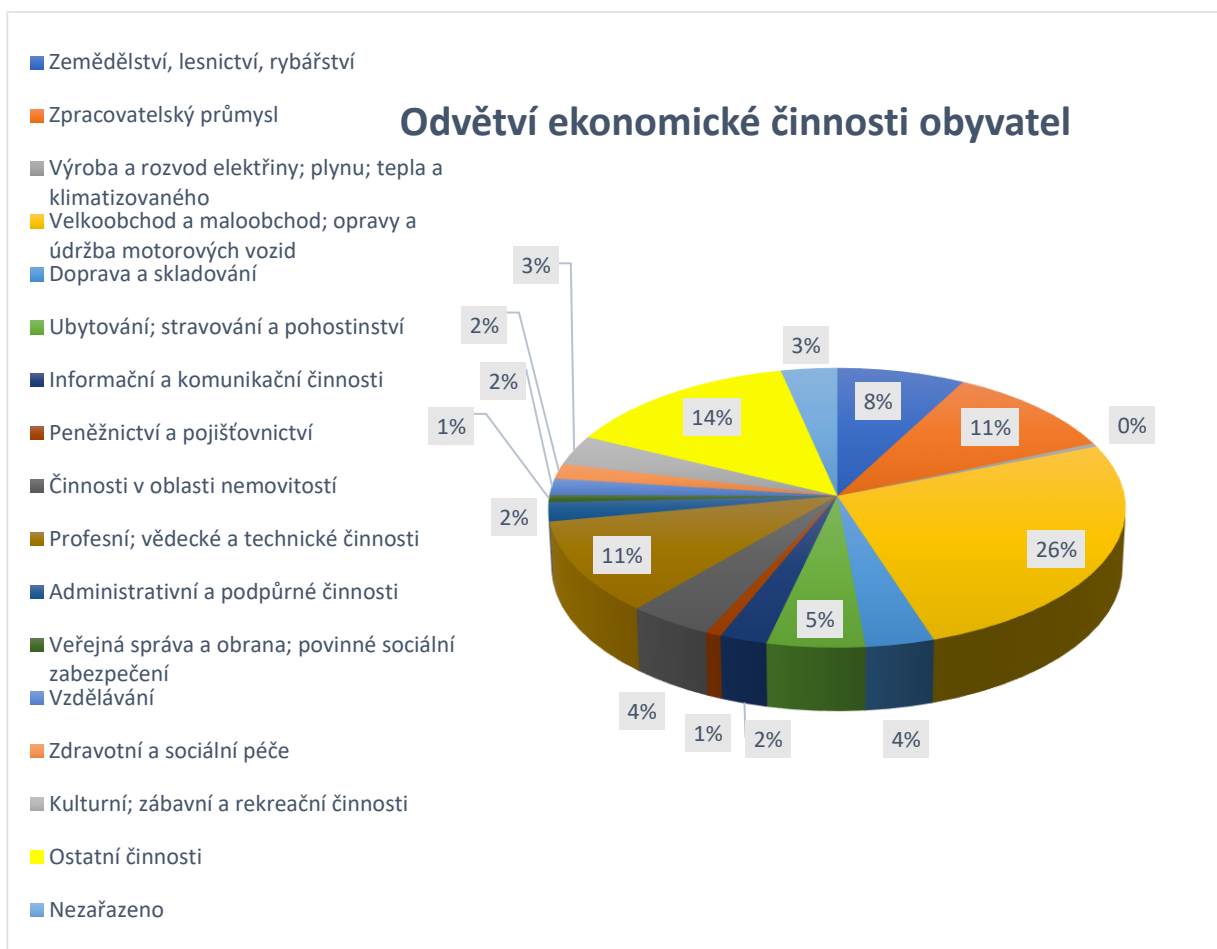
Je patrné, že nejvyšší počet má činnost ve velkoobchodu, maloobchodu a údržbách motorových vozidel, dále ve stavebnictví, průmyslu a zemědělství, lesnictví a rybářství.

Na to, že Březnice byla průmyslovým městem, ekonomická charakteristika obce se zásadně změnila.

¹⁰⁶ IDOS.cz: *Jízdní řády* [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: idos.idnes.cz

¹⁰⁷ Březnice: *Děti a doprava* [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: https://www.breznice.cz/mesto-1/sluzby/mestska-police/prevence/deti-a-doprava/?ftresult_menu=doprava

Graf 4: Odvětví ekonomické činnosti obyvatel

Zdroj: Vlastní zpracování dle RIS

Bydlení v obci

V Březnici dle sčítání lidu 2021 je evidováno 3 430 bydlících osob. Z nich 96,8 % žije v bytových jednotkách.

Osoby v zařízeních mají trvalé či dlouhodobé bydlení ve všech typech ubytovacích lůžkových léčebných zařízení, které slouží jak k individuálnímu, tak kolektivnímu ubytování většího počtu osob. Patří sem domovy důchodců, pečovatelské domy, dětské domovy, ústavy sociální péče, ubytovny, studentské koleje, domovy mládeže, internáty, léčebny, sanatoria, kojenecké ústavy, lázeňské ústavy apod. Těchto osob je v obci evidováno pouhých 1,08 %. Bylo zjištěno, že z těchto zařízení se v obci nachází pouze 1 domov pro seniory. Zdejší kapacita je 35 osob, z toho plyne, že momentálně mají 2 lidi

nad maximální počet. V obci je opravdu veliký problém s umístěním seniorů a vzhledem ke stárnutí populace by bylo třeba, aby obec aktivně vůči tomuto problému zakročila.¹⁰⁸

Osoby, které žijí mimo byty a zařízení, bydlí trvale či dlouhodobě v nouzových obydlích, mobilních objektech, rekreačních chatách, chalupách, nouzovém ubytování v nebytovém prostoru. Těch je v obci také malé množství, konkrétně 2,09 %.

Z 33 osob bez domova z celého území okresu Příbram, 3 žijí v Březnici. Lidí bez domova je zde malé množství a nejsou pro obec problémem.

Tabulka 12: Bydlení v obci

Bydlící osoby celkem	V bytech	V zařízeních	Mimo byty a zařízení	Osoby bez domova
3430	3321	37	72	3

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Bytový fond

Dle SLDB 2021 je v obci celkem 1 471 obydlených bytů, 48,7 % z nich tvoří rodinné domy. V bytových domech tvoří obydlenost 50,17 % a v ostatních budovách 1,13 %.¹⁰⁹ Stát/obec vlastní 207 z nich, což činí 14 % z celkového obydleného bytového fondu.¹¹⁰

Počet domů v obci činí celkem 834, z toho 695 obydlených.¹¹¹ V následující tabulce č. 13 je sledován konstantní nárůst počtu domů v nepřímé úměře s klesajícím počtem obyvatel.¹¹²

Tabulka 13: Bytový fond/obyvatelé

Sčítání v roce	Počet obyvatel	Počet domů
2001	3659	764
2011	3605	804
2021	3521	834

¹⁰⁸ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Sčítání lidu 2021, 2001* [online]. [cit. 2023-02-29]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky&filtr=G%7EF_M%7EF_Z%7EF_R%7EF_P%7E_S%7E_U%7E501_null_&katalog=30850#katalog=31428

¹⁰⁹ Tamtéž

¹¹⁰ Tamtéž

¹¹¹ Tamtéž

¹¹² Tamtéž

4.3.6 Ekonomické subjekty

Existuje zde 858 ekonomických subjektů – z toho je 645 soukromých podnikatelů (podnikajících dle živnostenského zákona), 30 zemědělských podnikatelů, 21 soukromých podnikatelů (podnikajících dle jiných zákonů), a 64 obchodních společností – z toho 3 akciové společnosti.¹¹³

Historicky nejvýznamnější je Pivovar Herold Březnice, a.s., jelikož podle americké nadace Long Now Foundation patří mezi nejstarší pivovarnické firmy na světě, které nikdy nepřerušily výrobu. První zmínka o něm pochází již z roku 1506 a byl prvním českým elektrifikovaným pivovarem.¹¹⁴

Následující společnosti budou důležité zejména z hlediska pracovních míst. Jedním z nich je BOVA Březnice spol. s.r.o., která se zabývá produkcí spojovacích prostředků a tesařské konstrukce.¹¹⁵

Dále zde působí firma Tedox s.r.o., která patří k předním dodavatelům vázacích a manipulačních prostředků v České republice. Poskytují také služby jako revizní prohlídky a opravy vázacích a manipulačních prostředků, poradenství v oblasti manipulace atd.¹¹⁶

SUBLIMA CZ, s.r.o. patří k dominantním impregnačním závodům, které vyrábí dřevěné výrobky na českém trhu. Po založení firmy došlo k vynálezu Karla Bubly spočívajícího v impregnaci dřeva sublimátem. To byla příležitost k zaměstnání mnoha horníků, kteří kvůli omezení těžby stříbra a olova v příbramských dolech přišli o práci.¹¹⁷

Pila Martinice s.r.o. působí na trhu od roku 1997. Má orientaci na stavební řezivo a dodávky krovů. Od roku 2010 se zabývají také dodávkami montovaných rodinných domů.¹¹⁸

¹¹³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Sčítání lidu 2021, 2001* [online]. [cit. 2023-02-29]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky&filtr=G%7EF_M%7EF_Z%7EF_R%7EF_P%7E_S%7E_U%7E501_null_&katalog=30850#katalog=31428

¹¹⁴ *Pivovar Herold* [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <http://www.pivovar-herold.cz/>

¹¹⁵ *BOVA: O společnosti* [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <http://bova-nail.cz/o-spolecnosti/#>

¹¹⁶ *Tedox: O nás* [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://www.tedox.cz/o-nas>

¹¹⁷ *Sublima: O společnosti* [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <http://www.sublima.cz/o-spolecnosti/>

¹¹⁸ *Martinice group: O společnosti* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.martinicegroup.cz/o-spolecnosti>

Společnost WSM – Czech Republic s.r.o. byla založena roku 1997. Je to výrobce mobilních prostorových systémů, přístřešků, stojanů na jízdní kola a informačních a zobrazovacích systémů.¹¹⁹

MPC Systém s.r.o. je firma zajišťující inženýrské a dodavatelské služby v elektrotechnice. Účastnila se na výstavbě jaderné elektrárny Temelín, podíleli se na rekonstrukci vodního a tepelného hospodářství, pražského metra, dálkově pasované dopravy v hornictví, rekonstrukcích tranzitního plynovodu a telemetrických stanic. Jejich roční průměrný obrat činí 100 mil. Kč.¹²⁰

4.3.7 Spolky, sdružení a nadační fond

Z hlediska zájmových aktivit je obec velmi pestrá, jak už na sportovní aktivity, tak kulturní.

SK Březnice 1918 o.s.

V rámci klubu probíhá především fotbalový trénink na víceúčelovém hřišti. V roce 2018 oslavil 100 let od založení. Tradičně společně s TJ Spartak Rožmitál se zde pořádá Běh Rožmitál Březnice, což je silniční běh na 10 km, v letošním roce 2023 proběhne 65. ročník tohoto závodu.¹²¹

Zajímavostí je, že vzhledem k tomu, že stadion vypadá jako ze 40. let, natáčel se zde film *Zátopek*, který měl premiéru v roce 2021.¹²²

Volejbalový klub Březnice

V klubu je možné si zahrát v rámci tří výkonnostních skupin tenis, volejbal či nohejbal jak v létě na stadionu, či v zimě v tělocvičně.¹²³

Kulturní gang Březnice

¹¹⁹ WSM: WSM [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://wsm.cz/cs/wsm/>

¹²⁰ MPC: O společnosti [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.mpc.cz/o-spolecnosti/>

¹²¹ SK Březnice 1918 [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <http://skbreznice1918.cz/>

¹²² ČSFD: Zátopek [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/377596-zatopek/zajimavosti/?page=2>

¹²³ Březnice: Spolky a sdružení [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.breznice.cz/volny-cas/spolky-sdruzeni/volejbalovy-klub-avk-breznice/>

Tento spolek působí od roku 2004 a slouží k organizování kulturních a volnočasových aktivit. Pořádají rodinné akce jako lokální filmovar (letní kino), soutěž ve vaření – Gulášování, Blešák u řeky, Masopust, dříve probíhaly závody na řece – tzv. Neckyáda. Také pořádají akce hudební, největší tradici má Rockfest Březnice, ale pořádají i Punkovici, či Listopadový underground ve sklepení V koleji.¹²⁴

Dobročinný spolek sv. Máří Magdalény z.s.

Spolek vznikl roku 2020 a sídlí v prostorech březnického pivovaru. Účelem spolku je rozvoj a zefektivnění služeb seniorům a lidem s drobným handicapem pro jejich snadnější začlenění do běžného života. Dále podporují děti i dospělé s odlišným mateřským jazykem – orientace v kulturních odlišnostech, jednání s úřady, lékařem, aj.¹²⁵

Rodinné centrum Pampeliška, z.s.

Rodinné centrum Pampeliška je nezisková organizace založená matkami v roce 2000 podporující život rodin ve městě. Nachází se v něm herna, umožňuje rozvíjet se v jiném než domácím prostředí, učit se nabízené aktivity a navazovat nové vztahy. Probíhají zde výtvarné dílny, filmový klub, přednášky na různá témata, dětské dny, lampionové průvody, cvičení, jarní a podzimní burzu a podobně. Společně s partnery SK Březnice 1918 a Kulturním Gangem Březnice pořádají dotované příměstské tábory.¹²⁶

¹²⁴ *KGB Březnice* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.kgbbreznice.cz/>

¹²⁵ *Dobročinný spolek Sv. Máří Magdalény* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://dobrocinnny-spolek-sv-mari-magdaleny.webnode.cz/o-nas/>

¹²⁶ *RC Pampeliška: O Pampelišce* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: https://www.rcpampeliska.cz/?page_id=247

Nadační fond pro Březnici

Nadační fond pro Březnici byl založen na počátku roku 2008 pro podporu místního rozvoje v oblasti sociální, kulturní, tělovýchovné a podporu ochrany přírody v regionu.¹²⁷

V roce 2021 podpořil darem 31 200 Kč Domov Březnice nákup zástěny a polohovacích polštářů, přispěl 2 500 Kč na podporu vernisáže, přispěl 15 000 Kč na nákup sekačky na staré kluziště, opravili pohon zvonů v místní farnosti za 40 000 Kč, přispěli 10 000 Kč na jídlonosiče a nerezový regál pro pečovatelskou službu, podpořili Vánoční koncert v KD Březnice za 15 000Kč. V roce 2022 podpořili projekty jako příspěvek 10 000 Kč pro Svaz tělesně postižených, podporu zakoupení obrazu za 100 000 Kč do místního muzea.¹²⁸

Technická akademie dětí a mládeže, z.s.

TECHAK je moderní volnočasové centrum zaměřené na vzdělávání v oblasti informačních, komunikačních a digitálních technologií. Nabízí volnočasové kroužky, aktivity pro děti, kurzy pro dospělé i seniory, vzdělávací semináře pro pedagogy a speciální programy pro děti ze základních a mateřských škol.¹²⁹

Dále zde funguje, Kolektiv mladých hasičů Březnice, Pěvecký sbor sv. Ignáce, Jezdecký klub MARAH Pony klub (nejen) pro děti, Historický spolek Herold Březnice, o.s, Baráčnická obec Bozeň, Březnický a rožmitálský divadelní spolek.¹³⁰

4.3.8 MAS PODBRDSKO

Místní akční skupina PODBRDSKO je spolek fungující na principu komunitně vedeného místního rozvoje a metodě LEADER. Venkovský region je rozvíjen především za pomoci dotací ze Strukturálních fondů EU a z národních Operačních programů. Území je definováno územními celky Březnicka, Milínska, Rožmitálska a Hvožd'anska, konkrétně

¹²⁷ *Nadační fond pro Březnici: O nás* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://nfpb.cz/about/>

¹²⁸ *Nadační fond pro Březnici: Podpořili jsme* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://nfpb.cz/podpo-ili-jsme>

¹²⁹ *TECHAK: O TECHAKU* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.techak.cz/o-techaku/>

¹³⁰ *Březnice: Spolky a sdružení* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.breznice.cz/volny-cas/spolky-sdruzeni/>

37 obcemi, kde žije dohromady 18 000 obyvatel. Od roku 2021 je partnerem spolku Turistická oblast Brdy a Podbrdsko, z.s.

Probíhají zde programy jako Podbrdské trhy, MAP ORP Příbram, Animace škol a školských zařízení, Plánování sociálních služeb.¹³¹

MAS poskytuje zájemcům ze svého území konzultace k projektovým záměrům zdarma. Podpora je možná z OP Zaměstnanost+, Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK), Životní prostředí 2021+, Jan Ámos Komenský (OP JAK), dále ze Společné zemědělské politiky (SZP) či Integrovaného regionálního OP 2021+ (IROP).¹³²

Podpořené projekty v Březnici

MAS podpořila projekty jako příměstské tábory, kdy se cena pro zúčastněné děti snížila na jednu čtvrtinu. Region za období 6 let získal na 133 turnusů téměř 6 000 000 Kč. Ze sociální oblasti od roku 2018-2022 bylo získáno 8 303 899 Kč pro Charitu Příbram na sociální služby. Také bylo vytvořeno zázemí pro sociální služby. Ve vzdělávací oblasti bylo podpořeno rozšiřování kapacity v mateřské škole v Březnici, budování odborných učeben v ZŠ Březnice. V rámci životního prostředí byla realizována regenerace památné lipové aleje v Boru u Březnice.¹³³

4.3.9 Občanská a technická vybavenost obce

Ačkoliv je město jak rozlohou, tak počtem obyvatel malé, je zde velké množství technické i občanské vybavenosti, volnočasových aktivit pro občany i množství památek.

V Březnici se nachází 2 mateřské školky, základní škola i se školní družinou, střední a vyšší odborná škola, kde dříve v minulosti fungovalo konzultační středisko České zemědělské univerzity. V rámci ZŠ Březnice pro studenty funguje dětská knihovna, oddělení knihovny pro dospělé je v bývalém infocentru na náměstí.¹³⁴

V infocentru můžou jak občané, tak turisté, obdržet informace o obci, propagační materiály, upomínkové předměty, mapy, tipy na výlety. Infocentrum zároveň slouží jako

¹³¹ MAS Podbrdsko: *Projekty* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.maspodbrdsko.cz/projekty-mas/animace-skol-sablony/>

¹³² MAS Podbrdsko: *Podpora projektů* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.maspodbrdsko.cz/dotace-2021-2027/obecne-o-vyzvach-mas/>

¹³³ MAS Podbrdsko: *Podpořené projekty* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.maspodbrdsko.cz/podporene-projekty/>

¹³⁴ *Školy a školky Březnice* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.breznice.info/skola-a-skolka/>

pokladna Městského muzea a Galerie Ludvíka Kuby. Zároveň je možné využít služeb jako barevné a černobílé kopírování, práce na počítači, faxové služby, skenování, laminování a placeného výlepu plakátů. Součástí budovy je Kavárna v koleji.¹³⁵

Pro výtvarné, literárně-dramatické a hudební vzdělání slouží Základní umělecká škola Březnice, kde se žáci mohou naučit hrát až na 21 hudebních nástrojů.¹³⁶

Z hlediska bankovních a jiných finančních a korespondenčních služeb, nabízí město pobočku České pošty, České spořitelny a pojišťovny Allianz a Generali, nalezneme zde 2 bankomaty.¹³⁷

Pro seniory je zaveden dům s pečovatelskou službou a domov důchodců, jež se nachází vedle zdravotnického zařízení, kde fungují praktiční lékaři, dětský lékař, chirurg, dermatolog, gynekolog, logoped, funguje zde laboratoř na odběry krve, rentgen, rehabilitace, masáže a jednou týdně dojíždí neurolog a ortoped. Funguje zde také zdravotnická dopravní služba. V blízkosti zdravotnického zařízení se nachází základna záchranné služby, stomatologická ordinace a lékárna.¹³⁸

Pro kulturní a společenské záležitosti zde slouží kulturní dům, jehož součástí je stále fungující kinosál, kde se promítá pravidelně ve středu a neděli. Také zde probíhají koncerty, taneční kurzy, schůze apod.¹³⁹

Dopravní spojení je zde zajištěno jak autobusovou dopravou, tak i vlakovou. Přímo z Březnice je možné se dostat několikrát denně přímým spojením do Prahy autobusem č. 482 či vlakem R26 či S60.¹⁴⁰

Je zde také zřízen vodovod, kanalizace, vlastní čistička odpadních vod, plynovod, skládka komunálního odpadu, sběrný dvůr, kde možné odložit i nebezpečný odpad a elektroodpad, kompostárna. Pro údržbu ve městě a s ní spojených prací slouží technické

¹³⁵ *Březnice: Infocentrum* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.breznice.cz/volny-cas/infocentrum/>

¹³⁶ *ZUŠ Březnice: Informace o studiu* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <http://www.zusbreznice.cz/informace-o-studiu.cz>

¹³⁷ *Firmy.cz: Banky a finanční služby* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.firmy.cz/Banky-a-financni-sluzby/kraj-stredocesky/pribram/4312-breznice>

¹³⁸ *Městské zdravotnické zařízení* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: https://www.breznice.cz/mesto-1/sluzby/mestske-zdravotnicke-zarizeni/?ftresult_menu=zdravotnick%C3%A9

¹³⁹ *Březnice: Volný čas a kultura* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.breznice.cz/volny-cas/kultura/kinokavarna-/>

¹⁴⁰ *Moovit* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: https://moovitapp.com/prague-1684/poi/cs?af_sub8=%2Findex%2Fcs%2Fve%25C5%2599ejn%25C3%25A1_doprava-Autobusov%25C3%25A9_n%25C3%25A1dra%25C5%25BE%25C3%25AD_B%25C5%2599eznice-Prague-site_146941436-1684

služby. Dále je zde možné najít i sbor dobrovolných hasičů, městskou policii, oddělení státní policie.¹⁴¹

4.3.10 Památky

V rámci Olivertour je možné si objednat komentovanou 2,5 hodiny dlouhou prohlídku Březnice zahrnující židovskou synagogu, židovské ghetto Lokšany, městskou radnici, kostel sv. Ignáce z Loyoly a sv. Františka Xaverského, Galerii Ludvíka Kuby přes kamenný most do zámecké zahrady, do zámku Březnice, pivovaru Heroldu a k záhadnému kříži.¹⁴²

Jezuitská kolej – klášter s kostelem sv. Ignáce z Loyoly a sv. Františka Xaverského

Raně barokní komplex budovaný v letech 1638-1652 je jednou z nejstarších jezuitských kolejí v Čechách, dochovaná bez zásadních přestaveb. Spolu se zámkem tvoří urbanistickou dominantu města. Dnes je kostel památkově chráněn, slouží kultovním účelům, v koleji je farní úřad a galerie.¹⁴³

Kostel sv. Rocha

Raně barokní kostel se nachází na místním hřbitově, byl postaven dle návrhu Carla Luraga. Doplňuje jej Kolovratský náhrobek z konce 18. století.¹⁴⁴

Zámek Březnice

Původně gotická tvrz přestavěná na renesanční zámek představuje jednu z hlavních památek obce. Součástí je raně barokní kaple Neposkvrněného početí Panny Marie, kde

¹⁴¹ *RIS: Technické a občanské vybavení* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/540013-breznice>

¹⁴² OLIVERTOUR. *Komentované prohlídky: Historie* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.olivertour.cz/stranky/1:komentovane-prohlidky-breznice-s-navstevou-remesla-na-objednavku-po-cely-rok.html>

¹⁴³ *Památkový katalog* [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/klaster-s-kostelem-sv-ignace-a-sv-fr-xaverskeho-2150289>

¹⁴⁴ *Památkový katalog* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/kostel-sv-rocha-2141773>

se nachází cenný vrcholně barokní inventář z poloviny 18. století či funkční rokokové varhany z roku 1796. Součástí areálu je anglický park se dvěma rybníky.¹⁴⁵

Most přes řeku Vlčavu

Tento most spojuje historické centrum města a zámecký areál. Na mostech se nacházejí čtyři sochy a sousoší – sv. Jan Nepomucký z roku 1812, sv. Dismas z roku 1750, socha Panny Marie Bolestné z roku 1748 a sousoší kalvárie z roku 1750.¹⁴⁶

Židovská čtvrť a synagoga

Židovská čtvrť Lokšany byla údajně založena roku 1570 za severní stranou hlavního náměstí. Synagoga byla postavena roku 1725, po požáru v roce 1821 prošla úpravami. Budova je rozdělena na klenutou synagogu s galerií pro ženy, na bývalou židovskou školu a byt šamese. Do 30. let 20. století sloužila k bohoslužebným účelům. Po druhé světové válce byla využívána jako skladiště stavebního podniku. Dnes je v prostorách bývalé školy umístěna regionální expozice historie židovského osídlení Březnice a okolí, galerie slouží pro krátkodobé výstavy.¹⁴⁷

Za městem se nachází starý židovský hřbitov ze 17. století, který byl využíván až do 2. světové války. Během a po skončení války byly kradeny náhrobky.¹⁴⁸

4.4 Strategický plán rozvoje 2016–2025

Dokument strategického plánu rozvoje je společně s Územním plánem města a Rozpočtem města Březnice základním materiálem, na kterém závisí budoucí rozvoj města včetně jeho přilehlých částí. Jedná se o závazný dokument, jeho plnění napomáhá každoroční plnění Akčních plánů a princip monitorování.

¹⁴⁵ *Zámek Březnice: Historie* [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://www.zamek-breznice.cz/cs/o-zamku/historie>

¹⁴⁶ *Databáze mostů a tunelů: Březnice* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.mosty-tunely.cz/objekty/detail/breznice-kamenny-most/>

¹⁴⁷ *Březnice: Synagoga v Březnici* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.breznice.info/o-breznici/synagoga-breznice/>

¹⁴⁸ *Hrady: Židovský hřbitov* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.hrady.cz/zidovsky-hrbitov-breznice>

Rozvojová vize města zní: „*Březnice = bezpečné, klidné, příjemné historické město v podhůří Brd plné zeleně, které svým charakterem vytváří obytné i rekreační zázemí s rozsáhlým kulturním, sportovním a historickým potenciálem.*“¹⁴⁹

Obecně má obec 4 klíčové oblasti:

1) Podnikání, zaměstnanost a infrastruktura

- podpora rozvoje malého a středního podnikání, vzniku nových pracovních míst ke zmírnění odlivu obyvatel za prací mimo město, zkvalitnění infrastruktury

2) Bezpečnost, bydlení a životní prostředí

- vytvořit bezpečné místo pro život, rozvíjet zeleň v obci, zvyšování atraktivity obce

3) Kultura, vzdělávání, sociální rozvoj

- rozvoj lidských zdrojů, struktury vzdělávání, optimalizace sítě sociálních služeb, rozvoj kulturního života za účelem posílení soudržnosti

4) Volný čas, sport a cestovní ruch

- rozšiřování sportovní a rekreační zóny, lepší image města, zvýšení informovanosti o městě jak pro turisty, tak pro potenciální nové obyvatele, rozvoj historických lokalit města a agroturistiky.¹⁵⁰

Rozvoj území obce

V rámci územního plánu bylo myšleno na zvyšování kapacit pro bydlení, v rámci dalšího rozvoje je cílem vytvořit podmínky pro 4 000 obyvatel. Hovoří o využití volných či nevhodně využitých ploch (z větších například Cihelna), plochy bezprostředně navazující na zastavěné území v lokalitě „Pod Stráží“, U lihovaru, za školským areálem. V těchto plochách je nutné napojení na dopravní a technickou infrastrukturu. Je připravovaná revitalizace náměstí, dostavba nároží Dolních Valů a Blatenské ulice. Velký rozvoj je plánován také v Martinicích, kde je zájem o výstavbu rodinných domů. V Boru, Dobré Vodě, Předním a Zadním Poříčí je rozvoj téměř nulový vzhledem k existujícím limitům. Obec se snaží o užití nevyužívaných objektů a areálů – bývalý vojenský areál v Dobré Vodě a areál u Blatenky.

¹⁴⁹ *Strategický plán udržitelného rozvoje města Březnice* [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: https://www.breznice.cz/mesto-1/strategicky-plan-rozvoje-mesta-2016-2025/?fresult_menu=strategicky+plan

¹⁵⁰ Tamtéž

Ve sféře zajištění zaměstnanosti územní plán vytváří podmínky pro rozšíření a plné využití výrobních a skladových subjektů v průmyslové zóně za vlakovým nádražím. Také se mají rozšiřovat skladové prostory u areálu pily (Simínský mlýn).

Dále se v rámci rekreačního významu a veřejné infrastruktury plánuje využití ploch podél Skalice, která by měla navazovat na sportovní areál, plochy zeleně, revitalizaci veřejných prostranství, je plánovaný golfový areál, který je zatím v Martinicích jako územní rezerva.

V rámci bezpečné dopravy je snaha o vytvoření podmínek pro postupné dopravní zklidnění podél řeky Skalice – komunikační propojení pro převedení tranzitu od Milína a Příbrami pomocí severního obchvatu do Rožmitálské ulice, především pro klidný provoz na kamenném mostě u zámku.¹⁵¹

4.5 Hospodaření obce

Rozpočet

Obec sestavuje rozpočet vždy na konkrétní rozpočtový rok, pokud jsou příjmy vyšší než výdaje, je nazýván přebytkový, v opačném případě schodkový. Pokud se příjmy rovnají výdajům, je rozpočet vyrovnaný.

Tabulka 14: Schválený rozpočet

Schválený rozpočet v Kč			
rok	Příjmy	Výdaje	Saldo
2010	69 078 200	65 501 740	3 576 460
2011	61 151 100	61 151 100	0
2012	102 383 530	104 586 200	-2 202 670
2013	101 485 920	101 485 920	0
2014	85 060 280	84 406 160	654 120
2015	84 640 930	81 852 930	2 788 000
2016	91 269 930	87 771 930	3 498 000
2017	85 818 600	115 116 600	-29 298 000
2018	86 532 520	106 307 790	-19 775 270
2019	106 188 740	126 220 450	-20 031 710
2020	99 091 760	119 377 770	-20 286 010
2021	97 863 200	102 184 770	-4 321 570

Zdroj: Vlastní zpracování dle: monitor.statnipokladna.cz

¹⁵¹ Územní plán. *Březnice* [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.breznice.cz/mesto-1/uzemni-plan/>

Rozpočet v letech 2010, 2014–2016 byl schválen jako přebytkový. V tomto případě by příjmy měly být využity v následujícím období nebo ke splacení jistiny úvěru předchozích let. V letech 2017–2021 byl vždy schválen rozpočet schodkový. V tomto případě je nutné pro obec mít zaopatřené finanční prostředky k uhrazení schodků buď z let minulých, nebo jinak smluvně zajištěné finanční výpomoci. V roce 2013 byl schválen jako vyrovnaný, příjmy a výdaje se rovnají. V tomto případě není nutné hledat další zdroje financování ani zadlužování, obec plánuje své výdaje a investice na základě dostupných příjmů.

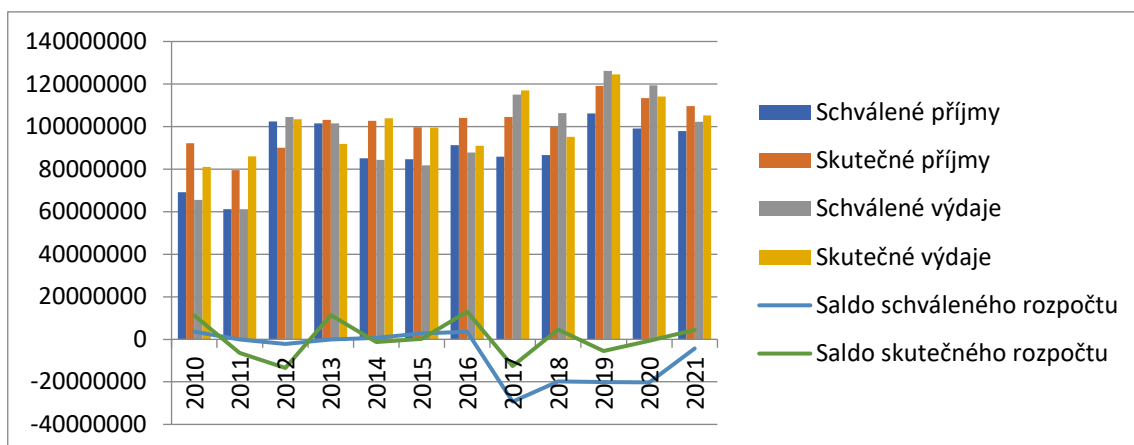
Tabulka 15: Skutečný rozpočet

Skutečný rozpočet v Kč			
rok	Příjmy	Výdaje	Saldo
2010	92 229 180	81 056 200	11 172 980
2011	79 551 110	86 005 365	-6 454 255
2012	90 071 382	103 526 964	-13 455 582
2013	103 205 330	91 896 104	11 309 226
2014	102 691 507	103 977 856	-1 286 349
2015	99 727 916	99 549 944	177 972
2016	104 014 346	91 018 786	12 995 560
2017	104 535 719	117 051 283	-12 515 564
2018	99 850 709	95 238 414	4 612 295
2019	114 408 493	119 888 479	-5 479 986
2020	113 424 401	114 144 146	-719 745
2021	109 694 863	105 263 456	4 431 407

Zdroj: Vlastní zpracování dle: monitor.statnipokladna.cz

Skutečný rozpočet sledujeme jako schodkový v letech 2011, kdy se lišil o 6 454 255 Kč, 2012, kdy se lišil o 13 455 582 Kč, 2014, kdy se odlišil o 1 286 349 Kč, 2017 s rozdílem 12 515 564 Kč, 2019 s rozdílem 5 479 986 Kč a v roce 2020 činil rozdíl 719 745 Kč. Záporné saldo se sice mezi lety 2011 a 2012 prohloubilo, avšak v následujícím roce 2013 je sledováno již jako kladné. Po roce 2019 následuje také záporné saldo, avšak se zřetelně nižší hodnotou. Ve všech ostatních případech po schodkových obdobích následuje vždy přebytkové, což značí rychlý rozvoj a dobrý ekonomický stav obce.

Graf 5 Schválené a skutečné příjmy/výdaje

Z grafu č. 5 je patrné, že kromě roku 2012 jsou ve všech letech vyšší příjmy skutečné než plánované. V letech 2010-2011, 2014-2017 a 2021 jsou schválené výdaje nižší než plánované, zatímco v letech 2012-2013 a 2018-2020 tomu je naopak. V roce 2019 byly evidovány nejvyšší příjmy i výdaje za celé desetileté období. S jistotou jde říci, že z grafu vyplývá mnohem lepší výsledek pro saldo rozpočtu skutečného oproti plánovanému.

Monitoring hospodaření obce

Každý rok provádí Ministerstvo finanční monitoring hospodaření územně samosprávných celků a zveřejňuje soustavu informativních a monitorujících ukazatelů. Nejdůležitější pro hodnocení hospodaření obce jsou ukazatele monitorující, informativní jsou základem k jejich výpočtu. V následující části je jejich rozbor. Uvedené údaje vychází z hodnot k 31.12. daného roku.

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

Monitorující ukazatel se počítá jako podíl cizích zdrojů a celkových aktiv, následně se, pro interpretaci v %, násobí 100. Znázorňuje míru zadlužení obce a říká, jaký podíl aktiv je kryt cizími zdroji. Riziková hranice Ministerstvem financí je stanovena na 25 %.

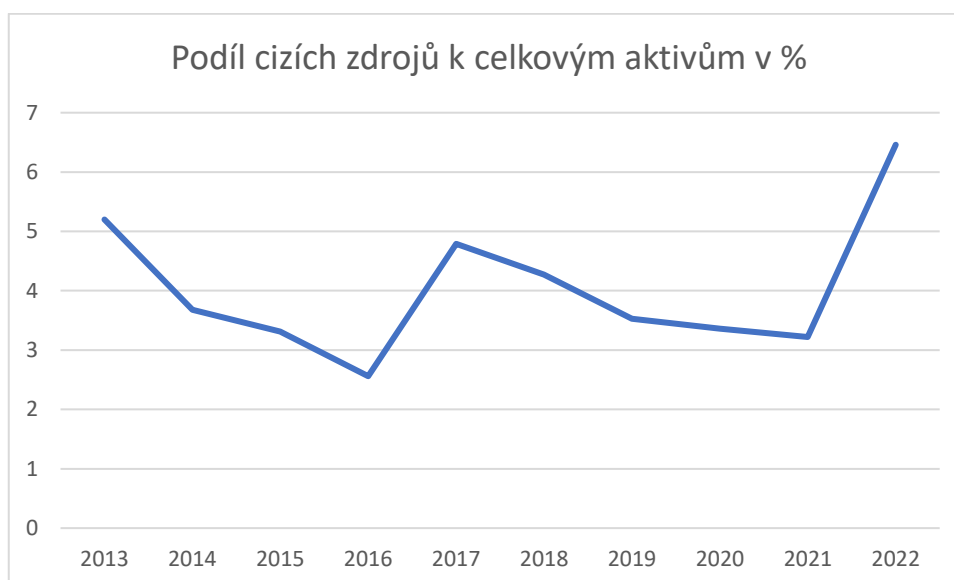
Tabulka 16: Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v %	5,20	3,68	3,31	2,56	4,79	4,27	3,53	3,36	3,22	6,46

Zdroj: Vlastní zpracování dle: monitor.statnipokladna.cz

Ani jeden rok nevykazuje hraniční hodnotu 25 %, ani se jí neblíží. Nejvyšší hodnota byla sledována v roce 2022 kdy činily cizí zdroje 16 929 674 Kč. Nejnižší hodnota byla dosažena v roce 2016, cizí zdroje činily 24 655 828 Kč. Rozdíl v hodnotě byl způsoben především poklesem aktiv v roce 2022. V grafu č. 6 je možné sledovat nepravidelnost hodnot a časté výkyvy.

Graf 6 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

Zdroj: Vlastní zpracování dle: monitor.statnipokladna.cz

Celková likvidita

Celková likvidita je monitorující ukazatel, jenž se počítá jako podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Je z ní patrné, kolikrát je obec schopna krýt své krátkodobé závazky, pokud by převedla oběžná aktiva na hotovost. V případě hodnoty nižší než 1, obec nebyla schopna splácet krátkodobé závazky a je nucena řešit otázku platební neschopnosti. Z následující tabulky č. 17 plyne, že ani v jednom roce nebyla hodnota rovna 1 či nižší.

Tabulka 17: Celková likvidita

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Likvidita	1,80	1,73	1,61	1,85	2,04	2,44	2,92	1,94	2,15	1,84

Zdroj: Vlastní zpracování dle: monitor.statnipokladna.cz

Nejnižší hodnota je sledována v roce 2015, hodnota krátkodobých závazků činila 23 829 488 Kč. Naopak nejvyšší v 2,92 v roce 2019, kdy krátkodobé závazky činily 13 093 692 Kč. Sledované hodnoty vykazují schopnost plnění závazků obce.

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti

Od roku 2017 se v rámci monitoringu znázorňuje také pravidlo rozpočtové odpovědnosti. Znázorňuje podíl dluhu k průměru příjmů za poslední 4 roky v %, přičemž kritická hodnota činí 60 %. Účelem sledování této hodnoty je předejít zatížení nesplatitelnými dluhy. Sledované hodnoty znázorňuje tabulka č. 18.

Tabulka 18: Pravidlo rozpočtové odpovědnosti

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	26,19	23,79	20,48	16,68	13,16	14,59

Zdroj: Vlastní zpracování dle: monitor.statnipokladna.cz

Nejvyšších hodnot obec nabývala v roce 2017, konkrétně 26,19 %. Od té doby, až na malé vychýlení v roce 2022, je sledován kontinuální pokles hodnot. Ani v jednom roce se hodnota neblíží kritické hodnotě 60 %. Rozpočet obce je navržen jako udržitelný v dlouhodobém časovém horizontu, obec je řízena efektivně a odpovědně.

4.6 Analýza lokální politické scény v obci v roce 2006-2022

Komunální volby 2006

Komunální volby v roce 2006 proběhly 20. a 21. října, bylo voleno ve 4 okrscích a rozdělovalo se 19 mandátů. Kandidovalo 6 stran, z toho dva jednotliví nezávislí kandidáti, ani jeden z nich neuspěl. Více informací znázorňuje tabulka č. 19.

Tabulka 19: Komunální volby 2006

Kandidátní listina	Hlasy v %	Počet kandidátů	Počet mandátů
ČSSD	38,29	19	8
Petr Šantavý, NK	2,09	1	0
ODS	18,50	14	4
KSČM	17,69	19	3
Vladimír Doul, NK	1,89	1	0
KDU-ČSL	21,55	19	4

Zdroj: vlastní zpracování dle: volby.cz

V tomto obdrželi mandát všichni až na dva jednotlivé nezávislé kandidáty, Petr Šantavý se v následujícím období přidal k Nezávislým 2010 jako NK a Vladimír Doul se přidal k TOP 09. Vítěznou stranou s 8 mandáty se stala ČSSD, 4 mandáty ODS a KDU-ČSL, 3 mandáty KSČM. Zastoupení bylo stranami na celostátní úrovni. Je znát sympatie pro konkrétní kandidáty vzhledem k tomu, že se umístili i s pořadovým číslem 7, 8, 9.

Nejmladšímu zastupiteli Janu Haškovi (KDU-ČSL, BEZPP) bylo 35 let, nejstarší byli Jaroslav Kozlík (KDU-ČSL) a Jan Kovář (KSČM, BEZPP) ve věku 69 let, věkový průměr zastupitelů činil 51,67 let.

Starostkou byla zvolena Jana Krajmerová (ČSSD) a místostarostou byl František Pinkava (KDU-ČSL, BEZPP).

Komunální volby 2010

Komunální volby proběhly o víkendu 15. a 16. listopadu 2010. Bylo voleno ve 4 okrscích, účastnilo se 7 volebních stran a dělilo 17 mandátů. Tabulka č. 20 znázorňuje podrobnější informace.

Tabulka 20: Komunální volby 2010

Kandidátní listina	Hlasy v %	Počet kandidátů	Počet mandátů
KDU-ČSL	12,92	17	2
ODS	13,5	17	2
ČSSD	23,06	17	4
„ŠANCE 2010“	4,73	6	1
NEZÁVISLÍ 2010	18,1	17	3
KSČM	15,16	17	3
TOP 09	13,53	17	2

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.volby.cz

V tomto roce všechny strany obdržely minimálně jeden mandát, všechny strany byly zastoupeny. Celkem pět z nich byly strany s celostátní působností. Všichni utvářeli

kandidátní listiny o 17 kandidátech, to odpovídá počtu rozdávaných mandátů. Vítěznou stranou se stala ČSSD se 4 mandáty, 3 mandáty obdrželi Nezávislí 2010 a KSČM. Dva mandáty získali kandidáti KDU-ČSL, ODS a TOP 09, jeden mandát získal kandidát Šance 2010. V obci je znát sympatie pro kandidáty oproti straně, jelikož se do zastupitelstva dostali kandidáti i s pořadovými čísly 6, 8, 13.

Nejmladšímu zastupiteli Stanislavu Bartoníčkoví (ČSSD) bylo 38 let, nejstarším se stal opět Jan Kovář (KSČM, BEZPP). Věkový průměr tohoto období činil 52,19 let.

Za stranu ČSSD byl zvolen Jiří Štěrba (ČSSD) jako starosta, místostarostou byl zvolen Ing. Petr Procházka (Nezávislí 2010, BEZPP).

Komunální volby 2014

Komunální volby se konaly 10. a 11. října společně s volbami do Senátu ČR. Volilo se ve 4 okrscích, účastnilo se 5 volebních stran a dělilo 17 mandátů. Bližší informace znázorňuje tabulka č. 21.

Tabulka 21: Komunální volby 2014

Kandidátní listina	Hlasy v %	Počet kandidátů	Počet mandátů
OBČANÉ BŘEZNIČKA	8,5	8	1
ČSSD	28,49	17	5
SPOLEČNĚ PRO BŘEZNICI	32,73	17	6
KDU-ČSL	16,3	17	3
KSČM	13,08	17	2

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.volby.cz

V tomto roce opět všechny strany obdržely alespoň 1 mandát. Nejvíce mandátů, konkrétně 6, získala politická strana Společně pro Březnici, což je sdružení politického hnutí Starostové a nezávislí a nezávislých kandidátů. Druhá skončila ČSSD s pěti mandáty, 3 mandáty získala KDU-ČSL, 2 mandáty KSČM, a 1 mandát Občané Březnicka. Nejvyšší pořadové číslo úspěšných kandidátů bylo 6, 7 a 9.

Nejmladším zastupitelem byl Stanislav Chochola (KDU-ČSL, BEZPP) ve věku 25 let, nejstarším opět Jan Kovář (KSČM, BEZPP) ve věku 77 let. Věkový průměr činil 53,06 let.

Z vítězné strany byl zvolen Ing. Petr Procházka (NK, BEZPP) starostou, místostarostou byl zvolen bývalý starosta Jiří Štěrba (ČSSD).

Komunální volby 2018

V tento rok se volby konaly 5. a 6. října, bylo opět voleno ve 4 okrscích. Voleb se zúčastnilo 5 volebních stran, dělilo se 17 mandátů. Bližší informace jsou uvedeny v tabulce č. 22.

Tabulka 22: Komunální volby 2018

Kandidátní listina	Hlasy v %	Počet kandidátů	Počet mandátů
ČSSD	16,12	17	3
KSČM	12,43	17	2
STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	43,53	17	8
OBČANÉ BŘEZNICKA	15,81	17	2
Nezávislí kandidáti za KDU-ČSL	12,11	17	2

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.volby.cz

Tento rok získaly všechny strany alespoň dva mandáty. Nejvíce, a to 8 mandátů, získala strana Starostové a nezávislí, 3 mandáty strana ČSSD a po dvou mandátech KSČM, Občané Březnicka a NK za KDU-ČSL. Nejvyšší pořadové číslo úspěšných kandidátů bylo 6, 7 a 8.

Nejmladším zastupitelem se stal opět Stanislav Chochola (NK, BEZPP) ve věku 29 let, nejstarším byl Jiří Beran (STAN, BEZPP) ve věku 68 let. Celkový věkový průměr tohoto období byl 51,78.

Starostou se stal opět Ing. Petr Procházka (STAN, BEZPP), místostarostou Roman Vácha (STAN, BEZPP).

Komunální volby 2022

Volby v roce 2022 se konaly 23. a 24. září. Volilo se ve 4 okrscích, zúčastnili se 4 volební strany. Mandátů o dva ubylo, oproti předchozímu roku, dělilo se jich 15. Detailnější informace jsou znázorněny v tabulce č. 23.

Tabulka 23: Komunální volby 2022

Kandidátní listina	Hlasy v %	Počet kandidátů	Počet mandátů
NEZÁVISLÍ PRO BŘEZNICI	21,34	15	3
SPOLEČNĚ PRO BŘEZNICI	44,18	15	7
KSČM	11,47	15	1
OBČANÉ BŘEZNICKA	20,01	15	4

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.volby.cz

Tento rok získaly opět všechny strany minimálně 1 mandát. Nejvíce úspěšné bylo Společně pro Březnici, kteří získali 7 mandátů, 4 mandáty se podařilo získat Občanům

Březnicka, Nezávislí pro Březnici získali 3 mandáty a KSČM pouze jeden mandát. Tento rok byly velmi znát osobní preference občanů, jelikož se do zastupitelstva získali kandidáti i s pořadovými čísly 8, 9 a 12.

Již potřetí v řadě se stal nejmladším zastupitelem Stanislav Chochola (NK, BEZPP) ve věku 33 let, nejstarší byla zastupitelka Marie Fírtíková (NK, BEZPP) ve věku 64 let. Průměrný věk zastupitelů tohoto období je 52,6 let. Starostou je stále Ing. Petr Procházka (STAN, BEZPP), místostarostou František Pinkava (KDU-ČSL, BEZPP).

4.6.1 Kontinuita zastupitelů

V obci Březnice působilo za sledované období 2006-2022 41 různých zastupitelů. 21 z nich získalo funkci pouze na jedno období. Na počátku sledovaného období v roce 2006 bylo voleno 19 kandidátů. Více než polovina z nich, konkrétně 10, se již neobjevili ve funkci v následujícím roce, avšak pouze 4 z nich se o to pokoušeli. V následujících třech letech bylo voleno o dva mandáty méně. 7 kandidátů zůstalo stejných jako v předešlém období. V roce 2014 působilo 12 kandidátů, kteří byli zvoleni v předchozích letech. Kandidáti Vladimír Doul a Oldřich Motáš se v zastupitelstvu již neobjevili, avšak především z důvodu, že se rozhodli již nekandidovat. Poprvé a naposledy pozici získal Josef Ovsík, který se v dalším období do zastupitelstva již nedostal a v roce 2022 již nekandidoval. Svou pozici po 4leté pauze získal zpět Jan Hašek a Miroslav Koch. Poprvé se stali zastupiteli Stanislav Chochola a Petr Chotívka, kteří byli poté voleni i v dalších obdobích až do roku 2022.

V roce 2018 se do pozice dostaly nově 4 ženy, Martina Burianová, Petra Flíčková, Gabriela Konopíková, Lenka Labudová. Kromě L. Labudové, která vykonává funkci zastupitelky i v roce 2022, se ostatní kandidátky rozhodly v dalším volebním období již nekandidovat. Zastoupení žen v je v zastupitelstvu nízké, za celé období je možné sledovat účast pouze 11 žen, což tvoří pouhých 26,8 % z celkového množství kandidátů.

V roce 2022 bylo poprvé děleno pouze 15 mandátů, 4 z nich obsadili noví členové Josef Bubeníček, Milan Kocík, Václav Liška a Dušan Štika. Všichni zbylí působili v období předchozím.

V období let 2010-2022 bylo jen 9 kandidátů, kteří se účastnili pouze jednoho volebního období. Je sledováno časté opakování se kandidátů. Dle rozhovoru s jedním ze

zastupitelů, ze strany občanů není zájem o zapojování se do veřejného dění – ať už se jedná o účast na zastupitelstvech, tak o kandidaturu do zastupitelstva a nestává se, že by se některý z občanů aktivně ucházel o tuto funkci, i po oslovení je těžké hledání nových členů, ačkoliv v posledních letech probíhá snaha o „omlazení zastupitelstva“, ačkoliv neúspěšně. V obci jsou často volena ta samá jména, je zde hodně kandidátů, kteří byli zvoleni na 3 období za sebou, konkrétně 13 z nich, 6 dokonce čtyři roky po sobě, jmenovitě Marie Fiřtíková, Roman Vácha, Petr Procházka (současný starosta), Jana Krajmerová (bývalá starostka), Jiří Nepivoda, Jaroslav Paprštejn. Pouze jeden z nich se vyskytuje ve všech obdobích, a to František Pinkava. Více než polovina z uvedených zastupitelů v tabulce č. 24, jsou opakující se kandidáti. Pokud je opomenut rok 2010, maximální počet „nových jmen“ se v roce 2022 rovnal 4, v roce 2018 a 2010 se rovnal 3 a v roce 2014 pouze 1.

V obci se nekonají časté změny v obsazení, občané mají v zavedený systém důvěru a kandidátům, kteří byli opakovaně zvoleni, věří.

Následující tabulka č. 24 zobrazuje zvolené zastupitele dle roku v kterém se konaly volby.

Tabulka 24: Kontinuita zastupitelů

Volební rok	2006	2010	2014	2018	2022
Jména jednotlivých zastupitelů	S. Bartoníček	J. Beran	J. Beran	J. Beran	J. Bubeníček
	J. Bendová	S. Bartoníček	M. Fiřtíková	M. Burianová	M. Fiřtíková
	M. Čížek	J. Bendová	J. Hašek	M. Fiřtíková	S. Chochola
	J. Fořt	V. Doul	S. Chochola	P. Flíčková	P. Chotívka
	J. Hašek	M. Fiřtíková	P. Chotívka	S. Chochola	M. Kocík
	J. Hofman	H. Fořtová	M. Koch	P. Chotívka	L. Labudová
	M. Koch	J. Kovář	J. Kovář	G. Konopíková	J. Liebner
	J. Kovář	J. krajmerová	J. Krajmerová	J. Krajmerová	V. Liška
	J. Kozlík	O. Motáň	J. Nepivoda	L. Labudová	J. Nepivoda
	J. Krajmerová	J. Nepivoda	J. Noháček	J. Liebner	J. Paprštejn
	M. Macháčková	J. Noháček	J. Ovsík	J. Nepivoda	F. Pinkava
	P. Matoušek	J. Paprštejn	J. Paprštejn	J. Noháček	P. Procházka
	F. Pinkava	F. Pinkava	F. Pinkava	J. Paprštejn	D. Štika
	J. Štěrba	P. Procházka	P. Procházka	F. Pinkava	R. Vácha
	V. Teska	J. Štěrba	J. Štěrba	P. Procházka	R. Zárybnický
	R. Teska	R. Teska	R. Vácha	R. Vácha	
	J. Tomášek	R. Vácha	R. Zárybnický	R. Zárybnický	
	D. Tůmová				
V. Vajdová					

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.volby.cz

4.6.2 Účast zastupitelů města na veřejných jednání a časová náročnost veřejných jednání

Dle tabulky, která je k nahlídnutí v příloze č. 2 a 3, je možné zhodnotit účast zastupitelů na veřejných jednání v Březnici a zároveň okomentovat celkovou dobu jednání v hodinách.

Průměrná účast na jednání všech zastupitelů je vysoká, konkrétně 90,25 %. Nejhorší docházku měl Jaroslav Paprštejn, který byl za toto období nepřítomen dvanáctkrát a Jan Noháček, který se nezúčastnil devětkrát. Nejlepší docházku měl Roman Vácha, který nechyběl ani jednou, poté Jiří Beran, který chyběl jednou a dvakrát chyběli Roman Zárybnický společně s Petrou Flíčkovou a Petrem Procházkou. Z celkového počtu schůzek 38 je průměrný počet neúčasti 5,46. Ačkoliv v porovnání s obdobím 2014-2018 došlo k mírnému zhoršení, kdy tato hodnota činila 3,29.

Délka veřejného jednání nepřesahuje dvě hodiny, za celé období 2018-2022 činila celková hodnota jednání pouhých 55,92 hodin, což by znamenalo průměrně 1,47 hodiny/jednání. Dle rozhovoru se starostou je toto zapříčiněno především dobrou přípravou zasedání z jeho strany a celkovou souhrou mezi zastupiteli, kde panuje vysoká shoda během diskusí, proto není nutné, aby jednání trvala delší dobu. V porovnání s obdobím 2014-2018 trvala dohromady jednání 63,44 hodin, avšak schůzek bylo celkem 40. Průměrná časová náročnost byla i přes to vyšší, a to 1,59 hodiny/jednání.

Celkově je účast na jednání vysoká, je znát, že zastupitelé berou své funkce vážně a mají zájem se na místní politice účastnit. Je vidět, že zastupitelstvo bylo schopné být oproti předchozímu období efektivnější a řešit záležitosti týkající se obce rychleji.

4.6.3 Místní politika na základě rozhovorů

Zastupitelé

Jako důvod kandidatury je především aktivní podílení se na místní politice. Dále také záležitosti spojené s výkonem zaměstnání, kandidát č. 1 pracující jako policista vnímá jako důležitou službu občanům obecně, kandidát č. 4 pracuje v sociálních službách a chce zlepšovat život seniorů a osob se zdravotním postižením v obci. Kandidát č. 3 tvrdí, že to „má v genech“ a rád dává své zkušenosti k dispozici. Kandidát č. 5 byl osloven známým ze sdružení, i přes číslo 8 na kandidátní listině byl zvolen.

K tvorbě předvolební kampaně obecně v takhle malé obci nedochází. Kandidát č. 1 by nenazval činnost strany jako předvolební kampaň, nazývá to spíše jako představení se občanům skrz sociální sítě či periodikem pro starší občany. V malé obci je důležité, aby ho/stranu voliči znali osobně, ne programové prohlášení. Předvolební kampaň jako taková smysl nemá, znalost „obličejů“ ano. S tím souhlasí i kandidát č. 5, který jako svou „kampaň“ uvedl slušně vypadající fotku na seznam kandidátů do místních novin. Jediné proaktivní jednání bylo vytvoření volebního letáku sdružení do novin, kam se všichni vyfotili. Kandidát č. 2 vytvořil kolektivní programové prohlášení, kde nastínili problematiku města a věří, že to mělo vliv na jeho zvolení.

Ohledně výběru strany má kandidát č. 3 názor, že v České republice volební systém nemístně usnadňuje kandidaturu za politickou stranu/hnutí před kandidaturou za sdružení nezávislých kandidátů – nezávislý kandidát v podstatě nemá šanci oproti volebním stranám. Kandidát č. 4 si vybrala stranu KSČM pro jejich zaměření na zlepšování života seniorů, především i pro dlouhodobou spolupráci s předsedkyní této strany. Jiní byli ve volbách osloveni k reprezentaci. Kandidát č. 5 byl osloven sdružením a byla pro něj důležitá důvěra v některé lidi z kandidátní listiny. Všichni nechtějí být angažováni za politickou stranu, proto je v tom případě hnutí bez politické příslušnosti.

V činnosti tvorby kandidátní listiny Nezávislých pro Březnici měl prvotní zásluhu především František Pinkava – návrh byl tvořen dle zkušeností z let minulých. Konečné pořadí bylo tvořeno dohodou všech kandidátů strany. Kandidátka č. 4 uvádí, že se na tvorbě neúčastnila vůbec. Kandidát č. 5 se aktivně podílel, pořadí je určováno dle předchozího volebního výsledku, podle zásluh, předchozí aktivity a předpokládané budoucí aktivity, subjektivní volitelnosti. Hlavní slovo má lídr kandidátní listiny.

Co se týká prosazování vlastních názorů, dochází k obecné shodě, že se zastupitelům daří, i když se to samozřejmě ne vždy podaří. Březnice je malé město, kde se většinou všichni znají, a i když spolu nesouhlasí, chovají se k sobě slušně a slovně se nenapadají.

Atmosféra během zasedání je hodnocena jako velmi klidná, konstruktivní a příjemná.

Otázku pasivního/aktivního přístupu není zcela jednoduché zodpovědět. Někteří ho hodnotí jako pasivní, někdo tvrdí, že to je půl na půl, někdo tvrdí že aktivní a další že záleží na projednávaných tématech. Tady je vidět subjektivní vnímání každého ze zastupitelů, každopádně na základně vyslechnutých rozhovorů, autorka nevnímá postoj zastupitelů jako pasivní, spíše vidí rozdílnost v jejich náročnosti na věnování se funkci.

Jako konkrétní úspěchy v místní samosprávě za posledních 10 let je vnímána tvorba nových parcel pro stavbu domů pro podporu růstu obyvatel, obnova vozového parku pro Městské zdravotnické zařízení a nákup cisterny pro dobrovolné hasiče. Dále jsou sledovány dotační úspěchy především v podpoře volnočasových aktivit dětí a sportu jako takového, podpoře historického dědictví, oprava jezuitské koleje. Jako obecné úspěchy je vnímána nezadluženost, fungující infrastruktura, poliklinika, základní a mateřské školy, umělecká škola, hasiči, městská policie, záchranná služba. Důležité je taky udržování kulturního dění a historického zázemí.

Nejnáročnější z hlediska výkonu je vždy začátek – seznámení se s legislativními postupy, pravidly atd. Časová náročnost na konkrétní projednávané záležitosti je individuální a také záleží na tom, jak moc se daný zastupitel s danou problematikou chce seznámit př. obhlídkou města, dohledáváním si podkladů, konzultací se spolukandidáty atd. Kandidát č. 5 uvedl, že v případě potřeby si vyžádá informace u vedoucích jednotlivých odborů či přímo u starosty města.

Volební účast je hodnocena jako nízká, zastupitelé by si upřímně přáli, aby občané přišli volit a ukázali své preference a nestěžovali si po volbách na výsledek, když se jich neúčastnili.

V obecních zastupitelstvech, především velikosti Březnice, jsou nejvíce důležití konkrétní kandidáti, i když se samozřejmě mohou najít i konzervativní voliči strany ze zásady.

V případě otázky pracovní porady před zasedáním nebyla získána jednotná odpověď. Byli kandidáti, kteří odpověděli striktně „ne“, a byli kandidáti, kteří tvrdí, že se porady konají u závažnějších bodů jako rozpočet města, územní plán, dotace a dary organizacím a spolkům apod.

K projednávaným bodům má každý dostatečný prostor se vyjádřit. Dle kandidáta č. 2 jsou nejvíce aktivními zastupiteli Liebner, Chotívka a Pinkava. Starosta Procházka samozřejmě nejvíce, ten program prakticky připravuje a již na úvodu diskuse přednese návrh. Návrhy jsou dobře připravené od vedení města a vedoucích odborů.

Pokud se v zastupitelstvu řeší problematické záležitosti, vždy jsou schopni se dohodnout. Míra shody v zastupitelstvu je velmi vysoká. Nedochozí k „vyhroceným“ situacím. Na posledním zasedání se řešily ceny za stavební parcely, avšak rozsáhlá diskuse měla za snahu najít co nejvíce konstruktivní řešení jak pro obec, tak pro občany. Další

konkrétní diskutovanou záležitostí byla pozemku v lokalitě Šance na stavbu rybníka či koupě areálu KOVA, kdy při prvním hlasování návrh neprošel a zastupitelé si vyžádali více informací. Byla třeba prohlídka areálu, bližší vysvětlení záměru s budoucím využitím. Bylo to diskutované téma, kandidát č.5 jej však neshledal jako konflikt, ale správný přístup zúčastněných. Při druhém hlasování koupě KOVA prošla.

Starosta

Během rozhovoru bylo zjištěno, že prvotní, co starostu Ing. Petra Procházku vedlo k zapojení se k dění v obci bylo, že se zajímal o zařazení určité lokality do územního plánu. Hned po prvních volbách se z něj stal místostarosta, ačkoliv neměl tušení, co tato funkce vše obnáší. Vzhledem k tomu, že bývalý starosta Štěrba se velmi zasadil o jeho zapojování se do dění, P. Procházka shledal tuto práci jako velmi zajímavou.

Na časovou náročnost výkonu v obci bylo zodpovězeno, že není lehké ji přesně definovat. Práce starosty zahrnuje také různá školení, schůze hasičů a jiné, svatby, maturitní vysvědčení. Starosta tvrdí, že je důležité, aby člověka práce bavila, potom není čas strávený ve funkci tak důležitý. Starosta se nemusí zodpovídat ze své pracovní doby v tom smyslu, že si může pracovní dobu relativně určovat sám. Obecně řečeno, po zvolení trvá půl roku – rok zjišťování možností, na koho se obrátit apod., dva roky je možné se zaměřit na své cíle, ale během toho posledního roku není dobré se zavazovat na delší období, aby závazky nezasahovaly do období dalšího období.

Výhodou této funkce je to, že po zvolení je spousta možností co dělat, pokud má člověk sklon k seberealizaci. Navíc není nutné se příliš strachovat o peníze, jelikož obec pracuje s veřejným rozpočtem. Od roku 2007, kdy byla krize, byl sledován ekonomický vzestup, byl dostatek peněz na běžné náklady i investice. Také, jelikož je starosta ve funkci už delší období, navazuje na své myšlenky. Nevýhodou je, že v době 4 let po zvolení nezáleží na tom, jak dobře tuto funkci vykonáváte. Pořád je stejný plat a záleží opravdu na každém, jak danou funkci uchopí.

Největší momentální problém je sledován v oblasti infrastruktury. Rozdělování daní dle počtu obyvatel, kde Březnice podle obyvatel spadá do kategorie 3 000-10 000 je dle starostovo mínění neobjektivní. Příkladem je oprava ulice 9. května, kde v roce 2018 byl rozpočet 17 milionů na opravu ulice, zhruba 18 milionů je částka, která je zahrnuta v akčním plánu na realizace v obci. Není možné realizovat pouze jednu položku, pokud

nezbyde na ostatní projekty v obci a v tomto ohledu se velmi spoléhá na získávání dotací. Problémem je, že velká část těchto dotací je pro obce do 3 000 obyvatel. Další velký momentální problém je padající svah u zámku, kde je silnice 3. třídy patřící kraji, pod kterou je obecní pozemek, vede tudy jediný chodník na konec města a obec se nemůže s krajem domluvit, kdo bude platit opravu, která je v památkové zóně, čímž je situace více komplikovaná. Rozpočet se nejvíce rozměňuje na dodatečné opravy jako zničené silnice, udržování obce, na investice poté velké množství financí nezbyvá.

Největší výzvou obce je starání se o sociálně slabší, podporu rodin, obec by měla být garantem toho, že občané budou mít za dostupnou cenu bydlení. Důležité je snažit se vytvářet nové byty, které budou občanům k dispozici.

V souvislosti se zastupitelstvem je důležité vše vysvětlit a dobře argumentovat. Materiály k zasedání zastupitelstva jsou posílány týden předem, předpřipravené starostou. Ten zastává názor, že klíčem k úspěchu je zvážit všechny možnosti, vše důkladně promyslet předem a vlastní výsledek oznámit. Pokud tato fáze proběhne dobře a zastupitelé mu dají za pravdu, jsou jednání mnohem jednodušší. Není dobré nabízet velké množství bodů, které nejsou dořešené do konce k diskusi, která bude časově náročná a pravděpodobně nepovede k nalezení nadpoloviční většiny k odhlasování daného problému. V minulosti se na zasedání řešilo, kde by bylo možné postavit další most, 17 lidí mělo 17 názorů. Až po předání k odboru správě majetku ke zjištění, kde jsou místa splňující podmínky zjistila, že ve většině navrhovaných míst stavba není možná. Proto je na práci starosty důležité, aby všechny takovéto informace měl zjištěné před samotným zasedáním a diskusí. Důležitá je i aktivní činnost úřadu, pokud zastupitelé řeknou podnět, úřad se jím zabývá – např. zjistí se, že je otevřená výhodná dotace – cesta na vinici, na zasedání se předem připraví příslušné informační dokumenty. Čím lepší je tato příprava, tím lépe pracuje zastupitelstvo. Prioritní v těchto projektech jsou děti a důchodci.

Obec má zásobník projektů, ze kterého se projekty postupně plní. Momentálně vyšla dotace na vybavení knihovny, které původně nebylo v plánu, ale vzhledem k dotaci bylo do zásobníku zařazeno.

Výsledky veřejné schůze by neměla být předem jasné. V případě rozpočtu je zdoluhavé probírat položku po položce na zasedání, proto jsou tyto položky připravené dopředu, ale starosta by to nenazval tzv. pracovním zastupitelstvem. Ale obec Březnice jinak nemá kontroverzní témata, vedení obce je ve velké shodě.

Důležitá je opozice, která vzniká, pokud není spokojená s vedením města, na základě toho se zastupitelstvo rozdělí, začne se snažit přimět starostu a vedení města ke změnám a říkat co udělat lépe. V obci to tak neprobíhá, zasedání probíhají velmi klidně. Příkladem je minulé jednání o ceně pozemků v Hlubyňské ulici. Probíhala otevřená debata, vzhledem k tomu, že dle průzkumu okolních cen, by zde měl stát 1 m² minimálně 3 000 Kč. Konečné rozhodnutí znělo tak, že obec nebude chtít tvořit enormní zisk za každou cenu, jelikož hlavním předmětem podnikání obce není prodej pozemků, místo toho se bude obec snažit umožnit dostupné bydlení v obci tím, že snížili cenu na 2 100 Kč/m². Obec i přes to generuje zisk, zároveň mají sociální myšlení. Dalším příkladem projednávaného tématu je zrušení poplatku za popelnice pro občany starší 70 let a držení nízkých cen pro ostatní občany jako bonus za to, že na území obce je skládka.

Pro starostu je důležitá výstavba novostaveb v Hlubyňské ulici, vytvořit více městských bytů, aby město mělo možnost ovlivňovat politiku nájmu a nabízet dostupné bydlení.

Důležité projekty, které obec čekají jsou: oprava celé Blatenské ulice až ke kraji okresu do Koupě, oprava kamenného mostu, třetí etapa opravy náměstí, která se týká ulice kolem jezuitské koleje a také Lokšan, avšak čeká se na dostupnou dotaci, která by byla možná využít. Navíc tato lokace je v památkovém území, proto bývají problémy se schvalováním změn. Bylo by třeba zde opravit především infrastrukturu, je zde špatně zavedená voda a kanalizace. Z nedávných projektů může být jmenována oprava cesty v parku u tenisových kurtů.

Z MAS Podbrdsko obec čerpá pro příspěvkové organizace – tzn. základní školu a mateřské školy, ale přímo obec jako taková příspěvky nečerpá. Obec má hodně možností pro zdroje financování, proto starosta zastává názor, že MAS by měla sloužit především místním podnikatelům. Úspěšným projektem je např. dotování příměstských táborů.

Momentálně je snažení o „omlazení“ kandidátní listiny.

Starosta tvrdí, že v tuto chvíli nemá v plánu kandidovat v příštím volebním období, chtěl by dát prostor někomu mladému. Jeho názor by změnilo pouze to, že by byl rozdělaný projekt, kterého by se chtěl zúčastnit. Po opuštění funkce nechce být součástí ani zastupitelstva.

4.7 Politická participace občanů

Politická participace vyjadřuje zájem o místní politiku, následující tabulka č. 25 znázorňuje volební účast občanů Březnice od roku 2006-2023.

Tabulka 25: Volební účast v obci

Rok voleb	2006	2008	2010	2011	2012	2013	2014	2016
Zastupitelstvo obcí	42,81	-	51,93	-	-	-	40,24	-
Prezident republiky		-	-	-	-	59,45	-	-
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR	62,6	-	60,54	-	-	56,89	-	-
Senát Parlamentu ČR	-	33,64	-	-	-	-	21,45	-
Zastupitelstvo krajů	-	39,12	-	-	35,09	-	-	30,31
Rok voleb	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Zastupitelstvo obcí	-	46,21	-	-	-	41,17	-	
Prezident republiky	-	63,11	-	-	-	-	66,82	
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR	56,74	-	-	-	60,07	-	-	
Senát Parlamentu ČR	-	-	-	19,43	-	-	-	
Zastupitelstvo krajů	-	-	-	32,32	-	-	-	

Zdroj: Vlastní zpracování dle volby.cz

V zastupitelstvech obcí byla sledována nízká účast, pouze v roce 2010 přesáhla 51 %, průměrná hodnota za sledované období činí 44,47 %. Má velmi kolísavý charakter, jeden rok je vyšší a ten následující opět klesá.

Dle záznamů z veřejných zasedání zastupitelstva je vysoká také neochota zúčastňování se obyvatel na zasedání. Ačkoliv jsou o nich občané informováni předem v místních novinách či místním rozhlasem, zasedání se zúčastní pouze pár jedinců, kteří se chtějí vyjádřit k tématu, které se jich osobně dotýká.

Nejvyšší účast byla sledována během 2. kola prezidentských voleb během roku 2023 a to 66,82 %.¹⁵² Průměrně činila účast za sledované období 63,13 %.

Druhá nejvyšší účast je sledována v rámci voleb do Poslanecké sněmovny, průměrně činila 59,37 %.

V rámci voleb do zastupitelstva kraje je za dané období sledován průměr účasti pouhých 34,21 %. Nikdy nepřesáhl ani 40 %.

Úplně nejnižší volební účast je během senátních voleb, a to 24,84 %. Zde je sledován klesající trend, kdy v roce 2020 byla účast pouhých 19,43 %.

5 Závěr

Závěrečná práce má za cíl posoudit v rámci obce Březnice socioekonomické ukazatele, identifikovat aktéry politického procesu ve vybraném malém městě a definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy. K seznámení se s tematikou bylo zapotřebí zpracovat problematiku v teoretické části práce za použití odborné literatury.

V rámci praktické části byly získávány konkrétní data týkající se obce Březnice. Pro lepší znázornění dat bylo časté využití grafů a tabulek. Praktická část byla nejprve definována obecnou charakteristikou obce, geografickým umístěním, rozlohou. V rámci územního plánu bylo poukázáno na budoucí rozvoj zastavěné plochy k bydlení.

Následovala historická část. Březnice je obec s bohatou historií, bylo zde vybudováno množství památek, nejvýraznější je zámek s přilehlým parkem a kostel sv. Ignáce a sv. Františka Xaverského či bývalé židovské ghetto Lokšany. Obec dříve sice bývala především průmyslovým městem, dnes čerpá především z historického, kulturního i sportovního potenciálu.

Dále byla definována obecní samospráva, organizační struktura obce a momentální složení zastupitelstva. V obci je rozdělováno 15 mandátů, téměř všichni z posledního volebního období vystupovali jako nezávislí kandidáti.

V další části byla charakterizována sociodemografická struktura obce. Na úbytek obyvatel má vliv jak migrace, tak mortalita. Avšak obec je shledána jako atraktivní pro bydlení, vznikají zde nové parcely pro stavbu domů. Vliv má zajisté i kvalitní občanská a technická vybavenost obce. Dle starosty je třeba zaměřit se na děti a obyvatele důchodového věku. Z hlediska dětí v obci existují příspěvkové organizace, a to základní škola a dvě mateřské, kde probíhá každoročně řada projektů a inovací. Na druhou stranu péče o lidi důchodového věku by byla třeba zlepšit, v obci je pouze jeden domov pro seniory, který má momentálně umístěné dva lidi nad oficiální maximální počet. V rámci dojíždění do domácího prostředí funguje pečovatelská služba. Dle starosty je třeba vytvořit i větší množství sociálních bytů a bytů pro mladé. Počet domů v obci roste paradoxně i přes to, že počet obyvatel klesá. Průměrný věk obyvatel má rostoucí charakter, kopíruje celosvětový trend stárnoucí populace, proto by v blízké době mohlo být umístění důchodců otázkou č. 1 pro vedení obce. Vzdělání v porovnání ze sčítání lidu 2011 a 2021

ukázalo celkový nárůst ve vzdělání obyvatelstva obce, evidentně je zájem především o vzdělání s maturitou a je sledován nárůst v rámci vysokoškolského vzdělání. Velká část obyvatel musí do zaměstnání či školy dojíždět, především v rámci okresu Příbram či do Prahy. Ze studentů v obci studuje 61 %, zbytek musí dojíždět do jiných obcí, jedná se především o studenty vysokých a středních škol. Základní škola naštěstí vzdělávací potřeby místních pokrývá a ti nemusí dojíždět vůbec. Vzhledem k průmyslové minulosti obce byly také definovány nejdůležitější ekonomické subjekty obce, kteří mohou znamenat pro místní obyvatele pracovní nabídky přímo v obci.

Další část byla zaměřená na spolky, sdružení a nadační fond, které definují zároveň bohaté kulturní i sportovní vyžití. Zároveň zde probíhá velké množství projektů, které podporuje jak vzdělávání, kulturní akce, tak sport. V rámci těchto aktivit má obec opravdu co nabídnout jak dětem, tak seniorům.

V rámci ekonomické analýzy bylo zjištěno, že obec funguje efektivně, pokud byl sledován v některém roce schodek, následoval přebytek, obec umí využívat finanční prostředky. Obecně dosahuje saldo skutečného rozpočtu lepších hodnot než saldo plánovaného rozpočtu. V rámci monitoringu hodnoty nedosahují kritických hodnot, ani se jim nepřibližují.

Před volbami v rámci zastupitelstva nedochází ke kampaním. Panuje zde názor, že kampaň jako taková nemá v malé obci efekt, důležitá je „znalost obličejů“. Jako proaktivní jednání některých sdružení je focení se do místních novin či kolektivní programové prohlášení o konkrétních problémech města, kterým by se chtěli věnovat.

Z analýzy vyplývá, že v Březnici je v posledních letech především malé zastoupení politických stran a převládá zastoupení nezávislých kandidátů. Ve volbách roku 2022 bylo 14 z 15 zastupitelů uvedeno jako bez politické příslušnosti. Kandidáti se nechtějí schovávat za politické strany a uvědomující si důležitost jednotlivých kandidátů v rámci malé obce.

Kandidátní listiny jsou tvořeny především na základě předchozích volebních výsledků, minulé či předpokládané aktivity. Hlavní slovo při její tvorbě má lídr kandidátní listiny.

Výkon funkce jako takové plní každý zastupitel jinak. Ti, co se chtějí s danou problematikou seznámit více dělají obhlídky města, dohledávají si podklady a různě konzultují např. se starostou. V rámci otázky pasivního/aktivního přístupu byl zjištěn přístup spíše pasivní.

Starostou byl zvolen potřetí P. Procházka. V rámci zastupitelstva platí, že kandidáti bývají velmi často voleni ve velmi podobném složení. S největší pravděpodobností ti, kteří k volbách chodí, mají v kandidáty důvěru, a proto je volí znovu a znovu. Ovšem volební účast v obci, stejně jako účast na veřejných zasedání zastupitelstva, je opravdu velmi nízká, tudíž je zde velké množství obyvatel, které místní politika nezajímá vůbec.

V obci během hlasování dochází velmi často k jednohlasné shodě v hlasování, které končí mnohdy výsledkem 15:0. Většina bodů je v podstatě rutinních, kde je jen zastupitelstvo musí odsouhlasit nebo se předpokládá, že odsouhlasí. Např. rozpočtová opatření, přijetí dotací apod. Dále je to tím, že většina předkládaných bodů je dobře připravených a obsahují též návrh usnesení s doporučením jednotlivého odboru – př. pokud Obbor správy majetku nedoporučuje prodej pozemku z důvodů jeho budoucího využití vedení podzemních sítí. Nepředkládají se kontroverzní návrhy, nedochází k podezřelým prodejům majetku atd. Atmosféra na zasedání je příjemná a konstruktivní. Neodehrávají se zde konfliktní situace, to podporuje i krátká průměrná doba jednání, která činila 1,47 hodiny, opozice jako taková tím pádem nevzniká, na zasedání není poznat kdo ke komu patří.

Samotné jednání má na starost starosta P. Procházka. Ty jsou kvalitně připravené, obsahují podklady od vedoucích odborů, pokud je třeba. Důležitá je dle jeho slov především argumentace, materiály jsou od něj posílané týden předem již předpřipravené. Největším momentálním problémem, kterou obec řeší, je stav infrastruktury a množství obecních bytů. Dle starosty by obec měla být garantem dostupného bydlení a chce se na tento problém zaměřit.

Obec je hodnocena kladně ať už z hlediska volnočasového vyžití a poskytovaných služeb pro občany. Je zde zajištěno kvalitní školství v rámci základní školy i dvou mateřských škol. Také je zde zajištěna zdravotní péče v Městském zdravotnickém zařízení, obecně je zde kvalitní občanská i technická vybavenost obce. Kladně je rovněž hodnoceno fungování vedení obce. Orgány obce mají snahu o správné fungování, kvalitní vybavení a pohodlný život občanů.

6 Zdroje

Seznam použité literatury

BALÍK, Stanislav. Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009, ISBN 978-80-24729084.

BERNARD, Josef. Endogenní rozvojové potencialy malých obcí a místní samospráva. 1. vyd., Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. 126 s. ISBN 978-80-7330-187-3.

BERNARD, Josef, KOSTELECKÝ, Tomáš, ILLNER, Michal, VOBECKÁ, Jana. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. 1. vyd., Praha: Sociologické nakladatelství (SLON): Sociologický ústav AV ČR, 2012. 209 s. ISBN 978-80-7419-069-8.

ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. Politologie (Alfa Nakladatelství). ISBN 978-80-87197-00-4.

ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. Demokracie v lokálním politickém prostoru. GRADA Publishing, a. s., České Budějovice, 2010. ISBN 978-80-247-7377-3.

ČMEJREK, Jaroslav. Veřejná správa. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích: Ekonomická fakulta, 2016, s. 53. ISBN 978-80-7394-578-7.

ČMEJREK, Jaroslav. 2008. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa nakladatelství, s. r. o., str. 36., s.70. ISBN 978-80-87197-00-4

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. Základy financí. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.

ČOPÍK, J.; KOPŘIVA, R.; ČMEJREK, J. Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic. *Local Government Studies*, 47(2), 2021, s. 167-185. DOI: 10.1080/03003930.2019.1699069.

Interní dokumenty obce Starosedlský Hrádek

Interní dokumenty obce Březnice

KÁŇA, Pavel. Základy veřejné správy. 4. aktualizované vyd., Ostrava: MONTANEX, 2014. ISBN 978-80-7225-407-1

KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan. Zákon o obcích. Komentář. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-862-9

KOZLÍK, Jaroslav. *Březnice: slovem i obrazem*. Příbram: Příbramská tiskárna, 2019.

KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. Místní finance v ČR. Česká zemědělská univerzita v Praze: Provozně ekonomická fakulta, 2019. ISBN 978-802-213-2850-1.

MALAST, Jan. Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice. 1. vyd., Plzeň Západočeská univerzita v Plzni, 2016. ISBN 978-80-261-0657-9.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3228-2.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-2789-9.

REK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vyd., Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

RYŠAVÝ, Dan a Pavel ŠARADÍN. *Zastupitelé českých měst a obcí v evropské perspektivě*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN: 978-80-7419-042-1.

Řízení obcí. Praha: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-77-1.

SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3., aktualiz. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-002-8.

TOMEŠ, Igor. *Sociální správa: úvod do teorie a praxe*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2009, ISBN: 978-80-7367-483-0.

TOTH, Petr. *Ekonomické aktivity obcí a měst*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-491-6.

VOJTÍŠKOVÁ, M., *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*, Praha: Ministerstvo vnitra 2018. ISBN 978-80-87544-98-3.

Zákon č. 128/2000 Sb. zákon o obcích (obecní zřízení)

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 2/1969, o zřízení ministerstev a jiných úředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Internetové zdroje

BOVA: O společnosti [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <http://bova-nail.cz/o-spolecnosti/#>

Město Březnice. Oficiální stránky města Březnice [online].2023 [cit. 2023-03-25].
Dostupné z: <https://www.breznice.cz/>

ČESKO, MINISTERSTVO VNITRA. *Organizace a činnost veřejné správy* [online]. [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: [www.mvcr.cz > sluzba > soubor > kapitola-1-organizace-a-cinnost-verejne-spravy](http://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/kapitola-1-organizace-a-cinnost-verejne-spravy)

ČSFD: *Zátopek* [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/377596-zatopek/zajimavosti/?page=2>

Databáze mostů a tunelů: Březnice [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.mosty-tunely.cz/objekty/detail/breznice-kamenny-most/>

Dobročinný spolek Sv. Máří Magdalény [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://dobrocinnny-spolek-sv-mari-magdaleny.webnode.cz/o-nas/>

Firmy.cz: Banky a finanční služby [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.firmy.cz/Banky-a-financni-sluzby/kraj-stredocesky/pribram/4312-breznice>

Hrady: Židovský hřbitov [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.hrady.cz/zidovsky-hrbitov-breznice>

IDOS.cz: Jízdní řády [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: idos.idnes.cz
[Informace o studiu - ZUŠ Březnice \(zusbreznice.cz\)](https://idos.idnes.cz/Informace-o-studiu-ZUS-Breznice-zusbreznice.cz)

KGB Březnice [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.kgbbreznice.cz/>

Martinice group: O společnosti [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.martinicgroup.cz/o-spolecnosti>

MAS Podbrdsko: Podpořené projekty [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.maspodbrdsko.cz/podporene-projekty/>

Městské zdravotnické zařízení [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: https://www.breznice.cz/mesto-1/sluzby/mestske-zdravotnicke-zarizeni/?ftresult_menu=zdravotnick%C3%A9

Místopisný průvodce [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/7580/breznice/>

Ministerstvo financí ČR [online]. [cit. 2023-03-01]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00242004/prehled?obdobi=1912>

MPC: O společnosti [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.mpc.cz/o-spolecnosti/>

Nadační fond pro Březnici: [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://nfpb.cz/>

Obec Drahenice [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://www.obecdrahenice.cz/obec-7/svazek-obci-breznicko/>

Obyvatelstvo České republiky [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://obce.radekpapez.cz/obec.php?obec=540013#vyvoj>

OLIVERTOURL. *Komentované prohlídky: Historie* [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.olivertour.cz/stranky/1:komentovane-prohlidky-breznice-s-navstevou-remesla-na-objednavku-po-cely-rok.html>

Památkový katalog [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/>

Pivovar Herold [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <http://www.pivovar-herold.cz/>

Rakovnicko-Protivínská dráha: Historie [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://rpdraha.cz/historie/>

RC Pampeliška: O Pampelišce [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: https://www.rcpampeliska.cz/?page_id=247

RIS: Technické a občanské vybavení [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/540013-breznice>

RIS: Ekonomická činnost obyvatel [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: RIS - Regionální informační servis (risy.cz)

SCHLESINGER,P; NĚMCOVÁ, L; LUKL,M; DRAHOVZAL, P. *Základní principy fungování obce a jejích orgánů*. [cit. 2023-03-29] dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/b1fb85e1-199c-4d77-9329-68fa9467ee26.pdf>

SK Březnice 1918 [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <http://skbreznice1918.cz/>

Strategický plán udržitelného rozvoje města Březnice [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: https://www.breznice.cz/mesto-1/strategicky-plan-rozvoje-mesta-2016-2025/?ftresult_menu=strategicky+plan

Sublima: O společnosti [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <http://www.sublima.cz/o-spolecnosti/>

Školy a školky Březnice [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.breznice.info/skola-a-skolka/>

Tedox: O nás [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://www.tedox.cz/o-nas>

TECHAK: O TECHAKU [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://www.techak.cz/o-techaku/>

Územní plán. *Březnice* [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.breznice.cz/mesto-1/uzemni-plan/>

Územní studie *Březnice* [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.breznice.cz/urad-2/uredni-deska-1/verejna-vyhlaska-koncept-uzemni-studie-breznice-us10-2044.html?ftresult=%C3%9Azemn%C3%AD+studie>

Výsledky voleb a referend [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/>

WSM: WSM [online]. [cit. 2023-03-25]. Dostupné z: <https://wsm.cz/cs/wsm/>

Zámek Březnice: Historie [online]. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://www.zamek-breznice.cz/cs/o-zamku/historie>

ZŠ Březnice: Environmentální výchova a vzdělávání [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.zsbreznice.cz/skola/evvo/environmentalni-vychova-a-vzdelavani>

ČSÚ

Český statistický úřad. [online] [cit. 2023-03-23] Dostupné z: <https://www.czso.cz>

Rozhovory

Rozhovor č. 1 se zastupitelem Mgr. Romanem Zářybnickým

Rozhovor č. 2 se zastupitelem Františkem Pinkavou

Rozhovor č. 3 se zastupitelem Petrem Chotívkou

Rozhovor č. 4 se zastupitelkou Lenkou Labudovou

Rozhovor č. 5 se zastupitelem Janem Liebnerem. ze dne 28.3.2023

Rozhovor č. 6 se starostou obce Ing Petrem Procházkou, ze dne 9.3.2023

7 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

7.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma veřejné správy	14
Obrázek 2: Struktura pozemků obce	35
Obrázek 3: Mapa okresu březnického	38
Obrázek 4: Organizační struktura obce	43

7.2 Seznam grafů

Graf 1: Demografické přírůstky 2011-2021	47
Graf 2: Vývoj počtu obyvatel	47
Graf 3: Vývoj demografických ukazatelů.....	48
Graf 4: Odvětví ekonomické činnosti obyvatel	53
Graf 5 Schválené a skutečné příjmy/výdaje	66
Graf 6 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	67

7.3 Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet zastupitelů dle počtu obyvatel	21
Tabulka 2: Volební výsledky 1919	40
Tabulka 3: Volební výsledky 1923	40
Tabulka 4: Volební výsledky 1927	41
Tabulka 5: Volební výsledky 1931	42
Tabulka 6: Aktuální složení zastupitelstva	44
Tabulka 7: Vývoj počtu obyvatel 2011-2021	46
Tabulka 8: Věkové zastoupení.....	48
Tabulka 9: Vzdělanostní struktura obyvatel	49
Tabulka 10: Vzdělání dle 2001	50
Tabulka 11: Dojíždění do zaměstnání/škol.....	51
Tabulka 12: Bydlení v obci.....	54
Tabulka 13: Bytový fond/obyvatelé	54
Tabulka 14: Schválený rozpočet.....	64
Tabulka 15: Skutečný rozpočet.....	65
Tabulka 16: Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	67
Tabulka 17: Celková likvidita.....	68
Tabulka 18: Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	68
Tabulka 19: Komunální volby 2006	69
Tabulka 20: Komunální volby 2010	69
Tabulka 21: Komunální volby 2014	70
Tabulka 22: Komunální volby 2018	71
Tabulka 23: Komunální volby 2022	71
Tabulka 24: Kontinuita zastupitelů.....	73
Tabulka 25: Volební účast v obci	80

7.4 Seznam použitých zkratk

KDU-ČSL – Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

ODS – Občanská demokratická strana

KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy

STAN – Starostové a nezávislí
SNK – Sdružení nezávislých kandidátů
BEZPP – Bez politické příslušnosti
ÚSC – Územně samosprávné celky
PO – Právnícká osoba
OÚ – Obecní úřad
EU – Evropská unie
NK – Nezávislí kandidáti
ČSÚ – Český statistický úřad
PID – Pražská integrovaná doprava
SK – Sportovní klub
MAS – Místní akční skupina
SZP – Společná zemědělská politika
OP – Operační program
IROP – Integrovaný regionální operační program
OP JAK – Operační program Jana Amose Komenského
OP TAK – Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost

8 Seznam příloh

Příloha 1: Zaměstnání zastupitelů během 1. republiky	91
Příloha 2: Tabulka účasti zastupitelů 2018-2022.....	92
Příloha 3: Tabulka účasti zastupitelů 2014-2018.....	92
Příloha 4: Rozhovor Roman Zárybnický	93
Příloha 5: Rozhovor František Pinkava	96
Příloha 6: Rozhovor Petr Chotívka	99
Příloha 7: Rozhovor Lenka Labudová	101
Příloha 8: Rozhovor Jan Liebner	104
Příloha 9: Otázky, rozhovor se starostou	107

Přílohy

Příloha 1: Zaměstnání zastupitelů během 1. republiky

Josef Kropš – starosta
Městská rada:
1. náměstek starosty – Jaroslav Srp (komorní rada)
2. náměstek starosty – P. Stanislav Suda (vikář)
Josef Pazderník (domkář)
Jan Kovář (ředitel velkostatku)
JUDr. František Příbyl (advokát)
Josef Klokočka (vrchní hospodářský správce)
Štěpán Hošek (obchodník)
Kristín Stehlík (listonoš)
František Zajíček (dozorce)
Další členové městského zastupitelstva:
Josef Bruner (zedník)
Jan Bůžek (úředník)
Jan Cibulka (rolník a účetní)
František Dušek (mechanik)
Jan Hampejz (dělník)
Karel Hoffman (drogista)
Alois Holý (kolář)
Dr. Ing. Pavel Jírů (ředitel)
Jan Kotrba (majitel domů)
František Lojík (dělník)
Antonín Mach (obchodník a pekař)
František Novák (železniční zřízenec)
Josef Novák (drogista)
Karel Peroutka (rolník)
Jindřich Schulz (učitel)
Josef Sláma (majitel domu)
František Stocký (mýdlář a majitel realit)
Jan Šilhavý (kameník)
Josef Teska (kontrolor důchodu)

Zdroj: KOZLÍK, Jaroslav. *Březnice: slovem i obrazek*. Příbram: Příbramská tiskárna, 2019., s. 42-45

Příloha 2: Tabulka účasti zastupitelů 2018-2022

Tabulka účasti zastupitelů města Březnice na veřejných jednání ZM Březnice za volební období 2018 - 2022.

Jméno zastupitele města Březnice		převod hod. z minulého období				rok 2022										celkem účast na jednání ZM 2018-22				
		2018-19	2020	2021	2022	X	15.2.	15.3.	12.4.	17.5.	21.6.	X	16.8.	13.9.	hod.	%	přítomen	nepřítomen	pozn.	
Ing. Procházka Petr	starosta	18,54	11,78	14,25	7,68		1,09	0	1,17	1,17	2,00		1,25	1,00		52,25	93,44	36	2	
Vácha Roman	místostarosta	20,21	11,78	13,75	9,01		1,09	2,00	1,17	0,83	2,00		1,17	0,75		54,75	97,91	38	0	
Ing. Fírtíková Marie	radní + FV	19,88	11,78	11,66	9,68		1,09	2,00	1,17	1,17	2,00		1,25	1,00		53,00	94,78	35	3	
Ing. Nepivoda Jiří	radní	19,71	10,20	12,67	8,51		1,09	2,00	1,17	0	2,00		1,25	1,00		51,09	91,38	34	4	
Krajmerová Jana	radní	19,71	9,78	12,66	6,51		1,09	0	1,17	0	2,00		1,25	1,00		48,66	87,02	32	6	
Doc.MUDr. Beran Jiří CSc.		19,87	11,78	14,25	7,68		1,09	2,00	1,17	1,17	0		1,25	1,00		53,58	95,82	37	1	
Mgr. Burianová Martina		17,96	11,78	12,67	5,59		0	2,00	1,17	1,17	0		1,25	0		48,00	85,84	33	5	
Flíčková Petra		20,21	11,78	12,75	7,68		1,09	0	1,17	1,17	2,00		1,25	1,00		52,42	93,74	36	2	
Ing. Chochola Stanislav		16,71	10,28	11,17	7,68		1,09	2,00	1,17	1,17	0		1,25	1,00		45,84	81,97	32	6	
Ing. Chotivka Petr		19,71	10,78	12,08	9,68		1,09	2,00	1,17	1,17	2,00		1,25	1,00		52,25	93,44	35	3	
Konopíková Gabriela		18,54	7,58	12,33	9,68		1,09	2,00	1,17	1,17	2,00		1,25	1,00		48,13	86,07	33	5	
Mgr. Labudová Lenka		20,21	9,28	9,91	9,68		1,09	2,00	1,17	1,17	2,00		1,25	1,00		49,08	87,77	33	5	
Liebner Jan		20,21	8,41	14,17	8,51		1,09	2,00	0	1,17	2,00		1,25	1,00		51,30	91,74	35	3	
Noháček Jan		17,04	8,28	8,83	7,68		1,09	2,00	1,17	1,17	0		1,25	1,00		41,83	74,80	29	9	
Paprštein Jaroslav		12,25	7,42	11,75	7,42		0	2,00	1,17	0	2,00		1,25	1,00		38,84	69,46	26	12	
Pinkava František	předseda KV	18,71	11,78	11,17	9,68		1,09	2,00	1,17	1,17	2,00		1,25	1,00		51,34	91,81	35	3	
Mgr.Bc.Zárybnický Roman		20,21	10,78	14,25	8,59		0	2,00	1,17	1,17	2,00		1,25	1,00		53,83	96,28	36	2	
Celková doba jednání v hod.		20,21	11,78	14,25	9,68		1,09	2,00	1,17	1,17	2,00		1,25	1,00	0,00	55,92	100			

Zdroj: Interní dokumenty obce Březnice

Příloha 3: Tabulka účasti zastupitelů 2014-2018

Tabulka účasti zastupitelů města Březnice na veřejných jednání ZM Březnice za volební období 2014 - 2018

Jméno zastupitele města Březnice	hod. přítomnost na jednání v roce				aktuální rok 2018							Celková účast na jednání 2014-18				
	2014-15	2016	2017	2018	6. 2.	13. 3.	10. 4.	15. 5.	19. 6.	14. 8.	11. 9.	hod.	%	přítomen	nepřítomen	
Ing. Procházka Petr, starosta	19,82	16,66	16,55	10,41	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0,75	1,00	63,44	100,00	40	0	
Štěrba Jiří, místostarosta	19,82	13,33	14,75	9,66	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0	1,00	57,56	90,73	36	4	
Ing. Fírtíková Marie, radní	16,73	16,66	14,05	10,41	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0,75	1,00	57,85	91,19	37	3	
Vácha Roman, radní	18,49	16,66	16,55	8,33	1,83	0,75	1,83	0	2,17	0,75	1,00	43,48	68,54	38	2	
Krajmerová Jana, radní	18,24	16,66	15,05	10,41	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0,75	1,00	60,36	95,15	38	2	
Doc. MUDr. Beran Jiří CSc.	16,40	11,49	14,72	5,00	0	0,75	0	2,08	2,17	0	0	47,61	75,05	29	11	
Ing. Hašek Jan	17,83	14,41	16,05	9,24	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0,58	0	57,53	90,68	38	2	
Bc. Chochola Stanislav	14,32	13,33	16,55	10,41	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0,75	1,00	54,61	86,08	35	5	
Ing. Chotivka Petr, předseda FV	19,29	15,16	14,55	10,41	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0,75	1,00	59,41	93,64	38	2	
Koch Miroslav	19,82	15,16	14,75	8,58	1,83	0,75	0	2,08	2,17	0,75	1,00	58,31	91,91	37	3	
Kovář Jan	19,82	16,66	15,30	6,16	1,83	0,75	1,83	0	0	0,75	1	57,94	91,33	37	3	
Ing. Nepivoda Jiří	18,24	16,66	16,55	10,41	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0,75	1,00	61,86	97,51	39	1	
Noháček Jan	16,91	15,16	14,05	8,24	1,83	0,75	1,83	2,08	0	0,75	1,00	54,36	85,68	34	6	
Ovsík Josef	19,82	16,41	16,55	10,41	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0,75	1,00	63,19	99,60	40	0	
Paprštein Jaroslav	17,99	10,00	14,30	7,58	1,83	0	1,83	0	2,17	0,75	1	49,87	78,61	32	8	
Pinkava František, předseda KV	16,99	16,66	15,30	10,41	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0,75	1	59,36	93,56	37	3	
Mgr. Bc. Zárybnický Roman	19,49	16,66	15,30	10,41	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0,75	1	61,86	97,51	39	1	
Celková doba jednání v hod.		19,82	16,66	16,55	10,41	1,83	0,75	1,83	2,08	2,17	0,75	1,00	63,44	100,0		

Zdroj: Interní dokumenty obce Březnice

Rozhovor č. 1: Mgr. Roman Zárybnický (NK, BEZPP)

- 1) Proč jste se rozhodl(a) kandidovat do zastupitelstva města Březnice? Co to pro Vás osobně znamená?

Více než 30 let pracuji pro stát, a hlavně pro lidi, aby byli v bezpečí. Snažil jsem se je maximálně chránit, a to nejen na úseku jejich fyzické bezpečnosti, ale i materiální. V tomto ohledu je i činnost zastupitele dalším rozšířením mé angažovanosti ve službách veřejnosti, je to snaha, aby místo, kde žijí, splňovalo jejich představy. Jsou to pro mě nové zkušenosti a širší okruh práce pro veřejnost.

- 2) Vytvářel(a) jste pro sebe předvolební kampaň? Pokud ano, jakou formou? Myslíte, že měla velký vliv na Vaše zvolení?

Nevím, jestli se to, co jsem se svými spolukandidáty dělal, dá nazvat předvolební kampaní tak, jak ji vnímáme z televize, třeba před volbami do poslanecké sněmovny, spíše bych to vystihl jako představení se svým spoluobčanům, aby věděli, kdo jsem/jsme, nebo mě/nás znají jen letmo tak, že se setkáváme. Využili jsme k tomu dnešní dobu – a to sociální sítě a samozřejmě pro starší spoluobčany periodikum, které u nás v Březnici vychází a každý občan jej obdrží na svoji adresu. Osobně si myslím, že na takových menších městech, jako jsme třeba my, je nejdůležitější pro voliče, aby vás osobně znal, a nestačí, že napíšete nějaké programové prohlášení, jehož splnění se stejně odráží od finančních možností. Velký vliv ta předvolební kampaň podle mě nemá, ale pro ty, co si hned nespojí jméno s obličejem, to pomoci může.

- 3) Z jakého důvodu jste si vybral(a) právě Vaši stranu?

Už z titulu svého zaměstnání nemohu být politicky angažovaný a ani bych nechtěl být spjatý s nějakou politickou stranou. Proto je naše sdružení zcela bez politické příslušnosti i podpory. Mohu přiznat, že jsem spíše sociálně orientovaný a vždy přihlížím k tomu, co a kdo pro občany udělal. Stejně to mám i s podporou komunální.

- 4) Podílel(a) jste se na tvorbě kandidátní listiny? Byl zájem z Vaší strany, nebo jste byl(a) osloven(a)? Podle jakých kritérií se určuje pořadí na kandidátní listině?

Již třetí volební období je to kandidátka, kterou zakládám a iniciuji já, její základní směr a pravidla jsou pro další členy závazná a rád s nimi to základní rozšiřuji. Pořadí skládáme hlavně s ohledem na zapojení se v předvolebním období (jak jsem již uvedl, jsme zcela bez podpory jakékoliv politické strany a abychom kandidátku mohli podat, musíme mluvit s občany a potřebujeme jejich podpis na petici), také se ohlížíme na jejich úspěch/neúspěch v předchozích volbách a v neposlední řadě na to, jestli umí a jsou ochotni jednat týmově.

- 5) Máte pocit, že se Vám daří v rámci zastupitelstva prosazovat vlastní názory?

To je těžké říci, bylo pár věcí, kdy jsem se s názorem většiny neztotožnil, někdy jsem třeba jen částečně uspěl a někdy k věci přidal svůj názor, ale ve většině případů jsme téměř jednotní, když je to ku prospěchu našich občanů.

- 6) Jak byste hodnotil(a) atmosféru během zasedání zastupitelstva?

Jsme malé město, většinou se všichni známe, to neznamená, že máme stejné názory, ale chováme se k sobě slušně a nijak se slovně nenapadáme. Atmosféra je poměrně hodně klidná i tím, že chodí málo občanů.

- 7) Myslíte, že členové zastupitelstva zaujímají spíše aktivní či pasivní postoj?

Pokud je téma k diskusi, zapojují se všichni aktivně, samozřejmě jsou věci, které není třeba komentovat, a všichni jsme vlastně rádi, že to tak je, ať už jsou to dotace, které našemu městu pomohou vybudovat to, na co bychom peníze úplně neměli, nebo je jasné, že to být musí.

- 8) Co pokládáte za největší úspěch v místní samosprávě během posledních 10 let?

Dotace a podpory poskytované k volnočasovým aktivitám dětí a sportu jako takového a historickému dědictví.

9) Dokážete vymezit časovou náročnost vykonávání funkce zastupitele a co to obnáší? Rozchází se to zásadně s představou, jakou jste o pozici měl(a), než jste ji začal(a) vykonávat?

Je to různé, odráží se to od projednávaných věcí. Někdy je časová náročnost minimální, jindy se chcete se situací obeznámit, např. obhlídka místa, dohledání si podkladů, konzultace se spolukandidáty a pak nějaké „hodřka“ přibude, ale vůbec mi to nevadí. ;-)

10) Máte v plánu během dalšího volebního období opět kandidovat?

Určitě ano, ta práce mě moc baví a je se pořád co učit.

11) Jak byste zhodnotil(a) volební účast v obci?

Myslím, že je dost malá, jednou bych si přál, aby přišli všichni občané a bylo tak vidět, jakou důvěru kdo má.

12) Myslíte, že v rámci voleb je pro občany důležitější strana či jednotliví kandidáti?

Jak jsem již výše uvedl, ve městě naší velikosti určitě jednotliví kandidáti.

13) V některých obcích se před samotným zasedáním koná porada, kde se členové předem dohodnou na určitých bodech. Týká se to i Březnice?

Za více než 8 let, co jsem zastupitelem, jsme se takto setkali asi 2x, již si ani nepamatuji, k čemu přesně to bylo, jednou snad k rozpočtu, ale není to, že se všichni dohodnou a odsouhlasí to, spíše pro bližší seznámení s věcí, v posledních letech se ale ani to nestalo.

14) Je některý člen zastupitelstva, který přichází s většinou návrhů?

Každému z nás je nějaké téma bližší a vyjadřuje se k němu víc, jinak bych asi neřekl, trošku jiné je to u starosty, program prakticky připravuje a na úvod diskuse svůj návrh většinou má.

15) Vybavíte si problém, na kterém se zastupitelstvo nemohlo dohodnout? Případně jaký?

Zatím jsme vše vyřešili a minimálně většinou odhlasovali. Je to tak určitě správně, nemůže být vždy 100% shoda, každý jsme za svůj život něčím ovlivněni a máme jiný pohled na věc.

Příloha 5: Rozhovor František Pinkava

Rozhovor č. 2: František Pinkava (KDU-ČSL, BEZPP)

1) Proč jste se rozhodl(a) kandidovat do zastupitelstva města Březnice? Co to pro Vás osobně znamená?

Již od roku 2002, kdy jsem poprvé kandidoval do zastupitelstva města, jsem se chtěl aktivně podílet na pořádku, hospodárnosti, rozvoji a vlastním chodu města. Moji aktivní činnost zastupitele města jsem zaměřil také na dodržování právních a legislativních norem – přijal jsem funkci předsedy kontrolního výboru ZM. V tomto volebním období v roce 2003 jsem se stal radním města. V mém druhém volebním období (2006–2010) jsem byl zvolen místostarostou města, který měl na starost také městskou policii, bytový odbor správy majetku a chod 1. Březnické komunální. V mém 3. volebním období (2010–2014) jsem opět pracoval jako předseda kontrolního výboru ZM. Ve 4. i v 5. volebním období (2014–2018 a 2018–2022) jsem byl opět zvolen do funkce předsedy kontrolního výboru ZM. V současném mém 6. volebním období (2022–2026) zastávám opět funkci místostarosty města a ředitele městské policie, mám na starost i Sbor dobrovolných hasičů. Zvolení do jednotlivých funkcí pro mě vždy znamená obrovskou zodpovědnost k voličům – občanům města. Plnění úkolů z volebního programu, rozpočtu města, strategického plánu rozvoje a stávajících požadavků na hospodárny chod města.

2) Vytvářel(a) jste pro sebe předvolební kampaň? Pokud ano, jakou formou? Myslíte, že měla velký vliv na Vaše zvolení?

Osobní předvolební kampaň jsem zvláštním způsobem neřešil. Netvořil jsme předvolební mítinky, setkání s voliči, rozdávání upomínkových předmětů atd.... S ostatními kandidáty jsem vytvořil kolektivní programové prohlášení, ve kterém jsme nastínili problematiku, která se nás ve městě bezprostředně dotýká a které se chce nadále

věnovat. Domnívám se, že programové prohlášení mělo částečný vliv na mé zvolení. Další podíl na zvolení se domnívám, nese dlouhodobé osobní působení ve veřejné správě, profesním i osobním životě.

3) Z jakého důvodu jste si vybral(a) právě Vaši stranu?

V roce 2006 jsem byl osloven ve volbách representovat KDU-ČSL jako nezávislý kandidát. Dostal jsem příležitost navázat na práci v předchozím volebním období a to zavazuje.

4) Podílel(a) jste se na tvorbě kandidátní listiny? Byl zájem z Vaší strany, nebo jste byl(a) osloven(a)? Podle jakých kritérií se určuje pořadí na kandidátní listině?

Ano, návrh kandidátní listiny jsem tvořil nejprve sám se zkušenostmi z minulých voleb. Postupně jsme ji doplňovali s ostatními navrženými kandidáty. Konečné pořadí na kandidátní listině bylo vytvořeno dohodou všech kandidátů naší volební strany a představiteli místní organizace politické strany při tvorbě programového prohlášení.

5) Máte pocit, že se Vám daří v rámci zastupitelstva prosazovat vlastní názory?

Myslím si, že ano.

6) Jak byste hodnotil(a) atmosféru během zasedání zastupitelstva?

Atmosféru bych hodnotil jako dobrou.

7) Myslíte, že členové zastupitelstva zaujímají spíše aktivní či pasivní postoj?

Z mého pohledu asi 50 na 50. Je velmi důležité, jaký bod programu zasedání ZM se projednává.

8) Co pokládáte za největší úspěch v místní samosprávě během posledních 10 let?

To, že není město zadlužené, má fungující infrastrukturu, polikliniku, mateřské školky, základní školu, uměleckou školu, hasiče, městskou policii, záchranou službu. Udržuje se kulturní dění a historické zázemí.

- 9) Dokážete vymezit časovou náročnost vykonávání funkce zastupitele a co to obnáší? Rozchází se to zásadně s představou, jakou jste o pozici měl(a), než jste ji začal(a) vykonávat?

Každá doba nese své, ale nejnáročnější je vždy začátek. Než se nový zastupitel seznámí se všemi legislativními postupy a pravidly atd. Chce mnohdy změnu k obrazu svému, ale pak přichází na řadu kolektivní rozhodnutí a vůle ostatních mít stejný názor. Vstupem do místní politiky – veřejného dění, má většina lidí spoustu iluzí a představ, které jsou mnohdy na delší trať, než si v počátku představuje.

- 10) Máte v plánu během dalšího volebního období opět kandidovat?

Uvidíme. Ještě nejsme ani v polovině volebního období.

- 11) Jak byste zhodnotil(a) volební účast v obci?

Volební účast není nejhorší, ale já bych si přál, aby byla větší. Aby občané města šli k volbám, vyjádřili svůj názor a zvolili si své zástupce, kteří splní jejich požadavky, názory atd. Aby nenechávali výsledek na ostatních a pak jen chodili nespokojení, s negativní náladou i přístupem.

- 12) Myslíte, že v rámci voleb je pro občany důležitější strana či jednotliví kandidáti?

U voleb do obecních zastupitelstev se domnívám, že jde většinou o výběr jednotlivých kandidátů, i když jsou i tzv. konzervativní voliči, kteří ze zásady volí strany.

- 13) V některých obcích se před samotným zasedáním koná porada, kde se členové předem dohodnou na určitých bodech. Týká se to i Březnice?

Ne, toto v Březnici není pravidlem, ale u závažných bodů, které mají přijít na projednání veřejného zasedání zastupitelstva se svolat mohou. Např. Rozpočet města, Územní plán, dotace a dary organizacím a spolků.

- 14) Je některý člen zastupitelstva, který přichází s většinou návrhů?

Každý zastupitel má právo se svobodně vyjádřit k projednávaným bodům či doplnit navrhovaný program jednání o další bod jednání. Většinou se jedná o věcné doplnění v rámci rozpravy k jednotlivým bodům. Jde o to, zda předložené návrhy jsou přínosné či je

lze považovat pouze jako alibistické. Do diskuze se dle mého názoru zapojují nejvíce zastupitelé Liebner, Chotívka, Pinkava a starostu Procházku beru jako samozřejmost.

15) Vybavíte si problém, na kterém se zastupitelstvo nemohlo dohodnout? Případně jaký?

Vyberu namátkou koupí zbylého areálu "Kovo" či koupí pozemků v lokalitě "Šance" na stavbu rybníka.

Příloha 6: Rozhovor Petr Chotívka

Rozhovor č. 3: Petr Chotívka (NK, STAN)

1) Proč jste se rozhodl(a) kandidovat do zastupitelstva města Březnice? Co to pro Vás osobně znamená?

Máme to v rodině v genech se veřejně angažovat, byť to mého dědečka stálo mnoho let komunistického kriminálu. Jsem zvyklý pracovat pro svoji obec. V komunální politice působím od roku 1998, takže mám jisté zkušenosti, které dávám rák k dispozici. Municipality se dlouho věnuji i profesně, zejména v oblasti financování.

2) Vytvářel(a) jste pro sebe předvolební kampaň? Pokud ano, jakou formou? Myslíte, že měla velký vliv na Vaše zvolení?

Nikdy, žiju na venkově. Považuji to za směšné a nefér vůči kolegům, se kterými kandiduji.

3) Z jakého důvodu jste si vybral(a) právě Vaši stranu?

Pragmatismus křísnutý ideologickou přijatelností. Volební systém v Česku podle mě nemístně usnadňuje kandidaturu za politickou stranu/hnutí před kandidaturou za sdružení nezávislých kandidátů; nezávislá kandidatura je ve vztahu k volebnímu systému spíš hazardem – nezávislý kandidát v podstatě nemá šanci oproti "volebním stranám".

4) Podílel(a) jste se na tvorbě kandidátní listiny? Byl zájem z Vaší strany, nebo jste byl(a) osloven(a)? Podle jakých kritérií se určuje pořadí na kandidátní listině?

Vždy se podílím na tvorbě kandidátky. Pořadí na kandidátní listině se určuje různě, možná podle "zásluh", podle volitelnosti apod.

5) Máte pocit, že se Vám daří v rámci zastupitelstva prosazovat vlastní názory?

Ano, ale ne vždy.

6) Jak byste hodnotil(a) atmosféru během zasedání zastupitelstva?

Konstruktivní. Uvítal bych ovšem více aktivity a invence ze strany zastupitelů.

7) Myslíte, že členové zastupitelstva zaujímají spíše aktivní či pasivní postoj?

Je mi líto, pasivní.

8) Co pokládáte za největší úspěch v místní samosprávě během posledních 10 let?

Omlouvám se, ale na tuto otázku neumím odpovědět. Kdyby se to týkalo jen "mého" úspěchu, tak je to schválení rozumného systému podpory místních neziskovek.

8) Dokážete vymezit časovou náročnost vykonávání funkce zastupitele a co to obnáší? Rozchází se to zásadně s představou, jakou jste o pozici měl(a), než jste ji začal(a) vykonávat?

Nedokážu. Mně to moc času nezabere, ale kolegům, kteří se pohybují mimo tento "svět", a kteří to nechtějí odbýt, to může zabrat hodně času. S mojí představou se to nerozchází, vím, do čeho jsem šel.

10) Máte v plánu během dalšího volebního období opět kandidovat?

Upřímně řečeno, nevím. Kdybych měl odpovědět, jak jsem rozhodnutý teď, tak by odpověď zněla "NE".

11) Jak byste zhodnotil(a) volební účast v obci?

Žádný zázrak.

12) Myslíte, že v rámci voleb je pro občany důležitější strana či jednotliví kandidáti?

Určitě jednotliví kandidáti, aspoň u nás na venkově.

13) V některých obcích se před samotným zasedáním koná porada, kde se členové předem dohodnou na určitých bodech. Týká se to i Březnice?

Ne.

14) Je některý člen zastupitelstva, který přichází s většinou návrhů?

Asi starosta. Není zvykem, že by v Březnici s návrhy přicházeli zastupitelé.

15) Vybavíte si problém, na kterém se zastupitelstvo nemohlo dohodnout? Případně jaký?

Nevybavím. Míra shody je v zastupitelstvu velmi vysoká.

Příloha 7: Rozhovor Lenka Labudová

Rozhovor č. 4: Lenka Labudová (KSČM, BEZPP)

1) Proč jste se rozhodl(a) kandidovat do zastupitelstva města Březnice? Co to pro Vás osobně znamená?

Do zastupitelstva jsem chtěla kandidovat vzhledem k tomu, že ve městě žiji a pracuji a díky tomu bych chtěla zlepšit život ve městě. Tím, že pracuji v sociálních službách, chtěla bych zejména zlepšovat kvalitu života seniorů a osob se zdravotním postižením.

2) Vytvářel(a) jste pro sebe předvolební kampaň? Pokud ano, jakou formou? Myslíte, že měla velký vliv na Vaše zvolení?

Předvolební kampaň jsem žádnou nevytvářela. Kampaň vedla strana, za kterou jsem kandidovala.

3) Z jakého důvodu jste si vybral(a) právě Vaši stranu?

Stranu, pro kterou jsem kandidovala jsem si vybrala zejména z důvodu toho, že jejím cílem je zlepšení života právě seniorů, osob zdravotně postižených a osob sociálně ohrožených. Zejména mě motivovala předsedkyně této strany, s kterou dlouhodobě spolupracuji na základě toho, že pracovala mnoho let jako předsedkyně Místní organizace svazu tělesně postižených.

- 4) Podílel(a) jste se na tvorbě kandidátní listiny? Byl zájem z Vaší strany, nebo jste byl(a) osloven(a)? Podle jakých kritérií se určuje pořadí na kandidátní listině?

Na tvorbě kandidátní listiny jsem se nepodílela, byla jsem touto stranou oslovena. Jaká jsou kritéria na pořadí v kandidátní listině přesně nevím.

- 5) Máte pocit, že se Vám daří v rámci zastupitelstva prosazovat vlastní názory?

Prosazování svých názorů je velice těžké, ale myslím, že již nějaké moje návrhy se podařilo schválit.

- 6) Jak byste hodnotil(a) atmosféru během zasedání zastupitelstva?

Myslím, že atmosféra během zasedání zastupitelstva je celkem příjemná. Občas se také objeví nějaké vyhocené situace, ale dle mého názoru vše se vyřeší bez nějakých negativních emocí.

- 7) Myslíte, že členové zastupitelstva zaujímají spíše aktivní či pasivní postoj?

Ze své zkušenosti i z minulého volebního období kdy jsem již byla v zastupitelstvu je minimum zastupitelů, kteří svoje názory neprojeví. Spíše se většina zastupitelů aktivně zapojuje do jednání.

- 8) Co pokládáte za největší úspěch v místní samosprávě během posledních 10 let?

Těch úspěchů je mnoho, ale za takový nejdůležitější bych pokládala vytvoření nových parcel ke stavbě domů. Protože podpora obyvatel zajistit si vlastní bydlení je velice důležitá. Dalším takovým velkým úspěchem je obnova vozového parku pro Městské zdravotnické zařízení a nákup nové cisterny pro dobrovolné hasiče.

- 9) Dokážete vymezit časovou náročnost vykonávání funkce zastupitele a co to obnáší? Rozchází se to zásadně s představou, jakou jste o pozici měl(a), než jste ji začal(a) vykonávat?

Časová náročnost je různá, záleží na tom, kolik bodů v programu zastupitelstva je. Samozřejmě zastupitel musí nastudovat materiály k jednání a pokud má zájem vyřešit uspokojivě ty určité body musí získávat o té určité záležitosti i osobní informace.

- 10) Máte v plánu během dalšího volebního období opět kandidovat?

Pokud mě opět strana, za kterou jsem kandidovala osloví, tak bych chtěla opět kandidovat.

11) Jak byste zhodnotil(a) volební účast v obci?

Volební účast bych hodnotila spíš negativně. Účast je většinou malá, ale to se týká skoro všech voleb, ať už se jedná o krajské volby nebo senátní volby. Dle mého názoru právě komunální volby by měly mít vysokou účast, protože komunální politika se týká všech občanů, kteří v tom daném městě nebo obci bydlí.

12) Myslíte, že v rámci voleb je pro občany důležitější strana či jednotliví kandidáti?

Myslím, že pro občany v malých městech a obcích kde se většinou lidé znají je důležitější kandidát než strana. V okresních a krajských městech jde spíše o stranu.

13) V některých obcích se před samotným zasedáním koná porada, kde se členové předem dohodnou na určitých bodech. Týká se to i Březnice?

V Březnici také probíhají porady k řešení určitých bodů.

14) Je některý člen zastupitelstva, který přichází s většinou návrhů?

V zastupitelstvu se vždy najde velmi aktivní zastupitel, který přináší mnoho nových návrhů a podnětů.

15) Vybavíte si problém, na kterém se zastupitelstvo nemohlo dohodnout? Případně jaký?

Největší problém, který se v poslední době řešil byla cena nových parcel. K tomuto bodu se vyjádřili všichni zastupitelé a nebylo jednoduché shodnout se na jednotné ceně.

Rozhovor č. 5 Jan Liebner (NK, BEZPP)

1) Proč jste se rozhodl(a) kandidovat do zastupitelstva města Březnice? Co to pro Vás osobně znamená?

Byl jsem před pěti lety osloven známým, když jejich sdružení hledalo nové tváře. Do zastupitelstva jsem se sám aktivně nehrnul vzhledem ke svému již tak nabitému harmonogramu. Nabídkou jsem byl ovšem potěšen a asi jako každý jsem si nedával velké šance na zvolení. Na kandidátní listině jsem měl navíc číslo 8. K mému zvolení ovšem došlo, a to poměrně vysokým počtem hlasů. Potvrdil jsem si tím, že i když je člověk „naplavenina“, lidé poznají, že mu město přirostlo k srdci a ocení aktivní přístup k dění v něm. Podruhé jsem kandidoval vzhledem k dobré zkušenosti, kterou jsem v obecní politice během první mandátu udělal.

2) Vytvářel(a) jste pro sebe předvolební kampaň? Pokud ano, jakou formou? Myslíte, že měla velký vliv na Vaše zvolení?

Před pěti lety jsem si na dovolené na Jižní Moravě vzpomněl, že mám poslední den na zaslání fotografie na volební leták. Šel jsem se tedy vyfotit mobilem před zedí restaurace. Na displeji mobilního telefonu jsem se ovšem nepoznával ani já sám a vyhodnotil jsem snímky jako nepoužitelné. V sousední vsi jsem vyhledal fotografa, který náhodou měl čas a vyjel k němu na pořízení profesionálního snímku. Pan fotograf byl velmi příjemný, dokonce mi půjčil svoji košili. Krom toho, že výsledek byl již o poznání lepší, byl to mne navíc velmi příjemný a vtipný zážitek. Jestli tento počín měl vliv na zvolení mohu jen dohadovat. Pravděpodobně trochu ano, vizuální stránka je vždy důležitá. Před loňskými komunálními volbami jsem se již podílel na vzniku celé volební kampaně. V našem městě není zvykem ji nějak zásadně rozvíjet a nebylo to ani cílem našeho lídra. Šlo v podstatě jen o výrobu volebního letáku pro tisk a do novin. Toho jsem se ujal. Zařídil jsem vyfocení všech kandidátů u místní profesionální fotografky a grafickou stránku svěřil svému rodinnému známému. Náklady na celou akci proto byli v řádech tisíců korun. Na kampaň jsme se tedy mohli složit sami.

3) Z jakého důvodu jste si vybral(a) právě Vaši stranu?

Byl jsem osloven. Důvěřoval jsem některým lidem z kandidátky.

4) Podílel(a) jste se na tvorbě kandidátní listiny? Byl zájem z Vaší strany, nebo jste byl(a) osloven(a)? Podle jakých kritérií se určuje pořadí na kandidátní listině?

Ve svém druhém volebním období jsem se již aktivně podílel na tvorbě kandidátky. Pořadí na ní se určuje podle předchozího volebního výsledku, podle zásluh, podle předchozí aktivity, podle předpokládané budoucí aktivity, podle subjektivní volitelnosti. Je to mix mnoha faktorů. Při určování pořadí kandidátů má hlavní slovo lídr kandidátky.

5) Máte pocit, že se Vám daří v rámci zastupitelstva prosazovat vlastní názory?

Mám pocit, že ano. U několika bodů, kde jsem byl například proti prodeji obecního majetku, neb to byla v minulosti obecní cesta a domníval jsem se, že by v budoucnu opět mohla být, se mi podařilo přesvědčit většinu zastupitelů. Vzhledem k tomu, že jednotlivé body na programu zastupitelstva jsou velmi dobře připravené od jednotlivých odborů, a to včetně návrhů usnesení, většinou se u jednotlivých bodů nevedou žádné bouřlivé diskuse. Samozřejmě se vyjadřuji nejvíce k bodům, ke kterým mám profesně blízko a hlavně zde mám pocit, že je můj názor respektován.

6) Jak byste hodnotil(a) atmosféru během zasedání zastupitelstva?

Atmosféra během zasedání zastupitelstva je dobrá. V Březnici se nepolitikaří a krom ustavujícího zasedání zastupitelstva hlasuje každý spíše sám za sebe.

7) Myslíte, že členové zastupitelstva zaujímají spíše aktivní či pasivní postoj?

Myslím, že většina spíše pasivní.

8) Co pokládáte za největší úspěch v místní samosprávě během posledních 10 let?

Oživení prostor bývalé jezuitské koleje a její dnes již téměř kompletní rekonstrukci. Většinou dobrou péčí o majetek města. Dlouhodobou podporu místních spolků. Investice do veřejného prostoru, například městských sportovišť.

9) Dokážete vymezit časovou náročnost vykonávání funkce zastupitele a co to obnáší? Rozchází se to zásadně s představou, jakou jste o pozici měl(a), než jste ji začal(a) vykonávat?

Někomu funkce zastupitele zabere několik hodin měsíčně a vystačí si s účastí na zasedání a letným nastudováním zaslaným materiálům. Někdo tomu věnuje více. Já se snažím nastudovat si zaslané materiály, v případě pochybností si vyžádat další informace u vedoucích jednotlivých odborů nebo přímo u starosty města. Vždy jsem byl vřele přijat a

bylo mi poskytnuto potřebné, například projektová dokumentace ke stavbám a podobně. U prodeje obecních pozemků se vždy dostavím přímo na daný pozemek osobně. Představu o časové náročnosti jsem zhruba takovou, jaká je potřeba měl.

10) Máte v plánu během dalšího volebního období opět kandidovat?

Pokud se do té doby něco nezmění, tak ano. Pokud již nebude kandidovat současný starosta města, budu hledat někoho, kdo by byl schopen tuto funkci dobře vykonávat a toho případně podpořím.

11) Jak byste zhodnotil(a) volební účast v obci?

Myslím, že nikterak nevybočuje z republikového průměru. Lidé, kteří k volbám nejdou by možná ani nevěděli koho volit, neboť předpokládám, že to jsou občané méně aktivní, které chod města, možná ani veřejný život tolik nezajímá.

12) Myslíte, že v rámci voleb je pro občany důležitější strana či jednotliví kandidáti?

Jsme menší město, a tedy i zde platí, že spíše jednotliví kandidáti.

13) V některých obcích se před samotným zasedáním koná porada, kde se členové předem dohodnou na určitých bodech. Týká se to i Březnice?

Protože zasedání zastupitelstva je věcí veřejnou, takové jednání celého zastupitelstva by nemělo být. V Březnici jsem takové jednání nikdy nezažil. Je dobrou vizitkou vedení města, že v zastupitelstvu panuje atmosféra schody. Nepředkládají se žádné kontroverzní body, nedochází k podezřelým prodejům majetku, tím pádem ani nevznikla pořádná opozice a člověk během zasedání nemá šanci poznat kdo ke komu patří. Já sám si někdy takové jednání v menší skupině, nebo přímo s panem Starostou zorganizuji. Je to ale vždy z důvodu doplnění informací či lepšího pochopení předkládaného bodu.

14) Je některý člen zastupitelstva, který přichází s většinou návrhů?

Návrhy přicházejí spíše od vedení města, vedoucích jednotlivých odborů a jsou opravdu dobře připravené, není s vlastními návrhy ani tolik potřeba přicházet a nějak zásadně aktivní zastupitel v tomto případě mezi námi není.

15) Vybavíte si problém, na kterém se zastupitelstvo nemohlo dohodnout? Případně jaký?

Nejvíce diskutovanou záležitostí byla asi koupě bývalého areálu KOVA. Při prvním hlasování tento návrh neprošel a zastupitelé si vyžádali více informací. Zorganizovala se prohlídka areálu, záměr s budoucím využitím byl podrobněji vysvětlen. Neberu to ovšem

jako problém, naopak jako správný přístup všech zúčastněných. Při druhém hlasování již koupě Kova zastupitelstvem prošla.

Příloha 9: Otázky, rozhovor se starostou

Rozhovor č. 6

Otázky pro rozhovor se starostou Ing. Petrem Procházkou:

- 1) Co Vás v minulosti vedlo k tomu, abyste uvažoval nad prací starosty obce?
- 2) Jak je tato práce časově náročná? Mohl byste zkusit určit přibližnou časovou náročnost pro konkrétní aktivity?
- 3) Jaké jsou výhody a nevýhody vykonávání funkce starosty?
- 4) Jaká jsou současná nejdůležitější témata týkající se obce?
- 5) Jaké jsou dle vašeho názoru největší výzvy a jak se s nimi obec vypořádává?
- 6) Jak byste hodnotil práci obecního zastupitelstva za minulé volební období?
- 7) Kdo nejčastěji přichází s nápadem na rozvoj obce? Obecně – vy, radní, zastupitelé, obyvatelé?
- 8) V některých obcích se před samotným zasedáním koná porada, kde se členové předem dohodnou na určitých bodech. Týká se to i Březnice? Případně k jaké agendě? (např. jen před rozpočtem apod.).
- 9) Jak byste hodnotil atmosféru během zasedání zastupitelstva?
- 10) Jaké jsou vaše priority a cíle v rámci vaší pozice starosty?
- 11) Jaké konkrétní body ze strategického plánu 2016-2025 se doposud podařilo splnit?
Jak konkrétně?
- 12) Březnice je členem MAS Podbrdsko, jaké hlavní přínosy v rámci této skupiny vnímáte? Můžete jmenovat některé úspěšné projekty?
- 13) Máte v plánu kandidovat i v příštím volebním období?